

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Elátkozott gyermekek.

Budapest, június 26.

(s.) Dörzsöljük a szemünket, megalapozzuk magunkat, mint aki hosszú, mely álomból ébred. Ugy érezzük, mintha jó néhány száz esztendő át aludtunk volna, olyan száz esztendőket, amelyeknek sorján a világ hátrafelé ment, nem pedig előre. És visszajutottunk a középkorba. Vagy pedig ki sem mozdultunk onnan, csak álmodtuk mindazt, amit az emberiség haladásáról, tökéletesedéséről tudni vélünk. Nem, nem aludtunk és nem álmodtunk. A haladás, az emberiség előretörése valóság, nem álom. Csak itt-ott mégis előbukkan egy-egy különös anakronizmus, amint a hegyipatak medrében is akad egy-egy kavics, amelyet nem mozdít ki helyéről a rohanó víz sodra. Észre sem vesszük, okát sem fürkészszük, csak egyszer megakad rajta a szemünk és elbambulunk rajta, hogy eddig meg nem láttuk.

Annai mindenfelét kell észlelnie az olyan embernek, akinek a nyomtatott betű a kenyere; annyi különféle dolog között kell megosztania a figyelmét. Mindennap egy sereg új és újabb jelenség foglalkoztatja a látását, gondolkodását. És egyszer-mászor belebotlik egy régen meglevő dologba, amely ismeretlen volt előtte, holott tudnia kellett volna róla és ha tud róla, nem lett volna szabad szó nélkül hagyania.

Ime a minap az olvastuk, hogy küldöttség járt a székesfőváros polgármesterénél, arra kérve, eszközölné ki, hogy a város iskoláiba vegyék föl a törvénytelen gyermekeket. Ma megint azt írják az estlapok, hogy a fővárosi szegény gyermekkert-egyesület kérelmére kimondotta a tanács, hogy két árvaházba felveszik a törvénytelen gyermekeket,

a harmadikba azonban nem lehet. Tehát eddig úgy volt, hogy egyik árvaházba sem bocsátották be az olyan árvát, akit törvénytelennek mond a törvény; továbbá úgy van most is, hogy a főváros iskoláiba, vagy az iskolák egy részébe nem veszik fel azokat az iskolaköteleseket, akiknek nincs rendben a matrikulájuk.

Megvalljuk, ezeket nem tudtuk eddig. Rösteljük a tudatlanságunkat és előszedjük mentésnek azt a rég tudott népies igazságot, hogy az ember feje nem káptalan. Nem lehet mindent tudni. Ámbár, hogy ilyen hajmeresztő szörnyűség Magyarország székesfővárosában rendes állapot, amelyen csak most próbálnak változtatni: ezt igazán tudnunk kellett volna. Rösteljük, hogy ekkora szégyen, ekkora nyilvános botrány rejtvé maradt a szemünk, a lelkiismeretünk előtt.

És most, hogy ez a régi valóság, mint valamely ijesztő fölfedezés elébünk topan, igazán nem csoda, ha egy pillanatra a szemünket dörzsöljük, félig kábultan, az álomból ébredvezőnek csonka eszméletével. Mert ha kétségtelen valóság nem volna, el nem hihetnők; és hogy el kell hinnünk, nehezen tudjuk megérteni, beletörődni pedig sehogysam tudunk.

Buta egy anakronizmus, buta és erkölcs-telen. Nincsen sok okosság, sem etika abban az egész megkülönböztetésben, amely a jogrendszerbe valamikor régen belejuttatott a különböző születésű gyermekekre nézve. Igazságtalan bizony, akárhogyan forgatjuk, hogy az emberi akarat a természet rendjét csúffá teszi, mondván, hogy ugyanannak az apának vannak olyan gyermekei, akiket megillet az apjuk neve, tisztessége, vagyona, meg olyanok, akik mindezekből ki vannak tagadva. De ez már így van és aki ez ellen prédikálni

mer, az forradalmat prédikál. Hanem hogy a születésnek az a végzetes balesete egész életén keresztül, életének minden vonatkozásában, kora gyermekétől késő vésnéig végigkísérje azt a szerencsétlent, akit törvénytelen gyermeknek neveznek: ez szűkösg, érthetetlen, megbocsáthatatlan gonoszsága a mai társadalmi rendnek. Beírják a matrikulába, hogy törvénytelen s ezzel már életének első óráiban eldöntik a sorsát; kimondják fölőtte az erkölcsi halálos ítéletet; nyakába akasztanak egy sárga utlevelet, amellyel végig kell vándorognia az életen, amely reá nézve a nyomort, a bünt, az örökös szenvedést jelent. A vesszőfutás már az iskola küszöbén kezdődik. Nem bocsátják be, mert törvénytelen gyerek. Abban a korban, amelyben még a koldus gyermeke is csak gyermek, aki játszva türi a nyomort, a törvénytelen születés átka már jelentkezik, megtanítja a kis elátkozottat, hogy ő nem olyan, mint más emberfia. Hogy miért, azt dehogyan érti, csak azt hallja, hogy neki nincs helye a becsületes gyermekek között. Még csak határozatlanság és már ki van taszítva a társadalomtól, s már tudára is adja a társadalom, hogy be nem fogadja.

De ez még nem is a legkegyetlenebb igazságtalanság. A kis törvénytelen, akinek apja sohasem volt, egy napon megtudja, hogy anyja sincs már. Egészen árva lett, aki félig árva volt már születésekor. Könyörületet emberek megszánják, fölemelik és elvezetik az irgalmasság hajlékához, amely arra való, hogy befogadja a gyámoltalan kicsinyeket. Ám hiába kopogtatnak itt is. Az árvaház csak törvényes gyermekek számára való. Holott pedig van-e árvább a törvénytelen gyermeknél? Ami aki törvénytelen, ahhoz szívtelen még az irgalom is. A sárga utlevelet, amelyet a börtön-

TÁRCA

ÚJ VILÁG.

— Történelmi regény. —

Írta: JÓKAI MÓR.

„Légy hát atyám!”

... Lehetetlen, hogy egy asszony ebbe a szóba belenyugodjon. Hogy egy vágyaktól ösztönzött szív elfogadja azt a képtelen helyzetet, hogy egy férfit, aki addig jó barátja, lovagja volt, egy élte virágában levő daliát, akinek a teste acél, a lelke arany, férj helyett, szerető helyett kegyes atyául ismerjen el. A mythoszi Mirra megfordított története volna ez: képtelenség.

Meg akarta tudni az okát.

Hiszen vannak férfiak, akiknél az izlés meghibbant, akik egy piros-pozsgás parasztmenyecs-két többre becsülnök egy kényes, idages, széleslyes urinőnél; példaként látott maga előtt a sertésenyészítő és cserző uraságokban.

Hátha Negrotinnak is ilyen állapota van. Lehet titokban tartott menyecskeje, sőt talán gyermekei is, miként amazoknak az uraknak s azokat nem bírja magától eltaszítani. Így lesz az! A féltékenység nem hagyta nyugodni.

Katkával egy furfangos tervet főztek ki.

Katka minden járását-keletését szemmel fogja tartani Negrotinnak.

Amint az valahová kimegy, Katka azonnal leszalad a bálisnéhez s azt értesíti a feladatáról.

Ha Negrotin gyalog megy a falu felé, a bálisné hátra kapja a készen tartott batyuját s követi az urat; amely házába az ur bemege, oda a bálisné is benyit, hangosan kiabálva: „vegyenek tejet, turót, írósvajajt!” s aztán kitudakolja, hogy ki és mi lakik abban a házban. Ha pedig lóháton vagy szekéren távozik el az ur, akkor a bálisné felkap a szamarára s úgy üget a nyomában, amíg az valami tanyára be nem tér.

Egész szabályos detektív-rendszer.

Rövid időn megjött a rejtély megoldása; nem kellett sokáig folytatni a furfangot.

Egy napon Negrotin azt izente le Natáliának, hogy nem jöhet le a reggelizhez, de ebédre se várják; egy kis változása van, ami ellen legjobb gyógyszer a szigorú böjt. Abban nem volt semmi különös.

A délelti órákban azonban elhagyta a szobáját s kiment a kastélyból. Ünnepi öltözet volt rajta s a vállára vetve egy szürke, fekete oskós shawl. Gyalog indult el a falu irányában.

A kémkedő asszony utána settenkedett.

Natalia is észrevette a donzon ablakából Negrotin távozását s utána küldé a könnyű kocsi. Ez még utban találta az urat; de az vissza-küldé. Nem akar kocsira ülni.

Arra aztán a bálisné ült fel s lassan követte az urat a falu végéig, annál gyorsabban vágatott aztán vissza a kastélyhoz.

— Az ur a falu végén a legszűkebb házhoz tért be.

Natalia gyorsan futott le a kocsihoz, s a bálisnével együtt egész a mutatott ház közeléig

sietett. Ott leszállt és egyedül ment ahhoz a házhoz. Benyitott a kapun.

Egyszerű kis paraszt-házikó volt, két lakásra osztva.

Hanem benn az udvaron emelkedett egy hatszegletű épület, oszlopos tornáccal, veresre festett falakkal, hegyes kupolával, kívül lépcsős feljárással.

A kapu alatt gynyasztott egy öreg anyóka, aki a belépő urasszonyt figyelmeztette, hogy nőknek a lépcsőn kell felmenni a karzatra s valami igazoló-jegyet nyomott a markába.

Natalia felsietett a lépcsőn s benyitott az alacsony ajtócskán a karzatra. Ott csupa nők ültek.

Alant a földszinten pedig csupa férfiak álltak, teltelt kalappal a fejükön, a szőnyeg a válluk körül csavarva.

Ez itt a zsinagóga.

(Még akkor a zsidóknak nem volt szabad az imaházukat úgy építeni, hogy annak az ajtaja egyenesen az utcára nyíljék, hanem egy lakóház udvarának kellett azt körülfogni.)

Natalia reszkettett és bámult.

Eszébe jutott mindaz a rémmese, amit a keresztény vér áldozatáról hallott. Futni akart.

De a tudás vágya erősebb volt a buta féltelmenél. Nézett és hallgatott.

Az az oszlopos baldachin ott a thora.

Az a cifra szekrény ott a frigyláda.

Az a zsolozsma, amit a kántormély hangon énekel, az a Kol-Nidré.

A zsidók hosszú napja van ma, a mikor

ből szabadult gonosztevőnek nyomnak a kezébe, a törvénytelen gyermek megkapja már bölcséjében. Amazt kivéve a börtönből, emezt pedig kergeti a börtön felé. Mert végre is mi lehet a sorsa annak, akit mindenhol elűznek, mindenütt meggyaláznak, mindenek kicsufolnak a más büneért? Nem kell itt sokat okoskodni, de nem is lehet. Csak szégyelhetjük magunkat, csak lázonghatunk önmagunk ellen, akik mind a hányan részesei vagyunk a társadalom ostoba gonoszságának, amely tenyészt a bűnösöket, mesterségesen népesíti be a fegyházakat, sőt ezzel sem elégszik meg, hanem valóságos morális számkivetésbe küldi még azokat is, akik legyőzve születésük átkát, derék, tisztas emberekké lettek. Ezek hősök pedig, akik mártír-életet folytatnak egy irtalmatlanul léha társadalomban.

Ezekről végre gondolkozzanak azok, akiknek éberebb a lelkiismeretük, mint a profanum vulgusé. Akik most a fővárosban megmozgatták ennek a keserves kérdésnek egy-egy parcelláját, nagyon derék dolgot műveltek. El kell indulni ezen a nyomon és meg sem szabad állni addig, míg ki nem pusztul az intézményekből és a közfelfogásból az a borzasztó stigma, amely erkölcsi halálra, vagy élethossziglan való martriumra ítél egy sereg szerencsétlent. Pokolba az ártatlan gyermekek sárja utlevélével!

BELFÖLD

A kvóta. Négy nap múlva lejár az a határidő, ameddig a közösügyek költéséhez való hozzájárulás aránya királyi döntéssel meg van állapítva. A kvótának törvényhozási uton való megállapítására az előkészületek megtörténtek, s a kvóta-bizottságok meg is állapodtak a 65/6, 34/4 arányban, de törvényalkotására nem kerül a sor se Bécsben, se Budapesten. A napokban, valószínűleg vasárnap a hivatalos lap úgy Bécsben, mint Budapesten közölni fogja a felségének újabb elhatározását, amelylyel a kvóta 1902. július 1-től 1903. június 30-ig, egy év tartamára 65/6, 34/4 arányban állapítja meg.

A szerb egyházi kongresszus. Karlóváziáról jelentik: A szerb egyházkongresszus tegnapi ülésén a kongresszusi választmány jelentésére vonatkozó tárgyalás befejezése után elfogadták az előző javaslatot, mely szerint a kongresszus kijelenti, hogy a választmány jelentését minden részében nem fogadja el.

egész nap nem esznek, nem isznak, kocsiira nem ülnek.

Es ott az ájtatosan imádkozók között felismeri a maga Negrotinját, éppen úgy szőnyegbe burkolva, mint a többi férfi.

Mindent megtudott.

* * *

Másnap korán reggel meglátogatta Negrotin Natáliát.

— Te zsidó vagy! — mondá neki az asszony.

— Az vagyok. Te ott voltál tegnap a zsinagógában: ott láttál.

— Ezért nem vehetsz nőül?

— Ezért. Emberi törvények tiltják. A különböző hitvallás szeretni nem enged, gyűlölni kötelez.

— S te nem tudsz ezen segíteni? Térj át az én hitemre.

— Nem teszem. A Jehova minden bűnt megbocsát, amit az ember életben elkövetett, csak egyet nem, a hittagadást, azé az örk pokol.

— S te félsz a pokoltól?

— Nem a pokoltól, de saját magamtól: önön lelkemtől. Az, ki meg tudja tagadni az Istenét, meg tudja az tagadni aszerelmét is, a hazáját is s megérdemli, hogy azok is megtagadják őtet. Most minden veszély között azt mondom: „előttem Rafael, mögöttem Michael, jobbfelől Uriel, balfelől Gabriel, fejem fölött Izrael”. — De itt bennem *Dániel!* A törhetlen igazság. Én hitemet el nem hagyom: még szerelmemet sem...

Natália zokogva veté magát kerevére.

— Es most vedd át tőlem a szekrényem kulcsait, megtalálod benne az egész rámbizott vagytonodat, jól elhelyezve. Engemet pedig felejtse el.

A mai ülésen ünnepiesen átadták a királyi biztosnak a kongresszus által elfogadott feliratot. A feliratot beszéd kíséretében *Brankovics* szerb patriárka nyújtotta át *Tallian* Béla királyi biztosnak, aki a következőképpen válaszolt:

A metropolita patriárka ur most elhangzott beszédével ányújtott felirataiban kifejezett alattvalói hódoltnak és hűségnek megnyilvánulását 6 császári és apostoli királyi felsége, legkegyelmesebb urunk és királyunk nevében szívesen fogadom s nem fogom elmulasztani a görög-keleti szerb nemzeti egyház ezen fontos autonóm szerveinek hódoltnyalvánítását legmagasabb helyen tolmácsolni. Örömmel és melegeződéssel veszek tudomást, s velem együtt mindenki baráti érzelmeinek hangsúlyozásáról azon reményben és meggyőződésben, hogy a kifejezésre juttatott érzelmeiket tényekkel és működéssükkel is úgy itt mint otthon meg fogják erősíteni. Csak helyeselhető abbeli elhatározásuk, hogy az eddigi gravaminális irány eljétsével elhagyják a mostanáig követett meddő utat és hogy a politikai tárgyalásaikból kiérve, a törvény és statutum szerint hatáskörükbe utalt ügyek komoly, higgadt és személyes vonatkozásokról ment tárgyalását tűztek ki célul és hogy ebben az eljárásukban a közös hazai érdekeket s egyházuk nemes és magasatos céljait fogják szem előtt tartani. Szívesen ismerem be, hogy eddigi eljárásuk is ezt igazolta és hogy a kongresszus a komoly munkásság iránt láplát várakozásaimat eddig megvalósította. Abban a hitben és meggyőződésben, hogy a kongresszusnak egyeteme, valamint az egyesek is a felirataiban foglaltakat így kívánják értelmezni és érvényesíteni, a magam részéről a legszívesebben üdvözölöm a kongresszust és annak tagjait és biztosítom önöket teljes rokonszenvevről és pártatlan jóakaratomról.

Azután a királyi biztos kíséretével a szabályszerű tisztelgések között távozott. A királyi biztos távozása után a kongresszus a világi alelnök elnöklete alatt folytatott ülését, amelyben több sürgős indítványt tárgyalás nélkül elfogadtak. A sürgős indítványok közül különösen említendő az, hogy a kongresszus bizottságot küldjön ki, mely a gravaminális eseteket megvizsgálja és a kongresszusnak azokról jelentést és javaslatot tegyen.

A sátoralja-ujhelyi petíció. A Kuria ma, a tárgyalás negyedik napján befejezte a sátoralja-ujhelyi választás dolgában elrendelt vizsgálat ismertetését s a perbeszédet kerülte sorra. A ma főlovasolt tanu-vallomások, úgy látszik, eldöntik a petíció sorsát, amely időse *Mecner Gyula* választási elnök erőszakoskodására építette legfőbb erősségét. *Kossuth János*, az ujhelyi függetlenségi párt elnöke lehetetlennek tartja, hogy a választási elnök a Buzapártiak jelvényeit leszedte volna, mert az utca népe annyira fanatizálva volt, hogy megincselte volna. A katonai parancsnokok, *Dobos* és *Kemény* századosok azt vallották, hogy a Buzapártiak oly foku terrorizmust fejtettek ki, hogy a Dókus-párt vidéki választóinak bevonulása valóságos gyászmennet volt. A sánckökből és inas-

Azzal letette a szekrénykulcsokat az asztalra, megfordult és eltávozott egy bucsu-kézcsók nélkül.

Natália az ablakba állt, onnan nézett az eltávozó után.

Néhány percig az a gondolat lobogott az agyában, hogy felszakítsa az ablakot s utána kiáltson a távozonak: „Jőjj vissza, maradj itt! Ha te neked tiltja a te Jehovádat, hogy imádj az én Jézusomat, nekem nem tiltja az én Jézusom, hogy imádjam a te Jehovádat! Ha te nem lehetsz az én megkeresztelt férjem, leszök én a te nyirotól hajú zsidóasszonyod! Jőjj vissza! Maradj itt!” Néhány percig lobogott a lelkében ez a láng, aztán csak kialudt esendően.

... Soha sem látták többet egymást élve.

Halva igen, Natália Negrotint.

Hetek multak. Egy napon hírül hozták Natáliának, hogy Negrotin a Bez-Chleba meredek sziklafaláról lezuhant. Nemes gyopárt szakított le, leszédült, elesezett s a kétszázéles mélységbe lebukott, szörnyet halt. Kezében volt még a leszakított gyopár, a zselében pedig egy lepecsételetlen levél e néhány soral: „itt küldöm nekem ezt a magaszédte Edelweiszt”; kívül a borítékra a címet: „özvegy Lippay Tihamérnének”. Kezéhez juttatták.

Évenként annyi száz lezuhant hegymászóról adnak hírt a lapok. Ez a legideálisabb neme az öngyilkosságnak, gyors, biztos és bebizonyíthatatlan, mint öngyilkosság: baleset számba megy.

Azóta tengeridő elmúlt. A Bez-Chlebából, Valkóvárból egész város támadt, gazdag bányák, ipartelemek, gyárak milliókra menő jövedelemmel.

gyerekekből álló csőcselék a legtrakoncátlanabb módon viselkedett s ha a választás elnöke meg merne volna tenni azokat a törvényüprásokat, amelyekkel vádolják, a csőcselék széjjelszedte volna. Komáromy József huszárpátiány még azt is vallotta, hogy amikor az ezreke rugó nép az elnököt a falhoz szorította, ő vágta ki huszársíjával. Az *Orjatrata* kiküldött huszárok azt jelentették neki, hogy a Dókus-pártiak mindenütt közözponttal fogadták. A bizonyítvány befejeztével dr. *Fried Lajos*, a kérvényező meg hatalmazottja csoportosította a terhelő tanuvalomásokat, amelyek alapján a választás megsemmisítését kérte. A perbeszédet holnap folytatják.

KÜLFÖLD

Edvárd király élet és halál közt.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 26.

Edvárd király betegsége mellől ma ismét olyan hírek érkeztek, amelyek sem javulást, sem rosszabbodást nem konstaltnak, s abban oszucosodnak ki, hogy a király állapota még egyre felette valóságos. A múlt éjszakáról valaminek megnyugtatóbb híreket jelentenek, de viszont nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az orvosok jelentések szövegezésében arra is kénytelenek ügyelni, hogy a betegség mostani stádiumában még a legkedvezőbb körülmények között is bonyodalnak következhettek be. A király környezete a legrosszabbra is el van készülve. A lakosság nagyon kedvezőtlenül magyarázza azt a körülményt, hogy a hivatalos jelentések egyáltalában semmiféle részleteket nem közölnek. A közönség eddig mindig csak azt hallotta, hogy a király vakbőgyuladásban szenved, de arról nem világosították föl pozitíve, vajjon a gyuladás csak helyi-e, vagy pedig általános? Az első eset sokkal kedvezőbb volna s a kezelő orvosok is azt a nezetüket fejezik ki, hogy a gyuladás csak helyi. Az orvosi jelentésekben nincs ugyan szó a király érütéséről és hőméréskeletéről, de az orvosok magánbeszédetés közben kijelentették, hogy mind a kétő kielégítő. Az határozozottan megcáfoltat, hogy a király súlyos szerbi bajban szenvedne. Ellenben igaz, hogy még egy második operáció válik szükségessé, de majd csak augusztusban. Ez a második operáció természetes folyamán az első múlténak. E második operáció elő orvosi körökben bizalommal tekintenek, mert a király szervezete igen erősnek mutatkozik. Az első operációnál csak az abszcesszust távolították el, míg a másodiknál majd a *féregnyújtóvannak teljes eltávolítása válik lehetségessé és szükségessé.* Mindazonáltal a második műtét is igen nagy veszedelmekkel járhat, mert annak nyomában igen könnyen támadhat hashártyagyuladás. Ennek a második műtétnek híre óriási konszernációt keltett Londonban.

Arról a martir-oszlopról is, mely az első kezdeményező sírját jelöli, megemlékezik valaki, aki még most is minden évfordulón ráakaszt egy koszort nemcs gyopárból.

A szerencsétlen nők sokáig élnek.

— Vége. —

A pandur.

— A Budapesti Napló eredeti tároája. —

Irta: *Zöldi Márton.*

A pandur hőstetteit nem zengi az ének. Az örködő és büntető hatalomnak ez az alantas szolgálja sohasom tudott helyet szorítani magának a népek rokonszenvében. Még a történelemírás is a pandur nevet használja bélyegzőnek arra a korszakra, melyet — nem ok nélkül — embertelenséggel és törvényüprissal vádol. Pedig, úgy lehet, hogy a hírhedt pandurkorszakban éppen a pandur volt a legmegbízhatóbb elem. Annyi bizonyos, hogy hosszú, viharos századok után ők támogatták az imbolygó jogrendet, gondokdokat, úgy ahogy tudtak, az élet- és vagyonbiztonságról, fegyverben állottak szakadástól éjjel-nappal, a legszükségesebb életviszonyok fejében kockáztatták életüket és testi épségüket. Mert a nemes vármegye lehetett Kánaán, de a pandurnak a folyó tejből csak a savó, az omló mézből csak a viaszok jutott. Az utóbbival kipodörhették a bajszukat, hogy mutatásabak legyenek. Mert sújtást, pitykét és egyéb cifraságot nem sánált tőlük a tekintetes vármegye s ha paradés alkalmakkor, restaurációk idején lovukat táncoltatták a piacon, a dalias idők festői csoportjait hívták az emlékeztetébe.

Othon aztán ehettek lebbencslevest, ha került, — szorhettek szalonát, ha akadt, — s ihattak borral is.

Még a harc is, melyet a gonosztevőkkel folytattak, egyenletlen volt. A botyárnak randsze-

A kezelő orvosok jelentéseinek kívül két orvosi jelentést olvastunk előkelő angol lapokban, amelyek elmondják a betegség eddigi lefolyását és esetleges fejleményeit. A *Lancet* nevű világszerte ismert orvosi folyóirat előadását szerint a király már június 13-án nagy fáradtságot érzett. Amikor lefeküdt, oly nagy alhasi fájdalmak győzték, hogy *Nanking* udvari orvost sürgősen oda kellett hívni. Amikor Aldershotba ment és végignézte a katonai tisztelgést, éjféljáig ismét oly rosszul lett, hogy Londonból táviratilag hívták hozzá *Lawlot* és *Treves* is. Június 18-án a király temperaturájának emelkedéséből, az alhas egyes részeinek fájdalmaiból és egyéb tünetekből az orvosok arra a meggyőződéssel jutottak, hogy a királynak *vakbélgyulladás* van. Pénteken és szombaton a kínzó tünetek jóformán egészen eltűntek. Hétfőn a király állapota ismét rosszabbra fordult. Az orvosok attól tartottak, hogy a vakbélben nagymennyiségű genny gyűlt össze és azért kedden halaszthatatlannak mondották az operációt. Miután a királyt elalatták, *Treves* a *val lágylek* táján négy hüvelyk hosszú bevágást tett, mire eltávolították a felgyülemlett gennyet. A sebet jodoform-gázzal tapasztozták be. A király az operáció után jól érezte magát. A *Lancet* azt hangoztatja, hogy az orvosi jelentések mindig *őszinték voltak* és hű képet adtak a beteg állapotának.

Ezzel szemben a *Morning Leader* egy előkelő műtörvösra hivatkozva, azt állítja, hogy az orvosok hamis diagnózist csináltak. A bemetszésnél rohadó gennyet ürítettek ki és attól tartanak, hogy ez a hasüregbe is behatolt. A beteg hőmérőjele nagyon magas és az orvosok attól fének, hogy a király *háshtártgyulladást* kap. A királynak folyton *szívverési* szereket adnak be, részben bór alá feckendezés, részben pedig gyógyszerek alakjában. A királyon nagy álomság vesz erőt.

Berlinbe is pesszimistikus hírek érkeztek a Buckingham-palotából. Ezek szerint *semmi remény sincsen* *Edvárd király* életben maradásához. Berlini orvosi körök arra utalnak, hogy a daganatot csak kiürítették, de nem távolították el. Nagyon feltűnő, hogy a hivatalos jelentések állandóan hallgatnak a beteg hőmérőjeleiről.

A király tegnap nem volt egészen jól; egészen váratlanul azt a kívánságát fejezte ki, hogy *irni akar*. Le is írta ezeket a szavakat:

I command ... (paracsolom.)

De aztán erőlenül és bágyadtan visszahanyattolt *vánkósára*.

A londoni orvosok a király betegségének rohamos haladását annak tulajdonítják, hogy a király soha nem tartotta magát *hőmérőjelet* életrendhez.

A *connaughti herceg*, aki nyolc óra felé meglátogatta a beteget, úgy nyilatkozott a *Central News* tudósítója előtt, hogy a legújabb orvosi jelentések *mindentképpen biztatók*. A beteg *temperaturája rendez*. A *connaughti herceg*, miközben az újságíróval beszélgetett, kitűnő hangulatban volt. Amilyen aggodalmatlan létszótt, amikor a palotát a királytól jobbra s különb feyvere volt, mint a pandurinak. Az a szabadságról, az elófért, a gazdag zsákmányért viaskodott, — emez szegényes, nyomorúságos zsoldért védelmezte a társadalom javait.

Az öreg Burkus Dániel azok közül a pandurok közül való volt, kiknek nagy volt a becsülete messze földön, a három Körös tájékától egész a Tiszáig. Még a futóbetjárok is úgy emlegették, mint emberséges embert. Makacs, türelmes, télelmes üldöző volt, de a kézrekerült bünnel nem kegyetlenkedett ok nélkül. Napégetét, barna arcán nyoma sem mutatkozott annak a bántó kérgességnek, mely a hasonló foglalkozású emberek vonásait annyira eldurvítja. Tekintete a mélyen fekvő, sötét szömekből, a tömött szemöldök alól is bizalmat árasztott. Ahogy ott áll a megyeház tágas űrszobájában, nyugodtan pipázgatta, senki sem sejtette volna, hogy ez az ember harminc éven át emberszázzal foglalkozott, hogy tömენტelen éjszakákat töltött nádasokban, kukoricásban, puszta pájták eresze alatt, leve a legféltetésesebb vadra: a zsványira.

Pandurkápíráról, körülötte a fiatalabb pandurok beszélgetve, fűtőrézsze tisztogatták a ruhájukat és fegyverüket. Az űrszoba falain szép sorban puskák, kardok és bilincsek lógtak. Az egyik sarokban szabályosan metszett gyögyörőfa-pálek állottak. Ezek a szelid, hajlós, ruganyos faágak sokat tudnának beszélni az emberek vadságáról, a törvénykezés kegyetlenségéről. De nem kérdezik őket.

A nagy meszelés hírtelen ellél, a pandurok katonásan sort állanak, a csendbiztos lép a szobába. Sarkantyúval élesen pöngönek a téglaköveken, egyenesen Burkus Dánielhez lép.

— No, Dani bácsi, — mondja halkan — nagy hajítás lesz máma, kendre akarom bizni. — Órdögöt, nem arról van szó, Hídeg Laci jött meg.

A vén pandur tömött, sörte-bajusza nagyot

tába érkezett, éppen olyan megnyugvás tükröződött arcán, amikor a beteg szobájából távozott. Véleményem abban foglalható össze, hogy a beteg felgyógyulása biztosítottan tekinthető, ha a javulás folyamata még két napig eltart.

A londoniakra jó hatást tett az a körülmény is, hogy az *aostai hercegi pár* a Buckingham-palotában az *angol királyi családdal együtt villásreggelizett*. Ebből azt következtetik, hogy a beteg *hozzátartozói nem félnek a katasztrófától*.

Hogy *Edvárd király betegségét* eleinte mennyire titkolták, azt a legjobban illusztrálja a következő *sürgönyváltás*: Hétfőn a londoni újságírók egyesületének elnöke ezt a táviratot intézte Windsorba Sir Francis Knolleyhoz, a király magántitkárához:

Folyton a legaggasztóbb hírek érkeznek hozzánk a király betegségről. Kérem, tudassa velünk, hogy megcáfolhatjuk-e ezeket a híreket. Erre a következő távirati választ érkezett.

A király betegségről terjesztett hírekből egy sőt sem igaz. Sir Francis Knolley.

A kabinetiroda azóta megváltoztatta rendszerét és most készséggel szolgál hírekkel minden tudakozódásra. Sőt tegnap óta a közönséget bámulatos gyorsasággal értesítik a király betegségének minden egyes fázisáról. A postaügyi miniszter intézkedett, hogy a hivatalos jelentéseket közvetlenül megjelenésük után azonnal megtáviratozzák a birodalom összes postahivatalainak.

A Buckingham-palota környékén a szolgaszemélyzet révén kiszivárogtatott híreket adogatják szájiról-szájra. Mesélik, hogy a király, amikor a műtét után magához tért, *belegyűzőhöz hívatta fiát, a walesi herceget* és szinte elhaló hangon azzal bizta meg, hogy *utolsó üdvözléseket küldjön a magyar királynak, az orosz cárnak, a német császárnak és a dán királynak*. Majd ismételten megszorította fia kezét, suttogva csak ennyit mondott:

— *Fiam, jó fiam!*

Csedálatramelő a királyné magatartása. *Alexandra* a borzást tapasztalva nagy lelkierővel bírta el. Ő is folyton ott virraszt férje ágya mellett és a leg gondosabban ápolónője. A királyné állapota kedvező; az ő hősie magatartása átragadja a királyi család többi tagjaira is.

Ma reggel a *Fife hercegi pár* és *Krisztina* hercegnő tettek látogatást a beteg királynánál.

A király ismeri a helyzete súlyos voltát és intékedesein meglátszik, hogy minden eshetőség számol. Az állami ügyek iránt is érdekfődik, sőt ma maga intézkedett a *kitüntetések publikáltása* dolgában.

A király felolvastatta magának az idegen fejedelmektől érkezett táviratokat. Különösen megrőült *Ferenc József* és *Vilmos császár táviratainak*, amelyek *kétkez* is felolvasztatták. A király tegnap arra kérte *Mihály* nagyherceget és még néhány fejedelmi személyt, hogy maradjanak Londonban. A király súlyos helyzetéről esetleges poli-

rándult erre a névre, a tekintete sötétlen, barátságatlanul villant.

- Nem hinném, csendbiztos uram.
- Pedig ugy van. Rébék asszony látta.
- Ammár más. Akkor igaz.

Rébék asszony *bészoj* asszony volt, ki rendes detektiv-szolgálatot teljesített a nyomozó hűtőfogoknak.

— Most is kendre bízom, folytatta a csendbiztos. Vegyen magához annyi legényt, ahányat gondol.

— Elég lesz kettő. Nem jó ilyenkor a nagy zsinatolás, különben szimatot kap a betyár.

— Igaza van kendnek. Egészen a kezére adom, hozza be élve vagy halva, mert a másodalsípán nagyon rámszólt.

— Rajta leszek, csendbiztos uram, még ma elválék, van-e őrdöge vagy nincs.

— Induljanak isten hírével!

Mikor a csendbiztos távozott, a pandur-káplár leaskasztotta rövid karabélyát a falról, kardot kötött s odaszólt két legénynek.

— Lajcsi, Ferkó, egymásután nyergeljetek. Megyünk Tarja felé. Porozzátok fel a puskákat! — Valakit be kell hozni? — kérdezte az egyik.

- Be ám, ha lehet.
- Ugyan ki apja fiát?
- Hídeg Laci.
- Tyűh, a tagadóját!

Ez a név szapora mozgásba hozta a két pandurt. Nem kellett nőgatni tovább, tíz perc sem tellett, nyergellen átek mind a hárman, aztán gyors trappolással kinyargaltak az országútra. A júniusi nap gyilkosan tüzött, a zsendülő kalásztenger fölött szimtelen pórak lebegtek, a három fényes puskasvón szilaján tincseit a megtört napsugár, a felvert por lombán ereszkedett vissza az országútra, egy szellőfúvalon se mozdult.

A három pandur már több mint két óra poroszalk a végtelen országúton, találkoztak néhány gyógyos-lóttal, cigányokkal, dzsását áruól óláhhall, de Burkus nem tudakozódott tőlük a

titkai *következmenyeiről* különféle hírek keringenek. Több párisi lap azt írja, hogy *Edvárd király fia* *javára le akar köszönni* és az új királyt már most meg fogják koronázni. A király ugyanis még a felgyógyulás esetén is olyan győngye lesz, hogy nem tudja megfelelni uralkodói kötelességeinek. Ez persze merő kombináció. Azt egy angol lap, az *Express* is valóságúnak mondja, hogy *Edvárd király hosszabb ideig képtelen lesz az államügyek vezetésére*. Ebben az esetben az állami okiratokat a király helyett a walesi herceg fogja aláírni.

E politikai következményeken kívül *egyéb súlyos következményei* is vannak *Edvárd király* betegségének. Az a félelem, hogy a koronázás elhalasztása miatt sok kereskedő, iparos és vállalkozó *csödbe fog jutni*, nagyon is igazoltnak látszik. Különösen azok az üzletemberek, akik romlókon árukkal, gyümölcsesek, virággal és élelmickekkel spekuláltak, *őrás vesztéséget* szenvednek. A leggyőnyöribb virág s a legszebb gyümölcs tegnap óta *majdnem ingyen* kapható. Az őrás mennyiségű ételt és italt, melyet a nagy állami bankettek számára megrendeltek, a *körházaknak* juttatták.

A börze ma *sokkal nyugodtabban* ítélte meg a helyzetet. Londonban kezdenek beletörődni a koronázás elhalasztásával járó kellemetlenségekbe. Holnap és holnapután a börze zárva lesz és minden *ünnepség elmarad*. S ezzel rengeteg sok pénz vész el. A jövő hétfőre hirdetett operai *disszolvádást* lemondották és az eladott jegyekért körülbelül 200 font sterlinget *fiettek vissza*. Sürin lehet hallani azt a kérdést, vajon visszaadják-e az ablakokért és tribünhelyekért fizetett pénzt? Nagyon valószínű, hogy nem kapják vissza. Még tegnap sok kilométer hosszú díszuton a legrosszabb tribünülés sem kelt el *nyegven koronán alul* és egy-egy ablakért hétszáz-tól ezer koronáig fizettek. Tegnap bélérték ki legnagyobb részét. Egy ur 20.000 koronát *fiezett egy erkélyért*. Mind e pénz elveszett, valamint a szállókban fizetett *rengeteg szabadják* is, miután minden szobát két hétre kellett kibérelni és kifizetni.

Bármily súlyos beteg is *Edvárd király*, megkötelte, hogy a koronázás alkalmából jeles embereknek szánt *kitüntetések* mégis adják ki már most. A király új *erdemrendet* alapított és egyelőre 12 embert *tüntetett* ki vele, köztük *Roberts* lordot, *Kitchener* és *Wolsey*et, továbbá *Lister* lord orvost, *Raleigh* és *Kellett* lord tudósokat, John Morley és William Lecky írókat és George Wats festőt. A többi *kitüntetés* közül kiemelendő *Mülnerek* visconttá és *Greenfell* tábornoknak peeré való ki-nevezése. *Rothschild* lordot a titkos tanács tagjává nevezte ki a király. Sir Frederick Treves és sir Francis Leaking orvosok, továbbá *Edward Foynier* festő a bárói méltóságot kapták, azonkivül több kiváló orvost, továbbá *Connan Doyle* író és *Wyndham* színész lovagi rangra emelte a király. A hivatalos lap jelentése szerint a király Henry Norman tábornokot és a *connaughti herceget* táboraggyává nevezte ki.

Látóival, hogy e kitüntetettek közt szere-

betjár után. A vén pandur tudta, hogy ezek a népek nem áruklodnak. Bolondok is lennének, ha kitennék magukat az üldözöttek bosszújának. Boldoguljon a megye, ahogy tud. Nekik se ingük, se gallérk.

Már délfelé járt az idő, mikor a tarjai pusz-ták alá értek. Ott megálltak, Burkus leszállt a lórol, s betért Rébék asszonyhoz. Csak néhány szót váltott vele.

— Láttad? — kérdezte.

— A tulajdon két szememmel.

— Hogy vélekszel, hol hál meg?

— Ugy sejttem, a szárcsaretí füzesben. Ott legel a lova hajnal óta.

— Hát a felesége? — tudakolta tovább a pandur.

— Nem tudok fölle semmit. Tegnap óta oda van valamerre.

Burkus köszönt és visszament a másik két pandurhoz.

— Ide hallgassatok, kezdette, én a Fekete-Körös alá megyek, ti ketten pedig a csoshsi hídnál fogtok rostokolni az éjszaka. Megvan már a nyom. A puskát tartásatok az öletekbe. Ha látjátok, löjtétek ki alóla a lovat. Ugy vigyázzatok, hogy haza hozzátok a börtöket.

Azzal elváltak. A két pandur azt tette, amit a kápírá parancsolt, Burkus pedig lassu lépésben elindult egy barázda-úton. Reggel óta komorabb volt a szokotnál. Nagy számadása volt az üldözött betyárral, akit másfél évvel azelőtt futni hagyott, mert annak az apja az ő keresztapja volt. Hídeg Laci miatt szegte meg a köteleességét előszőr életében. Meg is bánta istenigazában. Hídeg Laci ugyanis egy héttel rá gyilkosságot követett el, megölt és kirabolt egy házhoz zsidót. Ez a gyilkosság azóta keményen nyomta a pandur lelkét. Majdszaknem annyira, mintha ő követto volna el. Meg is üzent a betyárnak pásztozam-berekek, hogy ne tegye be a lábát a vármegye határába, mert élve onnan nem kerül ki. És most itt van.

Burkus már reggel készen volt tervével. A

pel *Edvárd* király néhány kezelőorvosa is. Ezek felől joggal irányul most egész Anglia érdeklődése. A királyt most a következő *öt orvos* kezeli: Lord *Lister*, az antiszeptikus eljárás nagynevű föltalálója, aki jelenleg 75 éves. 1897-ben peori méltóságra emelték. Sir *Frederic Treves*, aki a királyon a műtétet végezte, a király udvari sebész; jelenleg 50 éves s bálajokban nagy specialista. Sok orvosi művet írt, főleg a perithiphilitisről és peritonitistéről. Azelőtt a cambridgeli egyetem tanára volt. Sir *Thomas Smith* tisztelendő udvari sebész, 70 éves, akit a királynő emelt baroneti méltóságra. Sir *Francis Leaking* udvari orvos, azelőtt a *connoughi herceg* udvari orvosa és sir *Thomas Barlow*, a királyi udvartartás orvosa, aki a londoni egyetemnek tanára s híres gyermekgyógyász.

Éjjel még a következő távirati tudósításokat kaptuk:

(Orvosi jelentések.)

London, június 26.

Délután 2 óra 30 perc.

A ma reggel közzétett orvosi jelentés az egész országban a legnagyobb örömet keltette. A jelentések eddig oly óvatosság és tartózkodók voltak, hogy a beteg állapotának javulásáról való *mi határozott kijelentés* mindenütt azt a benyomást keltette, hogy a gyógyulás bizonyos, hacsak váratlan és nem valószínű komplikációk be nem állnak.

Délután 2 óra 45 perc.

A király ma éjszaka *több óra hosszat mélyen aludt*, ami nagyon felüdítette. Minden tekintetben sokkal jobban van. Ereje, tegnaphoz képest, tetemesen növekedett. A seb állapota szintén kielégítő.

Délután 3 óra 30 perc.

A király állapota tovább is kielégítő maradt.

Este 6 óra 15 perc.

A király a napot jól költötte. A táplálkozás jó. A gyengeség csekélyebb. A hőmérséklet normális.

(A király állapota.)

London, június 26.

A Buckingham-palotából ma kedvező hírek szivárogtak ki. Beszélnek, hogy a király környezete a legvérmesebb reményeket táplálja. Egy valószínűtlenül hangzó hír azt újságolja, hogy a király ma délelőtt egy cigarettát szitt el. Mondják, hogy a király hőmérséklete és érverése normális.

Egy hírneves orvos egy estlapp tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy mivel két nap óta komplikációk nem mutatkoztak, növekedett a remény, hogy a király felgyógyul. Aggodalomkeltő azonban, hogy a kezelő orvosok elhagatják a nagybetegnek hőmérsékletét és érverését.

Sőtét szándék tette arcát olyan ijesztően komorrá. Elhatározta, hogy megöli. A saját kezével, ott, ahol éri.

— Biztam, hogy ember lesz, dünnyögött magában. Adtam egérutat neki, igaz, hogy az apja miatt. Azt gondoltam: hátha... Most már vége, ezen nem lehet másítani... Ha az apja nem élne, vinném az akasztófa alá... rászólgált becsületesen... a kutya se ugatna utána... talán a felesége?... Azt is eszűtt tette... Jobb lesz így neki is... a familiájának is... meg kell lenni... ott a fűzesben... No Laci, imádkozzál, hogy ne kerülj elélem.

Az eszébe se jutott a vén pandurnak, hogy a gyilkos kaland a 6 életébe is kerülhet. Ezek az emberek épp oly rettenthetetlenek voltak, mint ellenfeleik.

Egy magányos tanyai kútnál megállt és ívott a vödörből, a lovát is megitta, aztán tovább lovagolt, míg a karámbhoz jutott. Ott leszállt és átadta a fiatal bajtársnak a lovat.

— Csapd ki legelni, fiam. Vigyázz rá, éjféli felé érte jövék.

Gyalog indult tovább. Esteledett, mikor a fűzeshöz ért, mely mintegy kétszáz elgémberedett törzsű, vén fűzfából állott. Egész kis erdő a nagy árnyékaltalan síkon, a vadzvízek összefolyásánál, hol a növényzet is tarkább, színesebb.

Burkus ott látta a betyár lovát egy tisztáson. Nem volt megkötte, csak béklyóba verve. Ugy helyezkedett el egy odvas fatörzs mögött, hogy a lovat szemmel tarthassa. Ahhoz várta a gazdáját felhuzott karabélyllyal. A fűzeshöz a Fekete-Körös alacsony gátja húzódtól végig egész a szemhatár aláig. A pandur számítása szerint onnan kellett a híres betyárnak érkeznie.

De mikor jön? Mindegy. Ráér, nem sietős se neki, se a pandurnak. Minthogy a lova itt van, el fog jönni. Bizonyos, mint az egy halál...

Burkus nyugodtan, mozdulatlanul ült a lesen. Pupillái a napfény hanyatlásával egyre táultak. De a nyugalom nem volt egészen észinte. Bévül az érző lélek mintha kavarni kezdett volna.

Tudvalevőleg az operációkon nem vágják fel a daganatot, hanem ezüstessöveket vezettek be a genny elvezetésére. Ma már kezdik az ezüstessöveket kiszedni és a mély vágás heged.

Sir *Treves*, a király sebésze, aki a műtétet végrehajtotta, három évvel ezelőt hasonló operációt végzett fiatal leányán, aki ugyanabban a bajban szenvedett, mint most a király. A műtét után a fiatal leánya meghalt.

Beszélnek, hogy a király május 30-án egy zászolszentelési ünnepen szerezte betegséget. A király egy nyugtalanul toporzékoló piripán ült s amikor a nyeregből leszállott, erős fájdalmat érzett jobb csípőjében. Nyilvánvaló, hogy akkor jelentkezett az első nyílalás.

Ma reggel temérdek sokan állottak a Buckingham-palota rácsoskapuja előtt.

Az idő pompás. Ideális nap lett volna a koronázásra. A nemzeti ünnepek az utcákon nincsen semmi látszata. Az üzletek nyitva vannak.

(A részvét.)

Bécs, június 26.

Az angol nagykövetséghez szakadatlannal érkeznek a részvétnyilatkozatok és tudakozódások a király állapotáról. A nagykövetség kápolnájában ma ünnepes istentisztelet volt a királyért. A nagykövetségen kitett ivre sok előkelőség írta be nevét, köztük Koerber osztrák miniszterelnök.

London, június 26.

A Szent-Pál-székesegyházban ma délután istentisztelet tartottak a király felgyógyulásáért. Az istentisztelet mély hatást tett a jelenvoltagekakra. Ott voltak a nagykövetek és a peerek felesegestől, ugyancsak sok keleti idegen tisztelő ültözetben. Ugyanakkor a Szent-Margit-templomban is volt istentisztelet, amelyen jelenvoltagek a parlament tagjai. Az utcákon kevés sétáló látni, noha az idő szép, és a tözsdé is zárva van.

(Vegyes hírek.)

London, június 26.

Henrik porosz herceg és neje tegnap este ebédnél a királyné vendégei voltak.

London, június 26.

A walesi herceget számfeletti tábornokká nevezték ki.

Egy osztrák tartománygyűlés elnapolása. A krajnai tartománygyűlés, mely csak hétón ült össze, császári leirattal elnapolták, mert a klerikális pártok obstrukciója lehetetlenné tette a tanácskozás megkezdését. Az obstrukciónak az volt az oka, hogy a liberális pártok tudatták a többi párttal, hogy *Schusterschic*

Ott az est zavartalan esőndjében, a nagy pusztaság közepén, a szelid kecskerágó bokor tövén a pandur világosan megértette a helyzetet. Egy emberéletet fog kioltani... hidegen, nyugodtan, büntetlenül, mint a törvény, mint a betű... Nagy dolog az. Borzasztó!

Nem mintha új, ösmeretlen dolog lett volna előtte az erőszakos halál rettetésének szcenáriuma. Legkevésbé. Hányat kísért a vesztőhelyre, s üldözés közben, önvédelemből őt már nem egyszer... De ez mégis más... a puskacsöve nyugodtan hever a fűzfágon, s ő maga a görcsös kérgű fatörzs mögött bíró és hóhér egy személyben.

A sötétség sűrűsödni kezdett, a formás pejlo nyugodtan harapdálta a fűvet; a csöndet csak a szunyogok zúmmogása s néhány vízmadár szárny-rebbenése zavarta meg. A vén pandur gondolkodott, tündökött. Ráért. Hiszen csak lehetne megkegyelmezni, csak akadna ok vagy legalább ürügy, de nincs. Hisz már az is kegyelem s visszaélés a hivatalos hatalommal, hogy itt végzi ki s nem juttatja bitóra. Többet nem tehet érte. Pedig mégis... csak egyet kellene inteni s a halálszánt hajnalra ott lenne a bihari hegység alján, látná felkelni a napot s heverészhetne a harmatos fűben... De hát nem lehet, csapjon belé a ménkö! A harmat nem fogja hűsíteni a homlokot, mely kihül hajnalra...

Az idő pedig télt, lassan, lustán, de csak mult. Ugy tizenegy óra táján a hold is felkerekedett az égboltra s megápasztotta az átlátszó, szürke bárányfelhőket. A puskacsőre néhány sugár esett s a pandur is megmozdult. Ugy rémlett, mintha valami csobogást hallana a Körös felől. Az ám, gondolta, ott csónakon jár valaki... Jól sejtette, hogy ki az a valaki...

De nini, a gát tetején két alak válik ki a félhomályból. Nagyon egymás mellett állnak. Asszony az egyik, a másik... puskája van a kezében, darutoll a kalapján.

Csak nem a felesége! Ha az lenne... A pandur erőltette a szemét... valami moleszsg futott át a testén... Ha a felesége, akkor nem

szlovén-kerikálispartí vezérnek egy bizottságban sem adnak helyet, mert *Schusterschic* rovott multu ember. A klerikális szlovének e határozatot zokon vették, s a többi klerikális párttal egyesülve, megakadályozták a tanácskozás megkezdését, sőt a bizottságok megválasztását is.

Ujjab délamerikai konfliktus. Brazília és Bolívia közt konfliktus van kitörőben. Bolívia koncessiót adott egy északamerikai társaságnak az ugynevezett Aere-terület (Amazon tartomány) bányaművelésére. Ez sérti Brazília gazdasági érdekeit és azért fölhívta Bolíviát, hogy vonja vissza a koncessiót, mert különben megszakítja a diplomáciai érintkezést.

Francia expedíció Sziámra. Párisban nagy feltűnést kelt a félhivatalos színezetű *Temps*nek, egy vidéki lapból átvett közlése, amely szerint angol intrikák következtében *elkerülhetlenné válik egy expedíciónak Sziámra küldése*. Sziám határos Tonkinggal, Franciaország kínai gyarmatával és a számiak gyakran követnek el határsértést. Legutoljára körülbelül 8–10 év előtt volt e miatt Franciaországnak Sziámmal konfliktusa.

HIREK

Rektorválság.

Eddig csak azt szoktuk meg, hogy az egyetemen a kedélyeket az ifjúsági elnökválasztás korbácsolja fel. Zöldtollas, fehér-tollas ifju loventék száguldoznak végig az utcákon s repdesnek a jelszavak a levegőben: — Reformpart... Liberálisok... Klerikálisok.

Országos nagy pártok színevélye apró, jelentéktelen, mulatságos körre szorítkozik s míg az ifjúság egymás fejét veri be, — ez a pártatlan itélet: liberális és klerikális egyesületek, pénzárak pénzzel és jó tanács-csal látják el a jövővel idők komoly, tudós polgárait, a nemzet érett intelligenciáját.

Es akár hiszik, akár nem, az egyetemen tanárai, a tudós, nagytekintetű férfiak, akikből miniszterek, az ország legdiszesebb állásainak hordozói lesznek, akiknek szavára az egész tanult ifjúságnak figyelnie kell, — ezek a komoly férfiak lázas érdeklődéssel várják, hogy a klerikális, vagy liberális jelölt győz. Mert nemcsak a fehér- és zöldtollas gyermekek, de a tanár urak között is dul a klerikálisok, liberálisok nagy harca.

bántja. Olyan pogánysággal nem tartozik se istennek, se embernek, hogy a felesége mellől löjje le a betyárt. De az e-e? Hol jönnek, hol megállnak. Nini, meg öleli!

A pandur arca elkomorodik... ez nem a felesége, egy fejlet magasabb, egy araszalag vállasabb... ráé asszony... No Laci, noked lefutjak.

Az asszony letér a gátról és eltűnik, néhány pere mulva megint hallatszik a csobogás a folyó felől. A betyár jó ideig néz utána, aztán jön a fűzeshöz. Erős, kopogós lépésekkel közeledik, a darutollat vígan lengeti az éji szellő, a félig nyitott ptykés mellény alól csilámlik a teher gyoles... Mikor a gátról letér, fűtűnyit kezd... valami vidám nótát a csalfa menyecskefélől... a lökorkant egyet... aztán lövés dördül... a fűtyeinéim... zuhanás hallatszik... s Hideg Laci arca a selymes fűvön nyugszik...

A pandur felkel s hozzálép.

— Megüzentem, ugy-e? — kérdezi.

— A betyár felemeli a fejét s igent bólint. A fej visszahanyaglik... egy-két rövid hörgés és vége mindennek.

A pandur felemeli a holttestet s egy fához támasztja ülő helyzetbe, hogy a kóbor kuttyák ki ne kezdjék. A kezéről esurog a piros, meleg vér. Aztán leoldja a béklyót a lóról, megigazítja a kötőféket kantárnak, felugrik, sarkantyut ad s száguld a pusztaságon végig.

Már hajnalodik, mikor a faluboz ér, ott egy kis nadas ház előtt leugrik a lóról s bezörget az ablakon.

— Hé, Erzsók, kelj fel!

— Ki jár itt? — hangzik belülről.

— En vagyok, az öreg Burkus, ülj szekérre, hozd haza az uradat.

— Hol van?

— A szárszeréti fűzesben. Adjon isten minden jót...

A vén pandur hangja reszketett. Talán először életében... Elvágottat, mintha pandurok üldöznek.

A nagy feszültség kipattanította a lappangó szikrát s ezidén tizenhat komoly uriember játszsza el az elnökválasztósi harcát. A pártok szétváltak, az elméletek, a szimpátiák és antipátiák homlokkal állanak egymással szemben, folyik a harc és háboru a tudomány legelső csarnokában.

Hát nem szomorú jelenség ez?

Milyen lehet a tudományos élet ott, ahol ilyen szempontot az uralkodók? Micsoda meggyőződés, hitvallás, szempontokat hirdethetnek azok a tanárok, akiknek lelkében még ifjonti harcias hangulatok élnek, ami még megbocsátható volna, ha eme hangulatok tudományban, nagyjelentőségű kérdések szolgálatába állnának, nem pedig emberek és személyek ellen.

S még egy nagy tanulságot vonhatunk le ebből a rektorválasztásból.

A bölcsészeti és orvosi kar szavazói liberálisok, a jog és theologia elektorai klerikálisok. Ime, akik az emberi életet, a természet törvényeit, a művészeteket tették tanulmányaik tárgyává, akik egy folytonosan fejlődő hit apostolainak szegődtek, — azok a liberálisok, míg a dogmatikus tanok hirdetői a klerikális irány hívei.

Es folyik a háboru és dul a harc...

Tisztelt tanár urak! Milyen példát mertsen az önök viselkedéséből az ifjuság, akivel csak egy nagy igazságot kellene megismertetniök, hogy a tudomány, a természet, a jog, a bölcsészet és hit igazságai fölülállanak minden apró emberi hiúságon és szenvedélyen, mint ahogy a napsugaras kék égbolt áttöleli az egész mindenséget.

Van-e szebb rang, van-e szebb cím, mint ez a szó: — tanár? Önökhez zárandokol a nemzet fiatalága, hogy megismerje a tudomány nagy kérdéseit, hogy azokat felderítsék előttük, hogy a fiatal, fogékony lelkeknek utat egyengessenek a jövőre dőlkbe, mert az önök tanítása átszűrődik még késő generációkba is.

Es eme méltóságos, díszes és fennkölt állást mire használják? Akarva-e, vagy akaratlanul pártokat szítanak gyerekek között, a gyűlölség füstölgő fákláját gyújtják meg a mindenre fogékony lelkekben és a lehető legmesszebbre távolodnak el valódi feladatuktól és hivatásuktól.

Hiába építenek cifra és új egyetemet, ha dohos és betegségek csirait hordozó a levegője.

Budapest, június 26.

BUDAPESTI NAPLO. Június 30-án új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Személyi hírek. *Frigyes* főherceg tiz vezérkari tiszt kíséretében ma Kőszegen terepitanulmányozásokat végzett a szután Sopronba utazott.

József főherceg Szegeden. *Szegéről* táviratkozzák, hogy *József* főherceg kétnapi ottartózkodás után ma Kiszénre utazott. Szegeden szemlélt tartott a honvédek fölött és teljes megalégedésnek adott kifejezést a honvédek kinézése és kiképzése fölött. Azután megnézte a kulturpalotát s *Vágó Pál* ársvizképe előtt megemeltette, hogy a szegedi ársviz idején ő is Szegeden járt. A főherceg azután meglátogatta *Boross József* sanatóriumát. *Boross* gyógyította harmadéva a főherceg lábátörését. Az egybegyűlt orvosoknak megmutatta a forradás helyét is.

Az új amerikai követ. Bécsből jelentik nekünk ma, hogy *Cormick* amerikai követ ma átnyújtotta ő felsőágének nagyköveti megbízólevelét.

Vörös László ünneplése. A közlekedési tanfolyamok tanári testülete ma este az István főhercegszállóban fényes lakomát rendezett *Vörös László* nyugalmazott államtitkár tiszteletére, novenapja alkalmából. Az emelkedett hangú ünnepi beszédet, kezében a *Vörös László-serleggel Rácskay Gyula* vasúti és hajózási biztos mondta.

Rendőrségünk kiküldötte Londonban. *Rudnay Béla* főkapitány kiküldötte Londonba *dr. Pekáry Ferenc* rendőrkapitányt az utcai rendészet és a tömegforgalom lebonyolításának tanulmányozására.

Lónyay Elemérék Vasmegeében. *Szombat* helyről jelentik: *Stefánia* főhercegnő férjével *Lónyay Elemér* gróffal ma *Surány* (Vasmege) községében járt, ahol megtekintették a Rotterman és Patzenhofer-órágráti uradalomát, amelyet a grófi párnak megvételre ajánlottak. *Lónyay* gróffé már régóta szeretnének Magyarországon megalapítani s különösen valamelyik vasmegei szép uradalomát ajajtanák e célból megvenni. Épp ezért már több ízben tudakozódtak a vasmegei robonozói és *Surány* uradalmak felől. Most pedig eljűttek, hogy megtekintsék s esetleg megvegyék a *Surányi* uradalomát. Az uradalom, amelynek ára ötödémillió korona, nagyon meglepőnek nekik. *Lónyay*ék egy napi ottidőzés után *Ságra* köcsztek, hol két napon át *Bornemisza* Gábor sági nagybirtokos vendégei voltak. Sági tartózkodásuk második napján csöndes misét hallgattak, amelyet *Németh János* kapuvári apátjelbános végzett, *Lónyay*ék tegnap visszautaztak Bácsbe.

Business. Mindig és mindenütt csak üzlet, a jó öreg üzlet. Lapunk mai számában megvan említve már, hogy az angol király koronázásának az elhalasztása milyen nagy gondot okozott a biztosító-társaságoknak. Azok most nagypenzeket fognak kifizetni a tribunalajdonosoknak és más vállalkozó szemlélt angliásoknak, akik az *Eduárd király* bőrege ugy csináltak a koteéseket, mint a versenyfogadóknál kiinn a turfon a hookmakereknél. Tiszttára fogadásjellegű ez a biztosítás hamis ember az, aki idealizmust keres benne. Akik pedig belemennek a dolgba, azok üzletemberek, akik nem ismerik az érzélgést. Végre is, gondolhatják ök, a jó királyra egészen mindegy, hogy az ő felsége személyét használják fel boldogulásukra az ő jó alattvalói. Aztán nem is muszáj azt tudni neki, hogy az ő egészségi állapotának a hullámzása irányítja a tettek és a nyereségek arányát. A dolog egyébként nem is meglepő újság. Effele biztosítási fogadásjellegű régi divatosak, s nemesak koronás személyek körül támadnak, hanem valami esemény bekövetkezése vagy be nem következése is lehet az alapja. Például kiállításoknak a megállapított időben való megnyitása, vagy meg nem nyitása döntheti el azt, hogy a biztosító-intézet fizet vagy pedig megnyeri a tetteket. Vagy megesik, hogy valaki odamegy a biztosító-intézetbe és azt mondja:

— Teszek ennyit és ennyit arra, hogy ez és ez a hajó soha többé nem jön haza.

A biztosító-társaság vagy belemegy az üzletbe, vagy nem megy bele. Ha igen, akkor aztán bizonyos határidőig várnak a hajóra s ha nem jön meg, akkor a társaság fizet. A hajó tulajdonosának ellenben semmi köze nincs az ilyen ügylethez, ő annak rendje és módja szerint biztosította a hajóját s akár sohasem tudja meg, hogy hány ember szídjá, amiért tengeri járóművének nem tetszett elsülyedni.

A kultuszminiszter az állam óvodáikért. Az utóbbi időben sok helyen meghonosodott az a szokás, hogy az óvodák is kéthónapi nyári szünetet tartotok, holott a törvény világosan kimondja, hogy az óvodákban szünetet engedélyezésének telen van helye s akkor sem két, csak egyhónap a szünet. Fontos ez a rendelkezés lóképp azért, mert a gazdánép nyáron veszi legtöbb hasznát az óvodának, bevadván oda egész napra kisgyermekét, míg ő a mezőn dolgozik. A kultuszminiszternek tudomására jutván egyes óvodai felügyelő-biztoságok törvényellenes intézkedése, körrendeletet adott ki, melyben erőlyesen utasította a tanfelügyelőket, hogy a törvény rendelkezésének érvényét szerezzék, a nyári szünetet engedélyezését tiltsák el és intézkedjenek, hogy az óvodák nyáron át kora reggeltől késő estig éppen az előbb említett okból nyitva tartassanak. Figyelmezteti továbbá a miniszter a tanfelügyelőket útján az óvointézetek személyzetét, hogy aki a rendelkezések ellen vét, azt a legszigorubb fegyelmi büntetéssel fogja sújtani.

Kittüntetés. Mint értesülnünk, az angol király *dr. Brüll* Ignác budapesti angol konzult sok évi és értékes szolgálatai elismerésűl a *Szent-Mihály* és *Szent-György*-rend tagyává nevezte ki. *Landsdovne* márk, angol külügyminiszter a kittüntetésről távirati uton értesítette tegnap *dr. Brüll* Ignácot.

Füddörvosi rendelés. *Dr. Nagy* Albert, a Budapesti Ujságírók Egyesületének orvosa *Korond-Sékhely* gyógyfürdőre utazott, ahol megkezdte orvosi működését.

Egy osztrák képviselő kittüntetése. Mint nekünk Bécsből jelentik, ő felsége *Kathrein* osztrák képviselőnek az első osztályú vaskorona-rendet adományozta.

Az orthodox isz. iroda elnöke. *Lipsicz* hosszabb időre külföldi gyógyfürdőbe utazott. Az elnök távollétének idejére az orthodox közvetítő bizottság helyettes elnökül *Reich* Koppelt, a budapesti orthodox főrabbit választotta meg. A választást a vallás-és közoktatásügyi minisztérium tudomásul vette azzal, hogy az elnök hazatéréig az orthodox izraeliták

ügyeit *Reich* Koppel főrabbi az iroda titkárával *Weiss* Dániellel együtt fogja ellátni.

Humberték nyaralnak. Nincs a világon helyzet, melyből egy kis ötletességgel ki ne lehetne szabadulni, ha mindjárt fél Európát uszítják is az emberbe. Azok a sikkesztek, akik egyszerűen Amerikába mennek, valóban nem érdemelnék kiméletet. Ebben nincs ötletesség, nincs találékonyság s ez ma már nem is előkeifő dolog. Humberték ezen a téren is uttörök, ha ugyan igaz, amit a *Libre Parole* ír, hogy tudniillik Humberték *Korfu* szigetére menekültek, melynek Franciaországgal nincs kiadási szerződése. A görög sziget báberfái alatt nyaralni mindenesetre kényelmesebb dolog, mint rendőrnök lenni, összezsalagálni a felvilágolt s bosszusan konstatálni, hogy Humberték sehol sincsenek.

Rómán zászló Magyarországon. A *Brassói Lapok* írják: *Junius* 24-én ünneplte a Brassóban állomásozó katonaság a custoszej győzelem évfordulóját. Ebből az alkalmából a lakotnya bejáratát galylyakkal és lobogókkal díszítették föl. Ezekben a díszítésekben a magyar nemzeti lobogó egy tenyérnyi zászlósokkal volt képviselve, míg a középen lengő hatalmas fekete-sárga zászló mellett jőkor *piros-sárga-kék* lobogó rikkott. Így volt ez a katonai lövőtéren is ahol versenylövést rendeztek. Két kicsiny nemzeti lobogó volt eldugott helyen kitűzve, míg hatalmas árbócokon négy nagy osztrák lobogó mellett négy nagy román lobogó leng. Ez az eset kihívja a felháborodást és reméljük, kihívja a legfőbb hatóságok érdeklődését és megtorlását is.

Egy basa öngyilkossági kísérlete. Néhány héttel ezelőtt a szultán száműzésre ítélte *Fudá* basát, régi hí emberét, mert azt gyantított, hogy a basas titkon összeszűri a leveit az utjörökökkel. Damaskuszi száműzetésében *Fudá* basa először *szökési kísérlet*et tett s csak mikor ezt meghiúsítottak, követelt el öngyilkossági kísérletet. Erre a citadella egyik szobájába zárták, ahol állandóan két tiszt őrizte alatt alá, akik ott is alszanak. Az ajtó előtt kettős őrszem áll. A basát különben az éghajlat, a rossz ellátás, a folytonos izgalom és a lealzó bánásmód nagyon megviselte s nincs kizárva, hogy amióta a basa öngyilkossági kísérletének híre szárnyra kelt, azóta szegény *Fudá* basa testi és lelki szenvedéseit már véget értek.

Szolnok-Dobokavérmege árvízkarosultal. A sors sulyos csapásával sujtott Szolnok-Dobokavérmege esdő szóval fordul a magyar társadalomhoz; a magyarság pártfogását kéri az árvízkarosultak segítése érdekében. A humanus ügy támogatása hazafias kötelesség, ezért nem szorul bővebb méltatásra *Bány György* vármegyei főjegyző ölhívása, amely egyebek közt így hangzik:

A megmérhetlen víztömeg e hó 12-ikén öt óra alatt elárasztott mindent. A lakosságot mindentelje vészlelek riasztották fel éjjeli álmából. Sokan csak a legszükségesebb ruházattal menekültek már is bedőlő fényes lakásokból. A virradat a legszomorubb képet tárta a szorongatott, megrémült lakosság elé. Számos lakóház és gazdasági épület már reggelre összedőlt, maga alá temette a menekült lakosok házbeli homjait és számos házi állatot; a kézelhetlen kiterjedésben megnövekedett árterben maga alá temette a társaság és szoragion minden reményűt. A megművelt földek méter magas víz alatt feleddtek. Istennek süjtőló haragja zudult rá a vármegyére csaknem egész területére ismét e hó 20. és 21. napján. A szenvedett károk ezidő szerint még csak hozzávetőleg sem számíthatók fel, de bizonyos, hogy azok több millió ragnak. Káros itt mindenki, a gazdag épp úgy, mint szegény, a vagyonos és vagyonatlan, a birtokos és a napszámos. A közlekedés vasutakon és közutakon egyaránt megszűnt. Hetek telnek majd bele, míg a legfontosabb vonalaton a forgalom ismét megindulhat. Mind a mellett a nyomor még nem tette fel tejt az annyira, hogy azt a helyi jótékonyosság ne bírja enyhíteni. De agódva és remélvelettel kell gondolnunk a közelgő télre, mert a minden teremtényőtől megfosztott ezer és ezer emberársunk nem lehet képes magát a legszükségesebb élelmiszerekkel ellátni. A mozgalmat megindítottuk a helyi áldozatkészség kihasználására; azonban vizen csekély az, amit ebből eredményül várunk, mert hiszen a jobb módnak örvendő elemek is a sors-sújtottak között vannak. A kormányhoz fordulunk; kérjük, hogy felségelőnkre szessen, — de tudjuk, hogy neki sem állanak rendelkezésre az eszközök oly mértékben, hogy jóvalóló lakosságunk a jövő évi termés leszedeéséig kitartani hathatóságban segítsen. Kénytelenek vagyunk kérő szavunkat az ország minden lakóházhó intézni, kérve, hogy annyiszor esz oly áldásosan tapasztalt könyörületeségtét ne tagadja meg tőlünk sem.

A martiniqueli áldozatokért. A martiniqueiek felségelőzésére a Budapesti Ujságírók Egyesületéhez a következő adományok érkeztek: Szilgyi Ferenc 5 korona, honleány 2 korona, *Veisz* Armin 1 korona, *Névtelen* 2 korona, *Farkas* Emil 1 korona. A mai gyűjtés eredménye 11 korona. Hozzáadva a tegnap kimutatót 5146 korona 64 fillér, a gyűjtés eddigi eredménye 5167 korona 64 fillér. Az adományokat kérjük a Budapesti Ujságírók Egyesületéhez (Kerepesi-ut 17. sz. a.) küldeni.

— **Beck Nándor kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király magyarai Beck Nándornak, a Magyar Jelzálog-Hitelbank és a Magyar Agrár- és Járásokbank alelnökének a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Krivány gyermekei.** Egy szerencsétlen asszony és öt derek, jó gyermek viseli átkát a névnek, amelyen szüli. Jól viseli magát mind az öt gyerek, jól tanúl, a fiuk csupa jelest hoznak haza és mégis szegényelni kell magukat az apjuk neve miatt, amelyet nekik is viselni kell. Krivány Jánosnak, a hírhejt aradi sikasztónak feleségéről és gyermekeiről van szó. Az árvaak pénzét tékozlotta el ez a szerencsétlen ember, akinek neve a bűnűgyek krónikájában szinte fogalommal lett. A polgári társadalom kitaszította kobléből és a törvény méltó büntetésül hosszú évekre a fegyházba küldte, hadd vezeleje le irtóztató bűnét. Vége az uri életnek és a zajos dinom-dánomnak, darócruhában és kemény munka mellett megkezdődik az új élet, amelyre a régeiek a hibáit kell kiengesztelnie. Még neve se lesz, csak száma. De künn a társadalomban tovább szerepel a neve, mert felesége és gyermekei, akik szintén áldozatai az öt bűneinek, tovább viselik, legalább egyelőre. De már nem sokáig. A felesége, mint ismeretes, elhatározta, hogy elvállik az úrától. A törvény értelmében a házasság, akinek utótlára öt évi fegyháznál nagyobb szabadságvesztésre van elítélve, a házassági kötelek felbontását kérheti. A nagyváradi királyi ítélőtábla nyolc évi fegyházra ítélte Kriványt, aki az ítélet előtt a Kuriához felebezett. Mihelyest a legfelsőbb fórum kimondta a végérvényes ítéletet, Kriványné megbízásból dr. Kerlesz Miksa aradi ügyvéd rögtön beadja a válókeresetet. Ha majd a válópör során a különben nagybeteg Krivány a békéltetési tárgyalásra megjelenik, talán utóljára látja maga előtt az asszonyt, akit oly boldogtalanná tett. Ez ítélet, amelyre a bíróság a házasság elváltását fogja kimondani, lemossa az asszony homlokáról a Krivány nevet. De az ártatlan gyermeke se fognak sokáig szenvedni nevük átka alatt. Kriványné ugyanis elhatározta, hogy magyárosítja gyermekeinek nevét és ügyvédje már gyűjti is a szükséges iratokat, amelyek alapján a belügyminiszterhez a névmagyarosítást való kérelmet beadja. Egyszerű, becsületes magyar nevet ad gyermekeinek, amely kevésbé hírhejt a mostaninál: Kordecsra fogja magyárosítani gyermekeinek a nevét. Erdekes, hogy a szerencsétlen apa maga óhajtja, hogy gyermekeiről nevének szegénye lekerüljön. Ügyvédjének, amikor ez a minap a fogházban meglátogatta, esdekelve mondta:

— Csak arra kérem, adja be minél előbb a névmagyarosítást iránt való folyamodást...

Igy pusztul ki majd Krivány neve a társadalomból. Elvált felesége fölveszi régi leánynevét, gyermekei pedig szépietlen új névvel bizonyára derek tagjai lesznek a társadalomnak. Ami pedig a Krivány-névből fennmarad, abból szám lesz a fegyházban.

— **Makkai Zsigmond betegsége.** Makkai Zsigmondról, az ákosfalvi kerület képviselőjéről ma reggel az a hír érkezett a fővárosba, hogy Marosvásárhelyen meghalt. A szomorú hír — mint egy későbbi távirat jelenti — nem felel meg a valóságnak. Makkai hastífuszban szenved s állapota nagyon súlyos ugyan, de ma valamivel jobban érzi magát.

— **Titkos tanácsosok esküje.** Bécsből jelentik, hogy Schönaich Ferenc alállomágy és gróf Paar Alajos főhadsegéd ma délelőtt tette le a titkos tanácsosi esküt ö jelsége kezébe. Az eskütétel gróf Goluchowski külügyminiszter és Abensperg-Trann főkamarszter intélt.

— **A rákszerűség.** Orvosok körében mostanában sokat beszélnek Adamkievitz találmányáról, mely a legösszetettebb betegségek egyikének a ráknak leküzdésére szolgál. Erről a rákszerűségről már több nagy-növő orvos mondott véleményt, most pedig Bergmann tanár titkos tanácsos nyilatkozott a dologról.

— **Véleményem szerint — írja a jelenkor egyik leghíresebb sebésze — a rákszerűség gyógyító hatásáról és készítéséről mindaddig nem szólhatunk, míg a betegség keletkezésének okát nem ismerjük. Ezért nem is kísérleteztek a különböző szérumokkal, de ha valamennyi preparátumot kipróbálnánk, betegem legnagyobb része épyszulna. A rák ellen most egy gyógyszer van: a kész orvosi műtéttel sikerült is a betegek 20–30 százaléka megmenteni. Lanar tanár ugyan arzánnal is meggyógyított néhány rákbeteget. de ezeknek csak apró arórájuk volt. Minden egyéb gyógymód, melyet a rák ellen ajánlanak: humbug és szédülés. Rendkívül jellemző a chiói eset. Chiös szigetén ugyanis állítólag olyan terpentint találtak, mely kitűnő gyógyszer a rákbetegség ellen. Mivel e hír több ízben s teljes bizonyossággal felmerült, felvilágosítást kértem chiói honfitársaimtól s azt a választ kaptam, hogy Chiös-szigetén kétszáz év óta nem találtak terpentint. Adamkievitz és Kugel**

urak Caneroin-gyógymódjára vonatkozólag csupán azt mondhatom, hogy Nothnagel és Eiseisberg tanár urak, akiknek szakértői véleményére Adamkievitz hivatkozik, bizonyára tudják, vajjon az a betegség, melyről Adamkievitz és Kugel szólnak, rákbetegség-e? Ha ez való, a találmánynak is nagy jelentősége van, mert annyit mindenestre megtudunk, hogy van egy szer, mely a rákkezédből legalább ideiglenesen megakadályozza. Míg azonban Nothnagel és Eiseisberg nem nyilatkoznak, kételkedünk nek a hír valóságában, Blücher tábornagy azt mondta, hogy ahol ellen-szer van, vágj közbe; én pedig azt mondom, hogy ahol rákot látsz, mesd ki késséddel!

— **Elhunyt képviselő.** Köröskényi Elek országgyűlési képviselő ma reggel a Royal-szállóban lévő lakásán hirtelen rosszul lett s pár perc múlva meghalt. A rendőrörvos azt hiszi, hogy a 61 éves embert szívizéledés érte meg. Holtestét az orvostani intézet boncteremébe vitték.

Köröskényi Elek 1841-ben született F.-Revis-csén, Ungmegye-ben. A középiskolát Ungváron, a jogakadémiát Sárospatakon végezte. 1870-ben megyei szolgálatba lépett; huszonegy évig a szobránczi járás szolgálatában volt. Megyéjében nagyon szerették és a nép csak atyunak szólította. 1901-ben, az általános képviselőválasztásokkor a szobránczi kerületben képviselővé választották szabadalvi programmal. Tagja volt a naplóiról és a IX. bíráló-bizottságnak.

— **Gróf Forgách Antal ügye.** Gróf Forgách Antal — mint már megírtuk — provokálta báró Jeszensky Tándort és Simonyi Dénest. Mivel Simonyi Dénest Czirkenicába utazott, ma csak a Forgách-Jeszensky-afféret lehetett elintézni. Az elintézés egy történet, hogy gróf Forgách Antal nevében Olay Lajos és Kubinyi Géza országgyűlési képviselők ma délelőtt megjelentek Jeszensky Sándornak, aki erre Ivánka Oszkár képviselőt és gróf Károlyi Mihály nevezte meg segédeit. A két fél segédei ma délelőtt tizenegy órák tanácskozásra jöttek össze, mely alkalommal gróf Forgách Antal segédei megbizójuk nevében egy új becsületbíró-összehívást kérék, amit azonban az ellent segédei nem fogadtak el. Jeszensky segédei ugyanis kijelenték, hogy az ismeretes kaszinói kigolyózás után Forgáchot párbajképtelenné tartják s így kibívást nem fogadják el. Gróf Forgách Antal segédei a következő levelet intézték felülhöz:

Tisztelt barátunk! Megbizásod folytán Simonyi Dénest és báró Jeszensky Sándor uraktól az ellen a katonaságnál beadott alaptalanul bizonyuit vadak miatt feyyveres elégtételt kértünk. Nevezett urak megbizójait, Ivánka Oszkár és gróf Károlyi Mihály urak az elégtételt megtagadták azon okból, mert ellend a Nemzeti Kaszinó kirekesztési határozatát hozott. Miután azon kijelentésük után is, hogy nézetünk szerint a Nemzeti Kaszinó gróf Forgách Antal felett a kaszinóból történt kilépése után jogosult nem bíráskodhatott, annak kiuteltése után, hogy a kaszinó határozatát nem indokolta s annak hangsúlyozása után, hogy az ellend emelt vadak alaptalanul és katonai becsületbíró-ság már kimondotta, sőt miután mi ezen ügyből kitolyó újabb becsületbíró-ság összehívást felajánlottuk, — nevezett megbizót urak a feyyveres elégtételadat megtagadták, a becsületbíró-ság felállításába be e nem mentek, ezen ügyet befejeztük.

Budapest, 1902. június 26.

Tisztelő barátaid:

Olay Lajos,

Kubinyi Géza.

E levélre gróf Forgách Antal a következő nyilatkozatot teszi közöz:

Simonyi Dénest és báró Jeszensky Sándor segédei Ivánka Oszkár és gróf Károlyi Mihály a iovagias elégtételadat megtagadták. Az elalogatlan közönségre bizom, iteljenek azok felett, akik azon tudatban sértenek, hogy az elégtételt megadása elől önkényileg felállított alaki okokból kiognak térni.

Budapest, 1902. június 26-án.

Gróf Forgách Antal.

Báró Fejérváry honvédelmi miniszter ma délen három megkeresést kapott, hogy gróf Forgách Antal ellen indítsa meg a katonai becsületbíró-sági eljárást. A jelentők egyike, Elek Gusztáv nyugalmazott honvédezredes, egy, a saját személyét érintő új vádat formált Forgách ellen.

— **Övintézkedés a villamos vasutak által okozott balesetek ellen.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter, értesülséink szerint, erővel intézkedéseké tett, hogy a parlamentben tett ígéretét beváltsa és a villamos vasutak által okozott balesetek ellen hathatós övrendszabályokat létesítsen. Elrendelte ugyanis, hogy egy Amerikában különben beavált és az ottani villamos vasutaknál kitételez használatban lévő öv-készülék a legrövidebb idő múlva Budapesten is kipróbáltassék. A készülék rendkívül egyszerű és praktikus; a villamos kocsi elején alkalmazzák, mint a hőkétes és elgáolás helyeit egyszerűen felkapja és sérteleten tovább viszi az illető embert, úgy hogy a kocsinak csak meg kell állania és a készülék által megmentett ember épp bírel tovább mehet. A próba beaváltása esetén Láng Lajos miniszter rendelkezlet szándékozik kiadni, mely országsszerte kötelezővé teszi a mentőkészülék használatát.

— **Egy főhadnagy tűzhalála. Kecskemélről** jelentik: Borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul Adám Rikárd a 38. gyalogezred főhadnagya. Az éjjel Ágyban fekvő cigarettára gyújtott és e közben elaludt. Az éggő cigarettától tüzet fogott az ágynémi és mire a főhadnagy felébredt, súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlen főhadnagy menekülni igyekezett, az ablakig vándorogott, de ott erejét vesztve összeesett. A házban lakók csak akkor szereztek tudomást a szerencsétlenségről, mikor kora hajnalban a szobából kitóduló füstöt észrevették. Minthogy a zörgetésre a szoba ajtaját senki sem nyitotta ki, kifeszítették azt, de a főhadnagyot az ablak előtt már halva találták. A fiatal tiszt tragikus esete az égés városban nagy részvétet keltett, mert Adámot műveltségéért és jó modoráért Kecskeméten általánosan szerették.

— **Ajtai rektor lemondása.** Ajtai K. Sándor, az egyetem jövő évi rektora ma lemondott rektori méltóságáról s lemondását a közoktatási miniszter tudomásul vette. A rektorválasztók ma délelőtt tíz órák gyűlék egybe az egyetem központi épületében. Megjelentek: dr. Berger Ev. János, dr. Demkő György, dr. Székely István és dr. Kiss János hittudományi kari rektorválasztók; dr. Herczeg Mihály, dr. Antal Gyula, dr. Mariska Vilmos és dr. Király János a jog- és államtudományi kar részéről; dr. Schulek Vilmos, dr. Tausfer Vilmos, dr. Liebermann Leó az orvostani tanterület részéről és végül dr. Gyulai Pál bölcsészeti-kari rektorválasztó. Távol maradtak: Bókay Árpád az orvostani tanterületét és dr. Than Károly, báró Eötvös József és dr. Ponori-Thewreuk Emil a bölcsészeti-kari tanterületét által kiküldött rektorválasztók. Az ülésen dr. Vécsey Tamás udvari tanácsos, rektor elnököt, a jegyzőknyvezet pedig dr. Margittai Antal tanácsjegyző volt. Dr. Vécsey Tamás elnök bejelent, hogy a rektorválasztók dr. Ajtai K. Sándor 1902/03. tanévi rektor kívánságára hivta össze, a mire a szintén megjelent Ajtai K. Sándor a rektori méltóságról való lemondását jelentette be. Az ülést erre, a kultuszminiszternek való jelentéstéle miatt, délután egy óráig felfüggesztették. Egy órák az elnök rektor elrendelte a szavazást. A rektorválasztók közül tizenötön a lemondás tudomásulvétele ellen szavaztak s csak egy szavazat esett a tudomásvétel mellett. A szavazás eredményének kihirdetése után Ajtai K. Sándor kijelentette, hogy ragaszkodik a lemondásához és megelébebbi a rektorválasztók határozatát a kultuszminiszterhez. A miniszternek a szavazás eredményét és Ajtai felebevezését Vécsey rektor jelentette be. Wlasics Gyula kultuszminiszter — tudomásul vette a lemondást s ennélfogva új rektorválasztás lesz. Az ügyet a június 30-án tartandó egyetemi tanácsgyűlésen is be fogják jelenteni.

— **Általános kiállítás Budapest.** A Klottid főhercegnő vednöksége által álló Klottid Egytel 1903. március–május hónapokban általános kiállítás rendez Budapestben a városi régi iparosok között. A kiállítás felöleli a háztartás és a gazdasági élet összes ágait; lesznek főzoművészeti versenkek és különleges kiállítások is. A kiállítás iránt, melynek igazgatója Melezer Géza os. és kir. kamarás, nagy az érdeklődés. Az igazgatóság V. Váci-körút 17. sz. alatt van.

— **Záróünnep.** Az V. kerületi polgári leányiskolában e hó 28-ikán, szombatn délelőtt 10 órák lesz az évzáró ünnepség. A záróünnep jelentőségét emeli, hogy ez ünnepség keretében fogja az V. kerületi polgári leányiskola és kereskedelmi tanfolyam volt iskolatársainak szövetkezete idei ösztöndíjait kiosztani. Az egyesület vezetősége ezután hívja meg a szövetkezett tagjait az ünnepségre.

— **A Magyar Tudományos Akadémia könyvtára** e hó 20-ikától szeptember 15-éig zárva lesz. Minthogy a könyvtár éveket óta nem tisztogatta s a helyszüke miatt átalakítások is váltak szükségessé, ez idő alatt a könyvtár használata nem lehetséges. Az Akadémia tagjai azonban minden hétón és szerdán délelőtt 10–12 óráig vehetnek ki könyveket.

— **Leszakadt vasuti híd.** Valparaisóból jelentik, hogy ma reggel a Rio Claro hídja Talco mellett leszakadt abban a pillanatban, mikor egy személyvonat áthaladt rajta. Sok ember viabe fullt, egyeseknek azonban sikerült a folyóba zuhant kocsik tetején kapaszkodva menekülniük.

— **Vasbeton mennyezet.** Hörcher és Lársa építészvallalkozók Honvéd-utca 14. szám alatt lévsé telepén ma tartották meg a hivatalos érőpróbát az általuk feltalált vasbeton mennyezettel. A próba Sigray főmérnök, a közmunkatanács kiküldöttje, Eberling fővárosi főmérnök s Bretovszky és Zuk műnegyetem mérnökök jelenlétében folyt le. A betonnalát sik vasbeton mennyezet érőpróbája kétméter fesztávolságban, négyszögmetérenten 4225 kilogramm megerőteléssel történt s nagy sikerrel végződött. Főelőnye a vasbeton mennyezetnek az, hogy a kész lemez száraz voltánál fogva az elhelyezés után azonnal használható s elhelyezése rendkívül könnyű.

— **Az igrizi fölőbirtokos.** Miskolcraól jelentik, hogy Horváth Gyözö, a letartóztatott igrizi földbirtokos ügyeit családja rendezte. Horváthot ma szabadon bocsátották.

Könyverseny. A rafinériákra hajló emberek ezt is kitalálták annyira mindenféle verseny után. Könyveket hullajtani megállapított szabályok szerint, ugyszólván parancsszóra, ez a legújabb hóbot, amely Amerikában született meg. A chicagói társaság asszonyai és leányai csinálták meg a dolgot akkor, mikor ugyanis van elégok a természetes könyvhullajásra. Ki tud a legtöbb könyvet ejteni egyhuzamban, ez a *craying-contest* tárgya. A könyverseny százötven főnyi társaság jelenlétében történt meg, amelyben mindkét nem képviselve volt és az amerikai lapok annyira komolyan veszik a dolgot, hogy a tizennégy versenyző hölgy nevét, korát s némely tulajdonságait közli. Az első díjat, száz dollárt, miss Green nyerte el. Tizenkilenc esztendő. Mindenféle mesterkedés nélkül harmincegy könyvet sikerült hullajtani öt perc alatt. Mrs Webb vitte el a huszont dolláros második díjat tizenkilenc kifogásolatlan könyvel. És ez mind igaz.

Új léghajó. A léghajó véres áldozatait egymás után temetik el, de azért az ember nem riad vissza a veszedelmektől. Alig mulik el hónap, hogy újabb léghajótervekről ne adnának hírt. A legújabb találmány e téren az, melylyel most Londonban kísérleteznek. Spencer-tesivérek most állították ki új léghajójukat, mely hatvanöt láb hosszú és hal-alaku. Majdnem olyan, mint a Santos-Dumont léghajója, de fakere helyett bambuszkerete van, amely erősebb és egyszerűbb mint az előző. A léghajó petroleum-motorra van berendezve s hogy a gázok meggyulladását megakadályozzák. Davy-lámpást használnak. Az új hajóval tegnap este elre szálltak tizenkét emberrel a külföldre egy óráig maradt a levegőben. A kísérletek pompásan beváltak s az egyik főtitálós kijelentette, hogy Santos-Dumonttal szívesen versenyejen, ki lele.

Iskolai beiratások. Az ötödik kerületi Markó-utcai főgimnázium első osztályába június 30-ikán reggel nyolc órától tízengy óráig csak a lipótvási szülrők gyermekeit veszik föl. Más kerületekből való vagy úpesti és rákospalotai gyermekeket, amennyiben még hely lesz, csak szeptember elején irnak be. — A VI. kerületi községi *felso kereskedelmi iskolába* a beiratás június 30-án a középső és első osztályokba, július hónap 1., 2., 3., esetleg 4. és 5. napján az alsó osztályokba délelőtt 8-tól 12 óráig lesz. A beirás díj husz korona. A középső és első osztályokba most csak az intézetben végzett és a leckeépénz fizetésére képes tanulók, az alsó osztályokba csak a Budapestben lakó és adózó és a leckeépénz fizetésére képes szülrők gyermekeit irkoztathatnak be. A tandíjmentességet kérő és a vidéki szülrők gyermekeit csak szeptember elején vehetik föl, mert a tandíj fizetés szabályzata tárgyalás alatt van.

Szomorú esküvő. Heinz Ottó laibachi építész már hosszú idő óta eljegyezte Asóli Máriát s a boldog szerelmese most akartak megtartani esküvőjüket. Tegnap együtt mentek be a városba s ékszer vásároltak. Hazafelé mentek úgy egyeztek meg, hogy a menyasszony a villamoson megy, a vőlegény pedig biciklin teszi meg az utat. Heinz egy darabig párhuzamosan haladt a villanos kocsival, mikor a gép hirtelen beleakadt a vágány mélyedésébe s a szerencsétlen ember fölbukott. A villanos kocsi vagy hatvan lépésnyire vonszolta Heinz testét, míg végre kiszabadították rettentés helyzetéből. A fiatal mérnök teste össze volt roncsolva s egy közeli ház kapuja alá kellett vinni, ahol egy arra járó katona-orvos részesítette az első segélyben. A beteg most arra kérte a körülötte állókat, hogy rögtön hívják elő a papot. A pap csakhamar megjelent, föladta az utolsó kenetet s a haldók ó ember kívánságára olt a kapu alatt megeskette őt kétségbeesett menyasszonyával. A szomorú esküvőnek Podgorzsek rendőrségi tanácsos és a katona-orvos voltak a tanúi. A sebesültet ezután feleségének kísérében a kórházba szállították, ahol másnap sebeiben meghalt.

Heilprin Angelo. St.-Pierre városának borzalmos pusztulása után egész Európát bejárta az a hír, hogy a katasztrófa után egy geológus élete kockáztatásával fölment a tüzhányóra tudományos tapasztalatainak bővítésére. Természetesen amerikai volt ez a tudós. Megszoktuk, hogy ami a szertelenséggel összefügg, azt menten amerikai ember tetteinek tartjuk, ha ez a szertelenség a tudomány szeretete is. Mint a Szabadság című amerikai magyar lap írja, az a tudós, akiről itt szó van, nem amerikai, hanem magyar származású ember. Heilprin Angelonak hívják s jelenleg a filadelfiai egyetem tudós tanára.

Heilprin Angelo tehát Magyarországon, Sátor-Alja-Ujhelyen született. A derék tudós ötven éves és még kis gyermek korában került el atyjával Magyarországból. Atyja politikai menekült volt, aki családjával együtt Londonban telepedett meg. Heilprin Angelo a londoni bányászati iskola jeles növendéke volt s fényes tehetségevel kivívta tanárai szeretetét és becsülését s még ugyszólván gyermekkorában elnyerte tehetsége elismeréséül a Forbes-éle arany érmet. Később Heilprin Angelo a New-Jersey állambeli Summitban telepedett meg. 1880-ban a filadelfiai

fai egyetemen a földtan és földrajz tanára lett, majd megalakította a filadelfiai földrajzi társaságot s annak öt éven át elnöke volt. Szakmájában Amerika elsőrangú tekintélye. Híres hegymászó és földtitáló. 1892-ben ő volt vezetője a Peary-féle expedíciónak. Mint híres hegymászó, elnöke az amerikai turistaegetületnek. Amerika több hatalmas hegycsúcsát ő mászta meg először. Ő hatolt föl elsőnek a mexikói Orizoba tüzhányóra. Főledekezéséről több könyvet írt, amelyek elsőrangú forrásokunk.

Halálózás Kun Kálmán nyugalmazott törvényszék: bírő 61 éves korában Miskolcra elhunyt. A temetés ma volt ott nagy részvét mellett.

A bőkezű dollárkirály. Mr. Carnegie úgy látszik ezt a jelszót valjára: „Beostelen az, aki gazdagon hal meg.“ Nem is igen ül a millió, hanem egy idő óta egyebet sem tesz, mint egyre másra rengeteg összegeket ajándékoz különböző amerikai városok mindennemű iskoláinak és népkönyvtárainak. Alig mulik el hét, hogy ne áldozna ilyen módon néhány szíszeret. A napokban népkönyvtárok alapítására Glasgov városának 200.000 koronát, Brentornak 100.000 koronát. Maidenheadnak 100.000 koronát, Selly Oaknak 60.000 koronát. Briary Hillnek 40.000 koronát adományozott, ami összesen félmillió korona.

Csalás egy tisztviselő-egyesületben. Az Osztrák-Magyar Általános Tisztviselő Egyesületben, amely szövetezettel jelleggel bír s amely kölcsönöket ad állami, fővárosi és magánhivatalnokoknak, nagy csalásnak jöttek nyomára. Az egyesület jogtanácsosa, dr. Németh Imre ma fejteletést tett a rendőrségen, hogy az intézetet ismeretlen tettesek, hamisított okmányok alapján — a vizsgálat eddigi adatai szerint — több ezer koronával megkárosították. A csalást úgy követték el, hogy hitelképes tisztviselőék nevében, hamisított okmányok alapján kölcsönöket kértek és vettek fel az egyesületnél. A csalás elkövetői a kezesek aláírását és nyilatkozatát is meghamisították. Az Osztrák-Magyar Általános Tisztviselő Egyesületnél a múlt év november havában Ceigler Jenő névaláírással kérvények adtak be 1600 koronás kölcsön iránt. A kérvényen mint jótállók Benkó Gusztáv és Halmos Jenő szerepeltek. A kérvényhez a Magyar Általános Hitebanknak egy levele volt csatolva, amelyben a bank azt igazolja, hogy Ceigler Jenő s az általa említtet kezesek hivatálnak, akiknek egyenként 4—500 korona fizetésük van. Az egyesület igazgatósága ezen az alapon megszavazta a kért kölcsönt. Ez év januárjában ismét érkezett egy kérvény az egyesülethez, most már 2400 korona kölcsönért, ugyancsak a Hitebank bizonyítványával támogatva, amely szerint a kölcsönt kéri Csenki Rezső és jótálló Freund Manó és Mólnár, a Hitebank hivatalnokai és 5000—5000 korona évi fizetésük van. Az egyesület válaszában ezt a kölcsönt is megszavazta. Mikor azután részletfőirésztelés került a sor, se Ceigler Jenő, se Csenki Rezső nem jelentkeztek, még akkor sem, amikor az egyesület ügyésze a Hitebank címére intézett hozzájuk felszólítást a részletek pontos betarítása iránt. A fölcsólító levelek felbontatlanul s azzal a megjegyzéssel érkeztek vissza, hogy a címzettek soha sem voltak az intézet hivatalnokai. Mindezek dacára beperelték őket, mert az egyesületben azt hitték, hogy a címzettek maguk küldték, vagy küldették vissza a fölcsólító leveleket. Az ídőzékes kézbesítésénél azután kiderült, hogy se a Hitebanknál, sem pedig a rendőrségi bejelentő hivatalban nem tudnak semmit se Ceigler Jenőről, se Csenki Rezsőről. A Hitebanknak felmutatták a kölcsönkérvényekhez csatolt igazoló leveleket is s kiderült, hogy ezek egyszerű hamisítványok. Ekkor már nyíltan látták, hogy csalásról van szó s az intézet ügyésze, dr. Németh Imre megtele a fejteletést a rendőrségen. Itt Bórczy Béla kapitányt bízták meg a vizsgálat vezetésével, aki széleskörű nyomozást indított meg a tettesek kinyomozására. Annyi már bizonyos, hogy mindkét csalást ugyanazok az emberek követték el, mert a Hitebank két levelének írása és a bélyegzője ugyanaz. Bórczy kapitány reméli, hogy a tettesek egy-két nap alatt kézrekerülnek.

Verekedő horvát diákok. A zágrábi horvát diákok magyarelleses érzéseiknek duhaj kocsisok módjára adnak kifejezést s egyetlen alkalmat sem mulasztanak el, hogy egy kis verekedést ne rendezzenek. Tegnapelőtt éjjel négy magyar államvasuti alkalmazottat támadtak meg a diákok a Petrinjska-utóban s bottal, boretkekkel kezdték őket ütlegezni. Általános verekedés támadt, melyben többen mindkét részről súlyos sérüléseket szenvedtek. A magyar vasutasok másnap följelentést tettek a horvát diákok ellen, akiket tegnap leartóztattak és a büntető járásbírósnak adtak át.

Aradások. Az esőzések folytán beállott áradások szünetében vannak. Passautól Pozsonyig áradt ugyan a Duna, de nem jelentékenyen. A Duna áradása Passaunál 5 cm., Bécsnél 16 cm., Pozsonynál 2 cm., Komáromnál apadt 11 centiméter. Budapesten a vizállás 468 cm., apadt 16 cm., Pakson apadt 9 cm. Baján telidzik az árvíz 564 centiméteren. Mohácsan 560 cm., Ujvidéken 494 cm., a Tiszatoroknál 452 cm. a Duna vizállása. A Tisza Füreden fölül apadt. Fürednél 596 centiméteren tetőzik. Az áradás lefolyását július 4-ikéig várják, amikor Szegeden körülbelül 550 centiméteren fog tetőzni. — Szepes-Várajárdól jelentik, hogy az esőzés még folytott tart. Teschen és Jablonka között az árvíz több helyen elmosa a vasuti töltést, úgy, hogy a fogalom néhány napig szünetelt, azután pedig átészálással szállították az utasokat. A Szepességen nagyon hívös az idő. A fürdőkben még nincs vendég, ami nagy csapás a fürdőkre és a fürdőhelyek lakosságára.

Titokzatos szenzáció Londonban. Külföld, szenzációk esetről adnak hírt Londonból a *N. W. Tagblatt*nak. Az eset nincs eléggé tisztázva és vagy szarolás, amelyet egy züllött banda egy *europai fejedelmi család egyik tagja* ellen megismerlett, vagy pedig — még annál is rosszabb. A southwarki kerület rendőrbíróságának fölvetett aktájában megvan ugyan a kérdéses előkelő személyiség, valamint társainak, vagy szarolásnak a neve, de tekintettel az illető fejedelmi házra, a rendőrbíróság az aktákba nem enged betekintést. Csak nagy utánjárással lehetett megtudni a következőket: Az illető fejedelmi személyiség kedden, miután Londonnak abban az előkelő hoteljében, amelyben szállva van, estebédjét elköltötte, matrióruhába öltve, hasonlóan öltözött kíséretével kiment Southwarkba, ahol egy hírhedt helyiségben megnevezhetetlen körülmények közt kíséreléssel együtt letartóztatták. A rendőrség egészen a jegyzőkönyv fölvetelégéig nem is sejtette, hogy kirol vagy kirol volt szó, s maga a rendőrbíróság döbött meg legjobban, mikor a vádlottak s nevezetesen a fővádlott kilete kiderült; de segíteni már nem lehetett a dolgon. Hogy a kérdéses fejedelmi személyiséget úgy csábították-e oda, hogy azután megzsarolják, vagy tudatos kihágás csete forog-e fenn, az még nincs kiderítve.

Verekedő horvát diákok. A zágrábi horvát diákok magyarelleses érzéseiknek duhaj kocsisok módjára adnak kifejezést s egyetlen alkalmat sem mulasztanak el, hogy egy kis verekedést ne rendezzenek. Tegnapelőtt éjjel négy magyar államvasuti alkalmazottat támadtak meg a diákok a Petrinjska-utóban s bottal, boretkekkel kezdték őket ütlegezni. Általános verekedés támadt, melyben többen mindkét részről súlyos sérüléseket szenvedtek. A magyar vasutasok másnap följelentést tettek a horvát diákok ellen, akiket tegnap leartóztattak és a büntető járásbírósnak adtak át.

A nemzetközi diákkongresszus. A Budapesti szeptemberben megtartandó harmadik nemzetközi diákkongresszus rendező-bizottsága a következőleg alakult meg: Elnök: *Zsembery István*, alelnökök: *Hindy Zoltán* első alelnök, *Dr. Dózer Antal*, *Gőzs Árpád*, *Mándi Sándor*, *Uj Mihály*, *Péter Hoffmann Ottó*, *Ótvás Leo*. *Tóth Ferenc*, *Szentgyörgyi-Czeke Marianna*, az egyetemi hallgatóknak bizottságának elnöke, *Wassics Tibor*, az elsfalloszi bizottság elnöke, *Margitay Ernő*, a jogadó bizottság elnöke, *Láng Mihály*, a kalauzóli bizottság elnöke, *Kolozsvári-Kiss Ferenc*, az ünnepségeket rendező bizottság elnöke, *Fovás Lajos*, a kirándulókat rendező bizottság elnöke, *Szell Lajos*, a sportbizottság elnöke, *Rakosi Endre*, a sajtóügyi bizottság elnöke. **Főtákarok:** az összes ijtásági egyesületek elnökei. **Főjegyzők:** *Grót Festetich Sándor*, báró *Krucshina Károly*, báró *Majthényi József*, báró *Révay László*. A rendezőbizottság 500 tagból áll, a szeniorok bizottsága pedig 100 tagból.

A üzletek köznapi zárója. Fontos szociológiai bástere van ama főhivásnak, amelyet több fővárosi fúszkereskedő boesított ki az üzletek köznapi zárójának rendezése ügyében. Ez az ügy valóban megérett már arra, hogy véglegesen szabályoztassék s a felmerült idea méltó az illetékes körök pártolására. Mikor a vasárnapi munkaszünet törvénye intézkedett a vasárnapi üzlet-záróráról, az volt a célja, hogy az üzletek alkalmazottaknak s tulajdonosoknak az egész heti erejük kimerítő tevékenységük után jól megérdemelt pihenést biztosítson. Ez a cél azonban, mint a felhívás helyesen konstatálja, a hetenkénti fél napi munkaszünettel koránt sincs elérve. Szükséges tehát a hétköznapi esti zárórának a maximumát is szabályozni. A gyakorlatban lévő esti 10 órai záridő a humanizmusnak nem lehet meg; ezt 8—8½ órára kell leszállítani. A férfai s női divatárú-kereskedők és a legübb más üzletek máris esti 8-kor zárják üzleteiket. Miért ne lehetne ez a fúszüzletben is meghonosítani s általában törvényben, — mert a verseny-érdekéll fogva ez másképp gyakorlatilag lehetetlen — az esti zárórát méltányosan szabályozni? A vevőközönség ehhez a zárórához éppen úgy a kalmazkodnia és hozzá szokna, mint a vasárnapihoz s esti 8—¼ óráig fedezné szükségletét, épp úgy, mint ahogy azt vasárnap délelőtt 10, illetve 12 óráig szerzi be. A munkásosztály a munkából esti 7 órakor tér haza, így elég idő áll rendelkezésére, hogy esti 8—¼ óráig beszerzhesse a még aznapra való szükségletét. Elég, ha az üzletek reggeli 5 órától esti 8 óráig, tehát 16 órán át megszakítás nélkül nyitva állanak a közönség részére és ha egyjóltyában 15 órán keresztül talpon áll az üzleti segédszemélyzet gazdástul és méltányos az üzletek alkalmazottaknak az régi óhajátuk, hogy 15 órai elloglaltatás után nekik is maradjon letekvésük előt legalább 1 órájuk, mielőtt másnap reggel 5 órakor ismét a 15 órai munkajáromba kell beállaniok! Es az üzletalajdonosnak miérr ne legyen még este egy órája üdülésre vagy napi számadásai rendezésére? A fúsz-szakma személyzetén kívül a többi szakmák majdnem mindegyikének alkalmazottjai már sikerrel szorgalmazták az esti munkaidő méltó le-

szállítását. A fűszer-szakmából talán ez az első nyilvános hang a fizikai túlterhelés anomáliájának orvoslására. Se az ipari munkás, se a napszámos nincs mai napságra annyira igába fogva, hogy reggel 5 órától egész esti 10 óráig, tehát 17 óra hosszat legyen kénytelen munkában állni. Miért nehezedjen tehát ezen fizikailag abszurd túlterheltség éppen a fűszerkereskedőre, aki egész nap az üzletben oly fárasztó munkát végez? Az igazán barmot is esti 8 órakor már pihenőre bocsájítják, hogy másnap reggel megint képes legyen fizikai munkaejét a gazdája által kibeszáltni. Egyik szakma munkásai sincsnek oly embertelenül kihatolva a jelenlegi esti 10 órai záróra mellett, mint a fűszerüzleti szakma segítség-személyzete. Ez embertelen állapot méltányos megjavítására, egy magát túlélt anomáliának ésszerű megszüntetésére hívják jól maguk a fűszerkereskedők az illetékes körök figyelmét. Kívánatos, hogy a mozgalom sikerrel járjon és a köznapi záróra szociológiai jelentőségéhez képest egységesen szabályoztassék.

— Rablógyilkosság Hátszeg vidékén. A havasi pásztorok jelentették néhány hét előtt a szászsebesi, lupényi s kimpolujnyági csendőrsparancsnokoknak, hogy a hátszegi Palatina-havason a duvadak emberi holttesteket kapartak ki a hó alól. A csendőrök az egész vidéken nyomozni kezdtek. Találtak emberi koponyákat, melyek be voltak törve, amiből arra lehet következtetni, hogy agyonvert emberek koponyái. Találtak a csontok közelében ruhadarabokat is. A petrozsenyi és alvinczi csendőrséget is értesítették az esetről és ezek is nagy erélytelv áradatok a büntényi felderítésén. Midőn a csendőrség elegendő gyantúokot talált, feljelentést tettek a dévai királyi ügyészségnél, honnan Papp Jenő kir. törvényszéki vizsgálóbíró és Bigner József kir. alügyész mentek el a helyszínre s a szászsebesi, kimpolujnyági, lusényi, petrozsenyi és alvinczi csendőröktől kivéyenlét 16 csendőr közreműködésével a helyszínen, lennt a havasok között öt napon át folytatták a nyomozást s több emberi koponyára, emberi csontokra és ruhafoszályokra akadtak, melyekből többszörös gyilkosságra lehetett következtetést vonni. A csendőrök **Lőrinczy** szászsebesi csendőrmester vezénylete alatt a zord időben bámulatos kitarással végelték nehéz feladatukat és kulattak bizonyító adatok után a vizsgálóbíró és királyi ügyész utasításai alapján. A járadozást siker koronázta. Több terhelő gyantúok alapján előbb **Boldor** Alexa alsócsorai havasi pásztor voltát vizsgálat alá, aki eleinte mindent tagadott, de a terhelő bizonyítékok alapján beismerte a gyilkosságot, amelynek részleteit így adta elő: 1900. évi augusztus hónap egy romániai paraszt-viseletű 25—26 éves fiatal ember haladt a Palatina havas hegyi ösvényén a román határ felé. Ott legeltették a juhnyáját **Boldor** Alexa alsó-csarái, Gurguj Jून, Mányu Izidor rekítai és Boarel Nikulaj kudsirai pásztorok. Mikor az itju elhaladt mellettük, azt kérdezte, jó irányban halad-e a megelőlt cél felé. **Boldor** Alexa vállalkozott az utirány megmagyarázására és barátságosan meghívta, hogy térjen be a közeli sztinába (havasi pásztorlányhó.) Az idegen engedett a meghívásnak, bement a kunyhóba, ahová Gurguj, Mányu és Boarel is követték. Egyideig közömbös dotgokról beszélgettek az idegenrel, egyszer csak **Boldor** Alexa előrántotta tűzfőzőjéből hatlövétű forgópisztolyát, és gyors egymásutánban háromszor rálőtt az idegenre, ki holnan terült el a földön. — Azután átkutatták az illető ruháit és **Boldor** azt állítja, hogy nem talált nála sem pénzt, sem egyéb értéket. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. A terhelteknél megtartott házmozgatás alkalmával ugyanis Gurgujnál többek között egy legújabb szerkezetű hatlövétű revolvert találtak, amelyre nézve Gurguj nem tudta megmondani, hogy hol szerezte. Hosszas vitálat után beismerte hogy a pisztolyt a megölt ifjútól vették el. Egyébként úgy Gurguj, valamint Boarel és Mányu tagadják, hogy a gyilkosságban és a rablásban részesek voltak. Az ismeretlen román fiatal ember holttestét is szétmarcangolták a duvadak, de több ruhadarabját főtalláltak a hóval tödött csontok közelében. Az összeszedett emberi csontokat a vizsgálóbíró és a királyi ügyész a rekítai halárban közös sirba temették el. Az említett négy pásztor a vizsgálóbíró letartóztatta és e hó 25-én a dévai kir. ügyészség börtönébe kísértette. A havasokon teljesített vizsgálat börtönébe, hogy évek óta több embert gyilkoltak meg a hátszegvidéki Palatina havason. A gyilkosok a letartóztatott hegyipásztorok, akiknek az eddigi vizsgálat szerint még egy társuk is volt: **Desán** József válealdiszai pásztor, ezt azonban eddig nem sikerült kézrekeríteni. A vizsgálat erélyesen folyik.

— Luochenai örvöng. Luocheniről, Erzsébet királyasszony gyilkosáról, geni tudósítások azt jelentik, hogy hősieskedő és affektált nyugalmat teljesen elvesztette s most erőszakoskodni kezd. A bírón

igazgatóság az örvöngő gonosztevőt vasra verette, mert a napokban rárohant egyik őrára, akit, ha jókor ki nem szabadítanak karmái közül, bizonyosan megfojtott volna.

— Tolvaj oselédleány. **Czukermann** Gyula magánzónál szolgált régebben **Hanss** Anna 34 éves rovtól multu oseléd. A mult évben elhagyta szolgálati helyét és Kecskemétre utazott, ahol ez év májusáig szolgált. Májusban visszajött a fővárosba és első utja régi gazdjában, **Czukermann** Madách-utca 16. számú lakására vezetett. Kapuzárás előtt belopódott a lakásba, amelynek ajtaját tolvajkulccsal nyitotta fel. A lakásból elloptott 900 korona készpénzt, azután az első emeleti ablakon keresztült vastag kötélen az utcára ereszkedett. A tolvaj leány a rendőrség **Hatvan**ban kinyomozta és letartóztatta. Hatvanból ma szállításra a főkapitányságra, ahonnan az ügyészséghez kísérték át.

— Robbanás egy táborban. **Madridból** jelentik, hogy a város közelében levő carabaucheli táborban ma reggel szörnű löporrobbanás volt. **A romok alatt sok áldozat van.** A tábor egyideig sűrű füstelhő borította. A robbanást egész Madridban érezték. A város déli negyedében és a szomszéd falvakban százával zúdultak össze az ablakok. Egy későbbi távirat szerint 17 ember sebesült meg. **Alfonz** király elment a katasztrófa helyére és meglátogatta a sebesülteket, akiket kórházba vittek. Az áldozatok katonák és egy arató, aki a robbanás helyétől 400 méternyire volt. A katasztrófát állórövedékek robbanása okozta.

— A mérgös kigyó áldozata. **Seombathelyről** írják: **Vörös** József, pomai lakos feleségét, mikor az istállóban a teheneket akarta megetetni, egy kigyó megmarta a kezén és azután karjára csavarodva, még két szurást ejtett rajta. A kigyót batyuba kötött fölvel együtt hozták haza a mezőből. A mezőn tükaszálás közben két kigyót pillantottak meg, az egyiket agyonverték, a másik elmenekült a fűbe s ezt hozzáták haza. A megmárt asszony, bár azonnal orvost hívtak, néhány nap mulva meghalt. Az agyonvert kigyó keresztos vipera volt s így valószínű, hogy az, amely az asszonyt megmarta, szintén keresztos vipera volt.

— Rendőri hírek. **Róna** és **Fleischmann** dívatárcső Nagykorona-utca 3. szám alatt jévo üzletének kirakata a vilamos vezetékől meggyuladt. A veszedelmét a személyzet hamarosan észrevette és eloltotta. — **Karcsagi** István kocsis az éjszaka házigrázójától, **Szilösy** Istvánól, aki az lika-utca 5-ik számú házban lakik, 40 koronát érő ékszert elloptott és megszőkött. A rendőrség nyomozza. — **Adler** Ármín 26 éves munkást az éjjel a Kertész-utcaiban ismeretlen emberek megszurkálták. A mentők a Rókus-kórházba szállították. — Tegnap este a Lipót-kört 27. számú házban szobatiszt volt. ami a petroleum-lámpából támadt. A tüzet az V. kerületi tűzország oltotta el.

— Cigányzene a Telefon Hírműködésben. Ma esti cigányzene közvetítésével kellemes szórakozást nyújt előfizetőnek a Telefon Hírműködés. Nyolc óraker megződal a Hírműködés rádiójára s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigányzenát hallhatnak az azonnalek egészen 11 óráig. E cigányzene-dívetelt az Emke-kávéházból közvetíti a Telefon Hírműködés. E zenévezetel azonban megszakítást szenved 8 óra 15 percker, mikor a külföldi tévészerkesztő elvástja fel a beszélő újság és fél 10—10 óráig, midőn az est folyamán érkezett legújabb hírek felolvassva van napirenden.

A páris-bécsi automobil-verseny.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 26.

Champigny, a kis francia helység Páris közelében ma éjjel Mekkája volt az automobil-sport barátainak. Az 1870-ben elesett hősök szobra meilől ma bajnalkban 3 óra 30 percker indult el a páris-bécsi automobil verseny első résztvevője, hogy Svájcon, Tirolon, Salzburgon és Felső-Ausztrián keresztül eljusson Bécsbe. A tulajdonképpeni küzdelem ma már a verseny első napján francia földön játszódik le, ahol a kintűn országutak szárnját adnak az automobilnak. Összesen 137 ember vesz részt a versenyben, köztük olyanok, akik már több versenyen kűtűntek, így Fournier, a páris-berlini verseny győztese. Vasidegre, nagy hidegverre és bátorságra van szükség az ily versenyben, s éppenséggel nem kell hát csodálkozni, ha a világ majd megbámulja a páris-bécsi verseny győztesét is.

Páris, június 26.

A párisi előkelő világ roppant érdeklődése kísértte ma útjára a páris-bécsi automobil-verseny résztvevőit. Kint Champignyban, ahonnan a nagy verseny megindult, már szűrkűtűntek mozgalmal volt az élet. Nemesak a párisiak, de a környékbeli parasztság is lázas érdeklődéssel nézte az automobilek lelvonulását és találgatta a győztes nevét. A favorit Fournier volt, a páris-berlini verseny győztese de megnyilatkozott az érdeklődés három más társra iránt is, akik vele a New-York Herald tulajdonosa, Gordon Bennet által alapított vándordíjját küzdenek. E díj tulajdonosa *Girardot*, ellenfelei most

Fournieren kívül *René de Kniff* és *Edge*, az angol. Utánuk indultak végtelennek tetsző sorban hét poronyi időközőkben a verseny többi résztvevőit, ezek közt az angol származású *Farman* testvérek, a londoni Standard párisi levelezőjének fiai, az osztrák *Redlsheimer*, *Vanderbilt* és utójára báró *Henri Rothschild*, aki maga is szenvedélyes híve az automobil-sportnak, de gépe tulajdonképpen egészségügyi szolgálatot teljesít, mert a báró mint orvos csatlakozott a verseny résztvevőikhez. A versenyköz leg-többje alkalmasint már kora dólután tul lesz az ut leghosszabb részén, elhagyva *Belfort*-t, amely 400 kilométernyire van Páristól.

Belfort, június 26.

A páris-bécsi verseny résztvevőit közül elsőnek délelőt 10 óra 47 percker *René de Kniff* ért ide, utána 11 óra 6 percker *Henri Farman*, harmadiknak *Maurice Farman* 11 óra 14 percker, az angol *Jarrot* 11 óra 16 percker, *Pinson* 11 óra 44 percker, *Teste* 11 óra 45 percker. *Girardot*-nak nyoma veszett, *Fournier* Vaudoeverben vépképp letűrt, miután az uton 12 percker vesztegelni volt kénytelen.

Páris, június 26.

Az automobil-verseny egyik legérdekesebb alakja, *Gabriel* beletűkűzőtt a gretzi országuton 17 kilométernyire *Champigny*-tól egy vaspálya sorompójába. Ennek következtében gépe egy megsérűlt, hogy nem folytathatja útját *Rolls* gépeinek pneumatikaij szétpattantak, az automobil egy árokba zuhant, derékton hasítván kettő egy tárt. *Rolls* és gépésze a földhöz vágódta, de csak jelentéktelenül sérűlt meg. Beszélük, hogy *Girardot* két embert elgázolt, az egyik, egy asszony súlyosan megsérűlt.

Longres, június 26.

A páris-bécsi versenyben résztvevő egyik automobil előtt mentő automobil *Chaudenay* közelében, midőn ki akart térni egy szekérnek, nekiment egy fának. Az automobil gépésze életét vesztette és a jűtő megsebesűlt a 178. sz. automobil *Broncourt* (?) mellett felfordult és összetűrt. A gépész zúdódásokat szenvedett, segédje súlyosan megsebesűlt.

Belfort, június 26.

René de Kniff nyerte az első díjat az *Arenberg-coup* versenyben. Az utat 7 óra 11 perc 56 másodpercer alatt tette meg.

Bécsből jelentik: *Gróf Szápary* Pálnak a Magyar Automobil-Klub elnökének meghívására a páris-bécsi automobil-verseny résztvevőit július 7-én reggel Bécsből *Budapestre* utaznak, hova aznap délben érkeznek meg. A vendégeket *Budapest*en a Magyar Automobil-Klub fogadja s azok július 5-én este külön hajón *Vukovárra* indulnak, a honnan aztán automobilon *Bosznába* mennek. *Gróf Szápary* erről Bécsből jelentést tett *Szél* Kálmán miniszterelnöknek, aki sürgűnyileg válaszolva, a kirándulást szivesen vette tudomásul és intézkedett, hogy a megyei közegek útján az utvonalon fekvő városok és községek erről értesítenek. Az utvonalt *Poszony* és *Győr*ön át lesz. A Magyar Automobil Klub a kirándulás rendezését a bosnyák határig, Samazig vállalta magára, ahol azt a bosnyák hatóság veszi át. A klub társelnöke, *gróf Esterházy* Mihály, mint versenyrendező bizottsági tag tegnap Bécsbe utazott, míg *gróf Szápary* Pál napok óta idűzik Bécsben és mint a Magyar Automobil-Klub elnöke és a versenybűrség tagja, buzgóon működik a verseny és a budapesti kirándulás érdekében, *Reimann* Gyulával, a Magyar Automobil-Klub főtűtkárával. A *Budapest*en tartandó ünnepségek programját holnap állapítják meg.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	56—12
Kiadóhivatal	54—39

FŐVÁROS

(*) A törvénytelen gyermekek. A főváros tanácsa ma emberséges határozatot mondott ki, amelynek következtében a főváros árvaibázaiba és szeretetházaiba ezentul a törvénytelen gyermekeket is fölveszik. A Szegűny Gyermekekert-Egyesűlet kérelmére mondotta ki a főváros tanácsa, hogy az Erzsébet leány-árvaházban és a községi szereteházban akadály nélkül idűll kell venni a törvénytelen gyermekeket. A József fuvarházaiban azonban megmarad a régi rend, mert az alapító okirat rendelkezése nem engedi meg, hogy az árvaház kapitű kinyissák azoknak, akik anyagot sokat szenvednek az előlétetek sulya alatt.

A főváros közgyűlése.

Budapest, június 26.

Megcsappant érdeklődés mellett tárgyalta le a közgyűlés a napirend még elintézetlen ügyeit, első sorban az új tandíj szabályzatot. Ezuttal csak részleteiben tárgyalta, mert az utolsó rendes közgyűlés általánosságban már elfogadta a tervezetet.

Az első szakaszról, amely azt mondja, hogy a közszégi iskolákba és kisdodovodákba beírt minden tanulótól fivételi díjat kell fizetni, — *Kasics Péter* azt kívánta, hogy ezt a szakaszt akként módosítsák, hogy az elemi iskolákban, továbbá az iparos- és kereskedelmi összes iskolákban és az ismételő-iskolákban díj nincsen, a többiben pedig a második szakaszban meghatározott díjakat kell fizetni. Ezek a fivételi díjak pedig a 2. §- szerint a következők: az elemi iskoláknál és kisdodovodáknál 1 korona, az iparrajziskoláknál 2 korona, a polgári iskoláknál 8 korona, a reáliskoláknál 12 korona, a felső kereskedelmi iskoláknál és a felsőbb leányiskoláknál 20 korona.

Ezekhez a fivételi díjakhoz szót *Nagyósi Ferenc*, aki azt kívánta, hogy a fivételi díjat a felső kereskedelmi iskoláknál is épp úgy, mint a reáliskoláknál történik, 12 koronában határozzák meg és nem 20 koronában; ugyanezt a kedvezményt kívánta *Kasics Péter* a felsőbb leányiskolákra is kiterjeszteni. A közgyűlés azonban a módosításokhoz nem járult hozzá s maradtak a fivételi díjak a tanács javasolta összegekben.

Kasics Péter kifogásolja a 19. § második bekezdését, amely a következőképp szól:

„A főváros közszégi kötelekbe nem tartozók gyermekei, az elemi iskolánál nagyobb fokú közszégi iskolába tandíjkezdményen, vagy tandíjtól mentesen egyáltalánba föl nem vehetők. Ez a megszorítás a fővárosban alkalmazott állami és törvényhatósági tisztviselők gyermekeire nem vonatkozik.”

Kasics hosszabban beszédben okolja meg azt a kívánságát, hogy a 19. szakasz második bekezdését egészen hagyják el. Közben panaszkodva említette föl, hogy a tárgyakhoz hozzászólni kívánókat nem akarják meghallgatni.

Polónyi Géza kijelenti, hogy senki sem akarja a szólásbadságot korlátozni, de viszont azt kell szem előtt tartani, hogy a viták színvonala le ne süllyedjen s ezért személyes motivumokat nem kell a dolgokba belekeverni.

Kasics Péter éppen azért, mert ő is a színvonalat akarja emelni, kívánja, hogy a bizottsági tagok ne legyenek egyszerűen szavazógépek. Ne tegyenek ugy a szavazással, mint ahogy a kínaiak tesznek az imádokzással, akik főházkodások lemorzsolására gépeket használnak.

Heltai Ferenc a második bekezdésnek azt a kifejezését, hogy azoknak a gyermekeknek nem részeseülhetnek kedvezményben, akik a főváros kötelekbe nem tartoznak, akként kívánja módosítani, hogy mindazok, akik a község terhében részt nem vesznek.

Sümei Vilmos kívánja, hogy a második bekezdés utolsó pontját hagyják el.

A közgyűlés elfogadta a tanács szövegvezésével szemben *Heltai* és *Sümei* javaslatát.

A többi szakaszokat változatlanul fogadták el. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a főváros az idén Budapestre kitűzött nemzetközi diákkongresszus költségeihez 10.000 koronát adjon.

Elfogadta a közgyűlés a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a női kereskedelmi tanfolyamokat a főváros a saját kezelésére vegye át, azaz a kijelentéssel, hogy abból a fővárosra semmiféle újabb teher vagy kötelezettség nem hárulhat.

Megszavazták az angol kisasszonyok iskolája részére 1200 korona segélyt.

Azzal kapcsolatban, hogy a Béla király névtelen jegyzője szobrának az elhelyezéséről kell gondoskodni, *Polónyi Géza* azt indítványozza, hogy a nagy hadvezérnek, *Hunyady János*nak a szobrát ne a budai Halászbástyára tegyék, hanem, hogy például szolgáljon a jövő magyar katonai nemzedéknek, állítsák a szobrát a Ludoviceum elé. Kívánja egyszersmind, hogy a tanács gondoskodjék arról, hogy a szobor leleplezésén a főváros is részt vehessen, nehogy az történelji, ami a Zrínyi- és Bocskay-szobrok leleplezésénél történt, vagyis, hogy az aktus a nyilvánosság kizárásával ment vége. *Sümei Vilmos* kéri, utasítsa a közgyűlés a polgármestert, hogy gondoskodjék a főváros hatóságának a meghívásáról.

Halmos János polgármester elmondja, hogy az tekintetben való intézkedések a kormányt illetik meg, ő azonban gondoskodik a főváros kellő képviseléséről.

Ballagi Aladár, mivel a Ludoviceum előtt egy szobor elhelyezésére alkalmas tér már más szobor eljára van lefoglalva, abban a nézetben van, hogy

Hunyady János szobrát nem ide, hanem valamely katonai épület elé kell helyezni.

A közgyűlés elfogadta *Polónyi* indítványát.

Végül *Rényi Dezső* főjegyző előterjesztése alapján többrendbeli nyugdíjügyet intéztek el.

SZÍNHÁZ, ZENE

„A Nemzeti Színház utolsó előadásával. A Nemzeti Színházban, holnap, pénteken *Herczeg Ferenc* bohózata, a *Három testőr*, részben új szereposztással kerül színre közel két évi pihenés után. A kiosztás a következő:

Polaccsek — Vízvári, Róza — Paulayné, Liza — T. Vízvári Mariska, Rátky — Dezső, Flóris — Náday Béla, Hortovay — Latabár, Kozmizky — Rózsashegyi, Latorka — Gál, Csernay — Abonyi, Rigó — Faludi, Kovács — Mészáros, Pléháns — Egressy, Nagy — Körösmezey, Szobalány — Keczeli Irén.

Ugyan-e darab előadásával zárul hétfőn, e hónap 30-án a színház ezidei szezonja.

„Küry Klára szerződése. A színházi szerződések dolgát mindig úgy néztük, hogy belőlük csak a szerződés ténye tartozik a nyilvánosság elé. A jogviszony, amelyet megállapítanak, merőben magánjellelű és természeténél fogva kivonja magát a nyilvános diskusszió alól. Hogy Küry Klára kisasszonynak a Népszínház igazgatójával a közönség nagy megelégedésére és a színház hívének parancsoló érdeklődésére megkötött szerződésére egy ponton visszatérünk, onnan van mert egy laplárunk ma reggel a kisasszony szerződését nem igaz színében viszi a közönség elé. Küry Klára az utóbbi években sem volt tíz hónapig és a következő öt esztendőben se lesz évenként hat hónapig a Népszínház kötelekben, hanem volt is, marad is esztendőnkint nyolc hónapon át. És pedig szeptember 1-től április 1-ig és hat héti szünettel azután május 15-től június 15-ig. Kivétel ebben csak az öt esztendőre szóló szerződés első éve, amely oszka esztendő, minthogy a kitűnt művésznő mostani szerződése csak október 15-én jár le, az új tehát szintén csak október 15-én kezdődik és az új bérleti ciklus első évében április 15-ig tartó játékra kötelezi a kisasszonyt.

„Az Operaház új rendezője. *Vidor Dezső*, a Magyar Színház volt rendezőjét, ki az Operaháznál egy év óta mint igazgatósági fogalmazó működik, az intendáns kinevezte az Operaházhoz rendezőnek.

„A demokrata, e neve és természete szerint kedvelt közalak a Városligetben bohózati formájában is hódít. Ma szufolt ház nézte *Feld Mátyás* boldog jókedvvel megírt darabját és óriás kacagások tenyeggették az aréna biztonságát. Ugy lehet, *Feld* igazgató ez évenként ismétlődő hatásokra való tekintettel akarja a nyári házat félretekeltetíteni. A közönség pazar mulató kedvében annyit tapsolt a szerzőknek is, a szereplőknek is, hogy még az aréna környéke is hangos volt a sok tenyérosatagástól. Színigazgatónak ez a legkedvesebb zene, még a *Barna* karmesterénél is kedvesebb, pedig az is kedves és vidám nagyon. A *Gyöngy*it képviselő-borbélyja nemcsak népszerű alak lesz. A pompás humoru színész ma is kifogyhatatlan volt a sok mókában. Ha látja az ember, elfelejt két hétre a szomorúságát. Ez az új bohózatnak nagy ajánlás, mert én istenem, van-e ember Pesten, akinek nincs felejténi válója.

„A berliniek vendéglátéka. A Fővárosi Orfeumban vendég szereplő *Schall und Rauch* berlini színészársaság pénteken igen mulatságos és élvezetes estét rendez. *Serenissimus* ő fenségs születésnapját ünnepli és ebből az alkalomból főudvarmestere báró *Kindermann* művészeti vezetésével theatre paré lesz. Ennek keretében két pompás paródia kerül színre. Az egyik *A talákosok*, amelyet ő fenségs kívánságára báró *Kindermann* dolgozott át; a másik a *Jugend* paródia *Tugen* címmel. *Serenissimus*nak és főudvarmesterének pompás karrikatúráját ma már mindenki ismeri a fővárosban, elképzelhet tehát, mit jog a theatre paré mondani és eszelekedni ő fenségs és hogy milyen darabot ír a főudvarmestere. Ezt a nevetésre szánt estét bizonyára sokúgy emlegetni fogja, aki részt vesz benne.

„A Népszínház eredeti operettje. A *Népszínház* igazgatója *Niobe* címmel új háromfelvonásos énekesjátékot fogadott el előadásra. A darab szövegét az ösmert amerikai bohózat eszméje után *Pisztor Árpád* írta, ki első darabjával, a *Kadétkisasszonnyal*, a *Népszínház* színpadán már nagy sikert aratott, zenéjét *Stoll* Károly, a *Népszínház* kitűnt rendezője szerlette.

„Zenevizsgálat. A III-ik kerületi zenekonzervatórium ma tartotta évről vizsgáját *Lajos-utcai* helyiségében, amely egészen megélt érdeklődő közönséggel. A növendékek meglepő haladásról tettek bizonyosságot s a közönség élénk elismeréssel adózott az intézet igazgatójának, *Erdélyi Dezső* ismert cimbalomművésznének, aki intézetével Ó-Buda magyárosodását hathatósan előmozdítja. Az intézet érteletlenek előszavában idősebb *Abrányi Kornél* is meleg elismeréssel ír az intézet szakszerű vezetéséről és magyárosító hatásáról.

„Az Örnagy ur ötvenedik előadása. A *Vig-színházban* holnap, pénteken lesz *Az Örnagy ur* ötvenedik előadása. Sikeres és népszerűségének teljében éri meg ezt a jubileumot *Mars* és *Keroul* bohózata, amely a véget érő színházi szezon legmulatságosabb ujdonsága volt. A *Vig-színház* művészi összjátékának is diadalát jelentette *Az Örnagy ur* sikere, amelyben méltán osztozkodhatnak a szereplők, akik legnagyobb részét valamennyi előadásban változatlanul közreműködtek. *Hegedűs*, *Labourdet* Örnagy alakjának megteremtője, *Góth*, a kalandszomjas önkéntes szerepében. *Fenyvesi*, mint hódító ezredes, *Varsányi Irén*, aki a *Boszabimbó* és a *mé* által annyira megkedvelte, *Nikó Lina*, a hivatásos nagynéni személyesítője, *Tapolcai Tanay*, *Szerényi*, *Vendré* a darab összes előadásában részt vettek. Dingoesné, a katonaságról rajongó gyógygyógyász, *Harasztly Hermin* és *Lenkei Hedvig* váltakozva játszóttak. A holnapi jubileum előadást a fennálló szereposztásában tartják meg.

„A Kin-Fu Amerikában. *Kin-Fu* a *Népszínház* látványosság, *Faragó Jenő* és *Márkus Géza* darabja, melyhez *Barna Izsó* írt zenét, Amerikában is színre fog kerülni. A darabot ugyanis ma vette meg *Leavitt* M. B. *newyorki* színigazgató, hogy azt az amerikaiaknak is bemutatssa. A darab kapuzárás előtt még két ízben kerül előadásra és pedig pénteken és vasárnap. E két előadást az amerikai direktor a budapesti amerikai konzul társaságában fogja végigénezi. A szezon utolsó előadása hétfőn, e hónap 30-án lesz, amikor is a *Katalin* operett kerül színre, az előadás után nyilvános záporóra lesz.

„Román szindarab Párisban. *Caragiale* román színműrőrnök *Anca* című darabja a jövő évadban színre fog kerülni egyike *párisi* színházban. A darabot *André de Lorde*, *A telegonid* című szeneciós sikert aratót drama szerzője fordította francia nyelvre. *Caragiale* darabját különben angol és olasz nyelvre is lefordították.

„A trouvillei hölgy. A *berlini* Belle Aliance színházban tegnapelőtt százötvenézer kerül színre a *Trouvillei hölgy* című operetta, amelynek zenéjét *Wanda Gusztáv* hazánkfa, a berlini *Wintergarten* első karmestere írta. A nagystíliu operetta első előadása ez év január havában volt; azóta megszakítás nélkül minden este szünet ház nézte végig. A ritka jubileum alkalmából színház és közönség együtt ünnepelte a sikeres zeneszerzőt. *Wanda* operettje Bécsben a *Theater an der Wien* első őszi ujdonsága lesz.

MŰVÉSZET

□ **A Nemzeti Szalon évről beszámolója.** A művészeti esztendő bezárásával, a nyári szünet megkezdése előtt *Ernst* Lajos, a Nemzeti Szalon ügyvezető igazgatója statisztikai adatokból összeállította az egyesület ezidei munkásságának mérlegét. Az érdekes kimutatásból, mely hű képét ad a Szalon elmúlt év tevékenységének, közzöljük a következő adatokat:

Hazai művészek termékeiből öt kiállított rendezett a Szalon az elmúlt művészeti évben. E kiállítások között szerepelt *Faragó József* és *Garai Akos* kollektív kiállítása és mint hatodik tárlat, *Zichy Mihály* műveinek gyűjteményes kiállítása. Vidéken három tárlata volt a Szalonnak: Fiumében, Ujvidéken, Aradon, melyek közül az első két város új terülagalása a magyar művészetnek, míg Arad már harmadikban volt piaca művészeinknek.

A kiállításokat összesen huszezer fizető látogató tekintette meg. Ebben a számban azonban az egyesület tagjai és azok családtagjainak látogatásai nincsenek felvéve. Az öt budapesti és három vidéki tárlatnak művásárlása magyar művészek műveiből ötvenöt ezer koronára rug, mely összegből a kormányvásárlás csupán hétézer koronát tesz ki. Ekkora összeget kitévő művásárlása még egy évben sem volt a Szalonnak s ebbe az összegbe még nincs beleszámítva a *Zichy Mihály* műveinek gyűjteményes megvásárlásáért a kormány által fizetett összeg, mely egymaga viszont tizenkét ezer koronát tesz ki s *Zichy Mihály* egy másik eladott műve melyet gróf *Andrássy Gyula* vett meg 1600 koronáért. Ha összehasonlítjuk ezt a kimutatást a Szalon nyolc évi fennállása óta közlétt hivatalos adatokkal, kitűnik, hogy az egyesület ezidei forgalma, egy a látogatószám, mint különösen a művásárlás tekintetében — az ideai rossz gazdasági viszonyok dacára is — a legnagyobb volt, mit az egyesület eddig elért.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Tanások a tüdővész ellen.** Dr. *Fürst* Zsigmond budapesti orvos egy kis füzetet adott ki, amely a tüdővész terjedése ellen való védekezést tárgyalja. A füzet népszerű modorban ad hasznos tanácsokat. Ára husz fillér. Minden dohányüzletben kapható.

Erzsébet királynéól. Zürichben megjelent Erzsébet királynéről egy négytomekos könyvsorozat...

Egyháti beszéd. Dr. Linkas Isták satorajai újhelyi hitközség kiaiújtékúy óóra egyik prédikációját ezzel a címmel: „A zsidóság melyik párjához csatlakozunk?...”

VIDÉK

(A hevesi felirat.) Szeged törvényhatósága ma oszlakozott a hevesi felirathoz a kákáczy-törvény átörése és Kossuth s a honvédek érdemeinek törvénybeiktatása tárgyában.

(Abauj-Tornavarmegye) ma tartotta közgyűlést Pécly Zsigmond emlékeite alatt A közgyűlés elhatározta, hogy Láng Lajos kereskede mi miniszter miniszterre való kinevezése alkalmából felirattalag üdvözölni fogja.

TÖRVÉNYSZÉK

Uj fogházgondnok. Kellemes meglepetés érte a pestvidéki törvényészeki fogház felügyelőjét Jankovich Kálmánt abból a alkalomból, hogy ma betöltötte szolgálati működésének 25-ik évét.

A dob utcai rablógyilkos. Gelber Béla Baruch galiciai származású csavargót, aki a télen a Dob-utca egyik földszintes házában megölt és kirabolt egy rendőri felügyelet alatt álló leányt, a törvényszék gyilkosság és rablás büntelét mált már jogerősen vád alá helyezte.

A nagy-káti rablógyilkosok. A pestvidéki törvényszék vádátanáosa Dárdó József elnökölésével, ma határozott a nagy-káti rablógyilkosok ügyében, akik tavaly oly kegyetlen mészárást vettek véghez Nagy-Kátián a Lövinger családban.

Hera-Prometheus a bíróság előtt. A budapesti sajtóbíróság nagalmazás miatt vád alá helyezte Szabó Endrét a Magyar Pénzügy munkatársát, aki a Hera-Prometheus carbid és acetylen részvénytársaságról azt írta, hogy miután a lípesei bank, amely a Hera-Prometheus alapította megbukott, megbukik a Hera is.

Erzsébet királynéól. Zürichben megjelent Erzsébet királynéről egy négytomekos könyvsorozat, amelynek szerzője Anna Claud Saar osztrák írónő, aki túnyomóan a Rivierán él s nizzai irodalmi szalonjában sok magyar is megfordul.

Endrével az inkriminált cikket Jeremiás Arnold igazgató kijelentette, hogy Kormos azért támadta lapjában a társaságot, mert nem akartak nála hirdetni. Az elnök figyelmeztette Jeremiást, hogy ne sértesse a tanút, mire ez ismételtel kijelentette, hogy Kormos őt megakarta zsarolni.

Igen, kiegyeztem vele. Azért vontam le a követelésből mert Fischer magasabb árakat számított fel a szállított árúért, mint ahogy megállapítottuk. Erre az elnök 50 korona rendbirsággal sújtotta Jeremiást.

Ajtóposzt bankpör. (Távirati tudósítás.) A mai tárgyalás folyamán különféle tranzakciókat és üzleteket vettek elő. A memeli tranzakcióra vonatkozólag Exner nem tudta okát adni a korábbi kelettel való elkönnyvelésnek.

SPORT

Magyar bioklista győzelme Páriban. Párisból táviratozzak: A városi velodromban ma tartották a második versenyt a kerékpárok grand prixjéért nagy közönség jelenlétében.

TÁVIRATOK

Magyarország ellen.

Linz, június 26. A kereskedelmi kamara mai ülésén Pettinger alelnök a következő sürgősségi indítványt nyújtotta be:

A kamara a legnagyobb meglepedéssel üdvözli Koerber miniszterelnöknek az urakházában május 30-án tett nyilatkozatát, hogy a másik államélnök a vámtarifára és a vám- és kereskedelmi szövetségre vonatkozó önkényes és tuizott követeléseivel határozatlan szembeáll és a kormánynak a kiegyezési kérdésben követett eddigi magatartását tökéletesen helyesli.

Francia pénzügyi vita.

Páris, június 26. A képviselőház a póthitelekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Xavier Reille Caillaux volt pénzügyminiszter pénzügyi politikája ellen szólt. Rouvier pénzügyminiszter erre kifejtette, hogy a pénzügyi helyzet, ha nem komoly is, igen megfontolandó.

haladás embereinek kell lennünk. A katonai kiadás-többletet analízis és télelem idézte elő. Végül a ház a javaslatot 466 szavazattal 25 ellenében elfogadta.

Firmilián főszenntelése.

Konstantinápoly, június 26. Az ökümen patriarkátus szinata elhatározta, hogy Firmiliánt a Dedeagács mellett lévő szkaloteszi kolostorban fogja felszenteltetni.

Kétéves katonai szolgálat.

Páris, június 26. A szenátus folytatta a kétéves katonai szolgálatra vonatkozó javaslat tárgyalását. Mercier tábornok ellenzi az alsórendű segédszakmák legényiségének behívását. Azokat csak másodrendű szolgálatok teljesítésére kellene használni.

Khina.

London, június 26. (Alsóház.) Egy kérdésre válaszulva, Cranborne parlamenti államtitkár kijelenti, hogy a tencsini ideiglenes kormány megszüntetésére vonatkozó módosított feltételeket az idegen képviselők teljes ülése elő fogják terjeszteni.

A szeresi eset.

Konstantinápoly, június 26. A bolgár kormány megkérte az orosz és a francia nagykövetet, hogy intervenáljanak az ismeretes szeresi eset dolgában. A nagykövelek teljesítették a bolgár kormány kérését és lépéseket tettek a portánál, mire a porta kijelentette, hogy a helyi hatóságok eljárása korrekt volt.

A trieszti sztrájk.

Trieszt, június 26. A trieszti kémárgár-részvénytársaság munkásai a sztrájk ellen foglaltak állást. Trieszt, június 26. A közúti vasut sztrájkoló alkalmazottainak felszólítására a polgármester lépéseket tett a vasut-társaság elnökéni és igazgatójánál, de sikertelenül, mert a társaság a munkások feltétlen munkába állását követeli.

A cholera.

Khárbin (Manduria), június 26. A két hét előtt Ljukauba érkezett khinai munkások között choleraesetek fordultak elő. A megbetegedett kúliakat elkülönítették; 169 megbetegedett közül 81 meghalt.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 26. A déli vasut elsőbbségi részvényesei ma délelőtt kezdtek meg tanácskozásalkat a vasut helyzetének szanálására vonatkozó javaslatok tárgyában. A gondnok előadása után Lacombes engedékenységét ajánlott és azt mondta, hogy a vállalet konszolidására kell törekedni.

zat nélkül, a bizalmi férfiak megválasztásával végződött.

Bécs, június 26. A vasutügyi minisztérium a galloiai nyerstermelők egyesületének kérelmére bajlandónak nyilatkozott a petroleum-maradványoknak lokomotívüzésre való felhasználására, azzal a feltétellel, ha a petroleumüzítés költségei olcsóbbak lesznek a széntüzítésnél.

New-York, június 26. (Terményiöze.) (Zárlat.) Gyapot: New Yorkban helyben 9 1/2 (9 1/2). Juniusra 8 9/8 (10.06). Szept.-re 9.02 (10.11). New-Orleansban helyben 9. — (9. —) — **Petroleum:** Stand white New-Yorkban 7.40 (7.40). Stand white Philadelphiasban 7.35 (7.35). Refined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.20). — **Zsír:** Western steam 10.95 (10.90). Robe és Brothers 11. — (11.05). — **Tengeri irányzata szilárd.** Juniusra —. — (—). Juliusra 67. — (67. —). — **Szeptemberre 64 1/4 (64 1/4).** **Buza irányzata szabálytalan.** — **Piros ősz helyben 8 1/2 (8 1/2).** Juniusra —. — (—). Juliusra 70. — (70 1/2). Szept.-re 77 1/2 (77 1/2). Dec.-re 78 3/4 (78 3/4). Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/4 (1 1/4). **Kávés fair Rio 7. sz. 5 1/4 (5 1/4).** Juniusra 4.85 (4.75). Szeptemberre 4.95 (4.90). — **Liszt:** Spring Wheat clears 2.95 (2.95). — **Cukor:** 2 1/4 (2 1/4). — **Őn:** 28.37 (28.37). — **Réz:** 12. — (12. —). — (12. —) — (12.40). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 26. (Terményiöze.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. — **Májusra 74 1/4 (74 1/4).** — **Juliusra 73 1/4 (73 1/4).** — **Tengeri irányzata szilárd.** Szept.-re 60 1/2 (60. —). — **Zsír:** Juliusra 10.87 (10.87). — **Szept.-re 10.60 (10.70).** — **Szalonna short clear 10.82 (10.90).** — **Sertésbőr:** Juliusra 18.30 (18.22). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyitván.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a **JÓ és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz.** Kiváló eszköz erre

a mohai

„MAGNES“

FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint fölfelelül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak **biztos óvószer fertőző elemek ellen,** hanem a benne foglalt gyógyszernél fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor, légcső és húgyzervi betegségeknek.**

Kedvelt borvíz.

Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapest, cs. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő. Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kériratokat nem adunk vissza. —

H. H. Új meteorológiai rendszere aligha állná ki a tűzpróbát. Már a kiindulási pontnál téved, mikor feladataul tűzi ki a nép száján forgó időjósítások helyességét erőnek erejével kimutatni. A népek az ilyen dolgokban helyes intuíciója van, de sok része van a babonának és tréfának is a jósításokban, így például a júniusra szóló jövőmondás népies vélekedés szerint így hangzik: Amilyen a június, olyan lesz a szeptember. Nedves, hűvös június terméketlen esztendő hoz. Régi közmondás: sáros idő nem ad ételt, derős idő bőség száruja. Nap melege nem kergeti ki az országból a parasztot, eső azonban már sok embert koldusbotra juttatott. Hűvös május nedves júniussal tele magtár, tele paja szénával. Északi szél az országra gabonát hoz, óles és hűvös szél azonban az országból gabonát kerget. Ha június sokat dörög, szomorú nyarunk lesz sok nyavalyával. Dörögvény, ha a hold rúknak van, szárazság lesz, sok oseresnyével. Meleg, nedves június egész évi termésre mértékadó. Nikodémus és Medárd derős napja (2. 8-ika) üdvözölve légy általunk! Megért a sok esővel, mely negyven napig tart.

(300 éves vélemény róla.) Az Orbán-napi időjárás szüretet mutató a Medárd-napi időjárás pedig a jövő aratás iránytűje. Aki Medárd-napján ültetett és ültetett, annak sok káposztája és lene lesz. A Medárd-napi fagy a szőlőnek már nem árt. Urnapi szép idő a gazda gyönyörre, esős idő nem hoz diót. János-napja (24-ike) előtt kérjünk esőt, utána már magától jó. János-napi eső negyven napig esőt, sovány termést és kevés diót jelent. János-nap előtt való mérhajrás sokkal jobb, mint János-nap után. János-éjjel szakad meg a vetés gyökere, azután már nem nő. János-nap után való tartós kakucsölés drágaságot jelent. Péter-Pákor derült idő, bős esztendő, utána a gabona éjjel-nappal érik. Jó idő lesz: 1. Ha a szentjánosbogarak erősen fénylenek. 2. Ha az égen látható fehér felhők terjeszkednek. 3. Ha sok bányafelhő mutatkozik. 4. Ha a marbalegyek este rüpködnek. Rossz idő lesz: 1. Ha sok varangy mutatkozik. 2. Ha a kutyák tüvet esznek. 3. Ha a macska mosakodik és tisztogatja magát. 4. Ha a tyukok porban fürdenek. 5. Ha a vakond magasra turja fel a földet.

Tagadhatatlan, hogy e szabályokban része van a gyakorlati tapasztalásnak is. Mégis más oldalról kell kiindulnia, ha javítani és tudományos rendszert akar alapítani.

B. M. Kassa. Lohet kezelő hivatalnok, pénzügyőr; beiratkozhatik az állami ipariskolákba, kertészeti és földműves-iskolákba s általában mindazokba a szakiskolákba, amelyek önkéntességi joggal összekövte nincsenek.

Karácsonfalvi előzetes. Ugy történt amint írja. Kossuthra nézve külön törvényt akartak alkotni. Műtán a kormány erre nézve tett ígéretét beváltani nem tudta, beadta lemondását.

B. E. Budapest. A nyugták bélyegilletéke összeg szerint változik. Az egyes összegek után fizetendő bélyegilletéket minden naplárban megtalálhatja. Ha megírja a házbér összegét, szívesen megmondjuk mennyi bélyeg kell a nyugtára.

T. M. Budapest. Ez idő szerint niroz reá pályázat.

S. M. Hiába folyamodnak, aligha fognak célt érni vele. Mert katonáknál elv, hogy a katona lehetőleg ne szolgáljon abban a városban, ahol a szülői állandó lakással bírnak. Mindazonáltal kísértse meg a folyamodást.

Barna leány. 1. Nem szabad csak katonai vagy katonai jellegű ünnepegeknél. 2. Hivatalos helyről rendszerint felhívják, hogy a tisztirangról mondjon le.

Törvény. Az 1902. évi államköltségvetésről szóló törvény már megnyerte a királyi szentesítést.

J. J. Budapest. Mire várja válaszukat? Ha megírja, rendelkezésére állunk.

KÜLÖNFÉLÉK

A parton.

Lágy, süppedt fővény zöld fűvében
Most vonzólik a partra éppen;
Sáros lett szőke, nagy haja
És iszapos az ajkai.

Ott fekszik némán, lárga arccal;
Nem tőrődik a sárgás harcral,
Melyet körülre vív ma meg
A kíváncsi hangos tömeg.

Zöld hínáros csapzott ruhája
Szűken zárul merev nyakára,
Magsimul a szűz térdekén
S lefut hosszan, szemérmesen...

Az ár zuhog vad táncra keelve,
Köny szökik lassan a szemekbe...
Sültognak; száz kérdés kísért:
Miért tehethe... vaj miért?

A hullámok moraja halkabb,
Még egyszer zsongva öszecsapnak — —
Oly régi, egyszerű eset:
Egy szőke lányral kevesebb...

M. Kornis Aranka.

+ Aranymező. Megint fölfedeztek egy mesés aranymezőt s azt állítják, hogy gazdagsága nagyobb a klondykei aranylődek bőségénél. Idahóban van az új Eldorado s az Utahban lévő Salt Lake Cityből adtak hírt először a csudás területről oda visszatért aranykeresők. A terület negyven angol négyzetmérföld. A legrendesebb eljárással állítólág ezer dollár értékű aranyat lehet szerezni. Az aranykavó tonnájá ötszázötvenezer dollár értékű aranyat tartalmaz. Nagy darab tiszta aranyrögöket is találtak. Az ut az új Eldoradohoz nagyon veszedelmes. Rengeteg sok apró folyó és tavacska teszi veszedelmessé az utat, amelyet egyébként csak éjszaka lehet járni, mert nappal a vidéket borító hó olvad s a hótakaró nagyon vastag. Éjjel a hótakaró felülete megfagy s elbírja az ember súlyát. Ő aranyásók már belezuhan a hótömegekbe, s odavesztett. Több ezer kalandor utban van már a mesés aranylődlé felé.

+ Az angol király főszakácsa. Edward király jelenlegi főszakácsa a francia eredetű Menager, aki valóóságos művész a szakmája terén. Évi fizetése 10.000 dollár. Menager az udvar kedvence és rendszeren a királyi szivartárcából szívja a havannákat. Jelenleg 40 éves és 8t év előtt a művészes konyhájáról híres Reform Clubból került az udvarhoz. Viktória királyné szakácsa: Francetelli szintén a Reform Clubban működött egy ideig. A mostani angol király trónörökös korában gyakran ebédelt barátaitval nevezett Clubban és ott fedezte fel Menager nagy tehetségét, minek következtében felajánlotta neki a szakácsai állást a Marlborough-palotában. Menagernek saját háza van közel az udvarhoz és rendszeren 11 órákor megy át, hogy a főzéshez hozzá-lásson. A király sohasem határozza meg az étlapot, mert ez lord Farquhar dolga, de azért mégis Menager válogatja össze az ételsort. A bevásárlást Blackwood végzi ki egyszersmind a szárnák árát is ellenőrzi és csak azután adja át sir Nigel Kingscootennek fizetés végett. Menager a lunch után már szabad és gyakran ellátogat a Cheil's Klubba, ahol felkeresi barátait és biliárdozással szórakozik. Hat órákor visszatér a Marlborough-House-ba és újból hozzátal a diner elkészítéséhez, mely roppant sok dolgot ad, mert igen pazar dolgok kerülnek az asztalra. Viktória királyné nagyon egyszerűen étkezett s az ő ételét ezüst tálcákon lettek felszolgálva saját lakosztályában, ahol csupán egyik leánya és két udvarbírógye volt jelen az étkezésnél. Ha ellenben Edward király Windsorbán van, a nagy banketasztal terítettik meg, melynél rendszeren 30 személy ül. Az edetlek a konyhában felapróztatnak és lediszítva jönnek az asztalra. Mielőtt a király enne, egy udvarhoz tartozó egyén megizleli az ételt és úgy teszi a király elé. Ez után a kóstolgatás után a felszolgálónak sem szabad tányért érinteni. Menageren kívül az udvar kedvence még Payne, a király borkóstoló a de ő nem áll oly közel az udvarhoz, mint a főszakács. A király különös szokása az, hogy reggel sohasem iszik kávét, hanem e helyett rendszeren egy kis üveg pezsgőt fogyaszt el.

+ A világ vajtermelése. Az egész világon, de különösen Európában mind nagyobb súlyt iektetnek a vajtermelésre, mert a vaj, mint fogyasztási cikk, csaknem nélkülözhetetlenné vált már és jövőben bizonyára még inkább el lesz terjedve, amennyiben a tengerentúli részeken is a vajtermelést mind nagyobb mértékben felkarolják. Hogy mennyire fejleszhető ez a mezőgazdasági hasznos iparág, mutatják a Mullheil Mihály által kidolgozott következő statisztikai adatok: Európában a szarvasmarhaállomány 44,850,000 darabból áll és a tőle nyert vajtermelés összesen 18-45 millió métermázsa; az Északamerikai Egyesült-Államokban tizenötmillió 940,000 darab szarvasmarha van s az itteni vajtermelés hatvizedmillió métermázsa; Kanadában 1,990,005 szarvasmarha van és a vajtermelés 130 millió métermázsa, végül Ausztráliában 1,100,000 szarvasmarha után 550,000 métermázsa. A főbb joggyasztó európai államok szerint a vajtermelés és fogyasztás így alakul:

	m é t e r m á z s a	
Anglia	2,000,000	5,100,000
Franciaország	2,000,000	2,700,000
Németország	3,000,000	4,400,000
Oroszország	3,500,000	3,450,000
Ausztria és Magyarország	1,750,000	1,680,000
Olaszország	1,450,000	850,000
Spanyolország és Portugália	500,000	500,000
Svéd és Norvégia	800,000	550,000
Dánia	600,000	200,000
Hollandia	1,200,000	200,000
Belgium	600,000	600,000
Svájco	700,000	300,000

Szóval Európa 24 millió métermázssal többet fogyaszt termelésénél és így jelentékeny behoza'ra van utálva.

+ Eltolt híd. A hídak javításának terén már olyan nagy a haladás, hogy még a vasuti közlekedés megakadályozása nélkül is rendbe lehet hozni a megromlott hidakat. Erre csak legutóbb is volt példa itt Budapestben. De hidakat egyszerűen el is lehet tolni. Az amerikai Szabadidőben ovasunk erre nézve egy esetet. New-Brunswick közelében Pennsylvania vasutvonalon a Karitan folyón keresztül vezetett kilencszáz láb hosszú vasuti hídát a minap tizenegy lábnyira eltolták a nélkül, hogy a közlekedésben a legesélyesebb fönnakadás történt volna. A déli express-vonat áthaladása után tizenkét óra tizenhárom perokor kezdtek hozzá az etoláshoz és a tizenkét óra egytven perokor érkezett tehervonat megállás nélkül haladhatott át a hídron.

† A latin nyelv varázsa. Egy párisi bírő elé egy szegény ördögöt vittek, akit osavargással és hatóság ellen való sértéssel vádoltak. Akkor csipték el éppen, mikor valamelyik boulevardon egy lócára borulva elaludt.

— Megkérdeztük — számolt be a szigorú rendőrkörmester, — hogy mért alszik a lócán, s arra latinul sértégetett bennünket.

— Hát ön tud latinul? — kérdezte a bírő a vádlottat.

— Bölcsészettanhallgató vagyok, — volt a felelet.

— Beismeri, hogy megsértette a rendőrt?

— Nem sértettem meg. Azt kérdezte tőlem, hogy miért alszom szabad ég a. t. Azt feleltem neki, vagyis csak úgy magamban dünyögtem: „Felix, qui potuit rerum cognoscere causas.“ (Boldog, aki a dolgoknak okát megismeri tudja.)

A bírő mosolygott s mivelhogy jó ember volt, fölmentette a vádlottat. Ugy mondják, hogy még valami kis állást is szerzett neki.

† Az élet komédiája. Lawrence Benjámín amerikai hidepítő-munkás a napokban maga-magának az apja lett. Ugy történt ugyanis a dolog, hogy Benjámín öreg, beteges apja ezélt egy évvel nőül vett egy szemrevélt harmincötves özvegyasszonyt. Az öreg azonban rövid néhány hónap múlva meghalt s a menyecské újra özvegyen maradt. A mostoha fiu, aki harmincötves, a hathónapi gyász után megkérte és nőül vette a mostohaanyját. És így fiu és apa lett egy személyben. ráadásul pedig boldog férj.

† Drága orr. Rice Minnie, egy new-rochellei leány szép összeget kapott a megsértültséért. A leány ugyanis — mint az amerikai *Saabaóság* írja — a Central vasuton történt utcai szerencsétlenségénél veszedelmesen megsértült az orrán. Ezért aztán bevenőster dollár kártérítés erejéig beprófolta a társulatot. Hosszas tárgyalás után végre tízezer dollárt fizetett neki a vasut a megosonkult orráért, amit időközben a testének más helyéről veit bőrdarabokkal kireparáltak az orvosok.

† Tapintatosság. A. Olvasia a újságban, hogy egy fiatal leány megmászta a mulkior a Montblancot és lent a csucsán élekelte egy dalt.

B.: Ez még nagyon tapintatos volt tőle. Vannak lányok, akik nem máznak olyan magasra, ha énekelni akarnak.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Államfelügyelő. Mint értesülünk, a m. kir. pénzügyminiszter az állami biztosítást élvező cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasuti részvénytársaságnak a folyó évi július hó 1-én lejáró címletek beváltására 625.820 német birodalmi márkát és 12 fillért aranyban, meg 700.000 koronát folyósított államfelügyelő gyanánt; ezenfelül az 1901. évre póttállamfelügyelőként 620.000 koronát bocsátott rendelkezésre. A szintén állami biztosítást élvező kir. szab. pécs-barcsi vasut-részvénytársaság az alkalommal nem vett államfelügyelőt igénybe.

Oszták Magyar Bank. A jegybank főtanácsosa ma Budapesten *Bünnki* lovag bankkományzó elnöklete alatt ülést tartott, amelyen dr. Pranger József vezértitkár beható jelentést tett a bank, valamint a pénzügyminiszter, amire a főtanács elhatározta, hogy az 1902. év első feléért alapszabály szerűleg járó osztalékot, részvényenként 28 koronát, július elsőjéől kezdve a bank valamennyi intézeténél ki fogják fizetni. — A jegybank állása június 23-án a következő volt: Bankjegyforgalom 1.376.556.000 korona (—6.414.000 korona), érékszételt 1.428.682.000 korona (—1.680.000 korona), váltóállára 190.289.000 korona (—5.511.000 korona), lombardüzlet 43.212.000 korona (—149.000 korona), adómentes bankjegyértalék 443.796.000 korona (+ 5 millió 053.000 korona.)

A Magyar Gyárosok Szövetsége első akcióját az ipari-üzleti törvény módosítása illetőleg elő ipari-üzleti törvény megalkotása érdekében kívánja megindítani, amely az idevágó összes kérdéseket organikus felülelés és a jövő magyar iparpolitikának alapjául szolgálhatna. A szövetség igazgatósága ez ügyben dr. Chorin Ferenc elnöklése mellett beható tanácskozási ülést tartott, amelynek során a megindítandó akcióknak programját pontosan meg is állapította. Az előadott tervet értelmében a szövetség az évi hó. apokban nagy számban anketét fog rendezni, amely megvitatná azokat az elveket amelyek az ipari-üzleti törvény érdekében törvényhozási uton megvalósítandók volnának. Az anketé bevezése után fog aztán a szövetség erővel megmozdítani indítani úgy a közvéleményben, mint a törvényhozásban és a kormányánál, hogy elő ipari-üzleti rendszer fogadtassék el, amilyenre az országunk jelen gazdasági helyzetében szükséges van. Az igazgatóság tárgyalásai során szóváltették az állami

üzemeknek a magániparral szemben folytatott versenyét is és az igazgatóság kiemelte, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést szintén az ipari-üzleti kérdéssel kapcsolatosan fogja megvitatni.

A rutén akció. Szolvárd jelentik: A hitel-szövetkezetek szolvai áruraktárának intéző-bizottsága ma tartotta rendes évi közgyűlést. A közgyűlés tudomásul vette a raktár-bizottság jelentését, amely szerint a forgalom 259.352 korona volt. Az összes forgalomnak 95%-a élelmiszerek termények és ruházi cikkek eladására esik. Az áruraktár programjában vette a nép terményeinek értékesítését és forgalma a múlt évben 4211 korona volt, de illendűsében azóta van, móda a nép az intézmény elonyeit éri. Összesen tizenhét szövetkezet bolt van, melyeknek üzleti költségvetése 2151 koronával kevesebbet tettek ki, mint a múlt évben, a mikor az üzleti költségvetés 11.755 korona volt. A közgyűlésen Kazy József osztálytanácsos a kirendeltség vezetője elnökolt. Résztvettek még dr. Tóth Jenő miniszteri titkár, valamint a helyvidéki szövetkezetek elnökei, akik tőkérték Kazyt, hogy tolmácsolja Darányi miniszternek köszönetüket és biztosítsa őt bazafias odaadásokról. Kazy Józsefnek bizalmat és köszönetet szavaztak azért a buzgósgáért, amelyvel a gazdasági népszegítési akcióit vezeti.

A m. kir. államvasutak üzemében a múlt év végén összesen 91 helyiérdektű vasutat állított, melyek hossza 6516 km. voltak, az 1900. évhez képest csak 209 km.-rel több. E vasutak bruttó bevétele 25.859.876 K. (+ 2344.110 K.), pályakilóméterenként 4000 K. A budapest-esztergom-almásüzitői és a petrozsény-luppanyi szénvasutnal a kilométerenkénti bevétel a 14.000 koronát is meghaladja, míg több vasutnál a bevételek még a 2000 koronán is alul maradtak. A helyiérdektű vasutak az üzemvitelért a m. kir. államvasutaknak 13.554.400 koronát (50%-ot) fizettek, az államvasutak üzleti kiadásai 13.000.000 korona lévén, az állam részvétele az üzemben levő helyiérdektű vasutakra csaknem ötödét millió korona, amely azonban — nem is tekintve az általános közgazdasági hasznót — részben megértül a helyiérdektű vasutak előidézte forgalmi szaporulatból. A helyiérdektű vasutak átlagos üzleti hányada a múlt évben 70% volt, az előző évi 68%-kal szemben.

Pamutfontalak váma. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a pénzügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel, valamint az érdekeltek osztrák minisztériumokkal egyetértéssel az általános vámtarifá gőngyurvetéleinek módosításával a *másféle bálok*-ban érkező pamutfontalak gőngyurvetését az eddigi 6% helyett 4%-kal, az *egyes bálok*-ban érkező fonalakét pedig 3% helyett 2%-kal állapította meg.

A new-yorki tőzsde. New-Yorkból jelentik június 25-iki kelelet: A spekuláció amely tegnap eladósokat végzett, ma fedezésekhez látott, úgy, hogy a piac javult. Nagyobb bevőkédvő azonban nem mutatkozott, mert az angol király komoly állapotja és a várható aranykivitelől való félelem elkedvetlenítette a tőzsdét. Zárlatkor a forgalom renyhé és az áriolyamok állandók voltak. Részvényforgalom 270.000 darab.

Sorsolás. A Magyar-Jelzőlő-Hitelekben 3 száztalékos nyeremény-kötvényének 1902. június 25-én tartott harmincadik kiorsolásával a következő kötvényeket húzták ki: a) *Nyereményhúzás:* 100.000 koronát nyert 2381—10, 4000 koronát nyert 608—93, 1500 koronát nyertek 838—23, 2715—32, 2091—65, 400 koronát nyertek 255—71, 1177—13, 3221—12, 631—45, 2903—66, 2954—58, 1936—86, 1988—88, 2136—87, 421—67, 3385—63, 3347—30, 2522—46, 3475—22, 3380—100; b) a 200 koronás díjak húzása: (Díj 20 korona.) 2801 sor. 1—100 szám, 62 sor. 1—100 szám, 3321 sor. 1—100 szám, 3332 sor. 1—100 szám.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Glöcksmann Julia kereskedőné Béc, Burda A. kereskedőné Prága, Bizt Jakab kereskedő Béc, Blum Lipót kereskedő Budapest (Szeresed-utca 1.) Hauberpusser Gyula kereskedő Graz, Ernst M. ruhakereskedő Innsbruck.

Szomszárak. A kontingens nyerszese ára Budapestben pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. Bécsben a kontingentál készáru pénzben 37.80 korona, áruban 38.20 korona.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómárhák, Magyar ökör 932 darab, magyar tehén 732 darab, szarbiai ökör 535 darab, szarbiai tehén — db, boszniai ökör — drb, éves tehén 31 drb, bivalt 157 drb, bika 150 darab, összesen 2684 drb. Gazdasági márhák: Igás- és hizalmi való ökör 11 darab, tejs tehén 175 darab, igás bivalt — darab, únó — darab, bika — darab, úszó — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig; vágómárhákért: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 64.— K-től 70.— K-ig, kivételesen —. K. 100 kilónként élő súlyban, középmínőségű 56.— K-től 62.— K-ig, silányabb minőségű 50.— K-től 54.— K-ig. Magyar legelőmárha jobb minőségű 52 K-től 60.— K-ig, kivételesen —. K-ig. Silányabb minőségű 44 K-től 50 K-ig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 63.— K-től 72.— K-ig, kivételesen —. K-ig, középmínőségű 56 K-től 64.— K-ig, silányabb minőségű 47 K-től 54 K-ig. Szerb és boszniai ökör legjobb minőségű 53 K-től 60.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 48.— K-től 54.— K-ig. Bika jobb minőségű 56 K-től 66.— K-ig, kivételesen —. K-ig, silányabb minőségű 46.— K-től 54.— K-ig. Bivalt 32 K-től 47 K-ig, kivételesen —. K-ig, Magyar tehén 44.— K-től 59.— K-ig, ki-

vételesen —. K-ig. Tarka tehén 46.— K-től 66.— K-ig, kivételesen 71.— K-ig. Mind 100 kilónként élő súlyban. Gazdasági márhákért: Igás ökör elsőrendű — K-től —. K-ig, métermázsanánt, kivételesen —. K-től 675.— K-ig páronként, középmínőségű —. K-től —. K-ig 100 kilónként — K-t — K-ig páronként, silányabb minőségű — K-től — K-ig 100 kilónként, — K-től — K-ig páronként. Hízalmi való ökör fehér — kg-kint —. K-től —. K-ig. Fejőstehén keresztetett szines 140 K-től 230 K-ig darabonként, bonyhádi faj 220 K-től 320 K-ig darabonként, kivételesen — K-től — K-ig, Igás bivalt —. K-től —. K-ig páronként. A vágómárha-felhajtás 400 darabbal nagyobb volt, mint a múlt héten a minőség valamivel gyengébb.

Az irányzat meglehetősen élénk volt, csakis öreg tehének árát hanyatlottak 2-3 koronával métermázsanánt. Csehszlovákivévk részesül különösen szerb marhára volt élénk a kereslet. Jármosközökben a forgalom nagyon csekély; tejs tehénekre az üzlet valamivel javult.

Borjuvásár. 1902. évi június hó 26-án. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belsőli élő borju — drb, leőt borju — db, bécsi borju — db, — db., név- vendékmárha 128 darab, bárány élő — darab, leőt bárány — darab. Árjegyzések. — Belsőli élő borju I. rendű 64—76 l-ig, kivételes 84 —, II. rendű élő borjuket 65—62 l-ig, I kilónként, leőt borju I. r. — l-ig, II. r. — l-ig, I-től — l-ig, kivét. I. kilónként levonás nélkül. Rugott borjuket 46—54 l-ig. Növendékmárha — l-től — l-ig, I. r. 57—64 l-ig, középmínőségű 50—56 l-ig, alárendelt 44—43 l-ig, I kilónként. Bárány élő — k., leőt bárány — k., kivételesen ár — k-ig páronként.

A csekély loygasztas folytán az üzlet éleetlen, különösen gyöngye minőségek alig voltak értékesítettek. **Szentes konzumvásár jelentése.** (A székesfehérvári sertésvásár és közvágódék intézősége.) Június 26-án. Felhajtás. Zsirsertes ugymint Öreg I. rendű 35 kilogramm felül 42 darab, II. rendű 290—350 kilogramm 55 darab, kanó — darab, silány — darab, fiatal nehé 300 kilogramm felül 15 darab, közép 220—300 kilogramm 465 darab, könnyű 220 kilogramm 255 darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen 332 darab. Husseries ugymint: nehé 300 kilogramm felül — darab, könnyű 140—300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Felhajtás összege 332 darab. Előző napt maradvány 101 darab, összesen 933 darab. Eladótól 838 darab. Maradvány 95 darab. A vásár irányzata közép. — Következő árak jegyzetettek: Zsirsertes: Öreg I. rendű 350 kilogramm felül 80—86 fillérig, II. rendű 290—350 kilogramm 78—82 fillérig, kanó — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehé 300 kilogramm felül 88—92 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 80—86 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 69—82 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Husseries: Nehé 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm 64 — fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig, kilogrammonként elősúlyban.

Bécsi juhvásár. Június 26. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felhajtott 985 darab. A vásár irányzata barátságosabb volt, mint a múlt heti vásáron. Árak kilogrammonként: kivelti ju 40—53 fillér, kivétel — fillér, anyaju 40—46 korona páronként.

Bécsi szarvasmarhavásár. Június 26. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai vásárra felhoztak: 4075 darab borjut, 1618 darab élő sertést, 979 darab levagott sertést, 256 darab levagott juhot, 180 darab bárányt.

A vásár lanyha.
Eladási árak: Levagott borju 68—84 fillér, elsőrendű 86—102 fillér, legeleje 104—112 fillér, élő borju 66—96 fillér, elsőrendű — fillér, legelsőrendű — fillér, fiatal sertés 78—96 fillér, kivételesen — fillér, levagott nehé sertés 104—112 fillér, kivételesen — fillér, husra hizalt sertés — fillér, zsirra hizalt sertés 96—106 l., könnyű sertés — fillér, elsőrendű süldő 110—116 l., élő juh — l., levagott juh 64—80 fillér, bosnyák silányabb sertések — fillér, kilogrammonként. Bárány 12—24 korona, páronként.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, június 26.
Tartott irányzat mellett 10.000 métermázsa buza került a forgalomba változatlan árakkal. Más gabonaneműekben mérsékelt volt a forgalom és az árak nem változtak.
Eladottat:
Buza. *Tiszavidéki:* 650 mm. 79-5 k. 9 K. 85 l., 700 mm. 78-5 k. 9 K. 75 l., 200 mm. 79 k. 9 K. 62 1/2 l., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 70 l., 300 mm. 78 k. 9 K. 64 l., 300 mm. 77 k. 9 K. 67 1/2 l.
Festmezevidéki: 100 mm. 78-5 k. 9 K. 65 l., 100 mm. 78-5 k. 9 K. 65 l., 100 mm. 75 k. 9 K. 60 l., 100 mm. 79 k. 9 K. 65 l., 100 mm. 79 k. 9 K. 80 l.
Makói: 2700 mm. 77 k. 9 K. 67 1/2 l.
O-kánizai: 1035 mm. 74.5 k. 9 K. 32 1/2 l., 400 mm. 74.2 k. 9 K. 32 1/2 l.
Dácskai: 650 mm. 74 k. 9 K. 27 1/2 l., 20 mm. 78-5 k. 9 K. 25 l.
Raktáraru: 500 mm. 76-3 k. 9 K. 15 l., 1000 mm. 76-2 k. 9 K. 10 l.
Mind három hónapra.
Ross: 150 mm. 7 K. 57 1/2 l.; 100 mm. 7 K. 55 l., 200 mm. 7 K. 49 l.
Árpa: 1000 mm. 5 K. 60 l.,
Zab: 200 mm. 7 K. 60 l., 100 mm. 7 K. 45 l.

100 mm. 7 K. 42 1/2 f., 200 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. 17 1/2 f., 100 mm. 7 K. 05 f.

Készpénzfutás mellett.

A közszó hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzen 60 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for 'Sz. az.', 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig', 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig'. Rows include 'Tiszai', 'Fehérmegyei', 'Fertődi', 'Bánási', 'Békési'.

Table titled 'Egyéb gabonafajták' with columns for 'Kilós', 'K.-tól', 'K.-ig'. Rows include 'Bécs', 'Arpa', 'Zab', 'Tengeri', 'Repce', 'Köles'.

A határidőüzlet folyamán a következő kitések kőrtétek:

Table with columns for item name and price range. Rows include 'Októberi buza 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Aug. tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a köztésdén:

Table with columns for item name and price range. Rows include 'Októberi buza 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Augusztusi tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns for item name and price range. Rows include 'Buza októberre 1902.', 'Októberi rozs 1902.', 'Októberi zab 1902.', 'Júliusi tengeri 1902.', 'Augusztusi tengeri 1902.', 'Májusi tengeri 1902.', 'Augusztusi repce 1902.'

A budapesti értéktőzsde.

Egy inzulvessé vált tőzsdéi látogatók kötéscinek lebonyolítása után az előtőzsde szilárd irányzatot követett, nevezetesen Magyar Hitelrészvények értek el jobb árakat.

Délben az árfolyamok tovább emelkedtek, egyedül Államvasuti részvények voltak Bécs részére kínálva.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 673.—674.50. Magyar Hiterészvény 693.50.—697.25. Rimamurányi vasúti részvény 613.—. Államvasuti részvény 705.—705.25 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 97.85—98.25. Jeltőzsolgbank részvény 460.50—461.—. Leszámlító bankrészvény 432.50—433.—. Osztrák hitelrészvény 673.50—676.75. Rimamurányi vasúti részvény 613.—614.—. Közúti vaspálya részvény 604.50—605.—. Déli vasut részvény 68.50—69.—. Államvasuti részvény 703.—704.50 korona.

A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 673.75. Magyar hitelrészvény 697.—. Leszámlító 483.—. Rimamurányi vasúti részvény 638.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 699.75. Közúti vasut 605.—. Villamos vasut — korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 46.—54.— korona, vörös aprószemű 35.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű 42.—46.— korona, nagyszemű 48.—52.— korona. Disznózsír: budapesti 65.—65.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 56.—56.— korona, 3 darabos 57.—57.50 korona, üstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, azonnali: 85 korona, 85 darabos — korona, azonnali: 85.

litásra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 200 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilva: sláviai — korona, szerbiai — korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, június 26. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) Ma már nem esett s noha még erősen boros volt az idő, remény van rá, hogy az időjárás jobbra fordul s ennek következtében valamivel több vásárlási kedv mutatkozott. A határidő-üzlet hanyatló irányzattal indult, különösen őszi búzában, amely cikk 8.15—8.10 koronával köttetett és zárlatkor 6 fillérrel hanyatlott. Rozs és zab észre eleinte 3 fillért veszített, körülbelül ugyanannyit tengeri. Csekély üzlet mellett köttetett: Buza május—júniusra 9.55—9.52, buza észre 6.90—6.91—6.89, zab május—júniusra 7.49—7.46, észre 6.12—6.10, tengeri május—júniusra 5.35, július—augusztusra 5.38—5.35 korona. Egyébeknél jegyeztett: rozs május—júniusra 7.90—7.95, tengeri szeptember—októberre 5.49—5.50, repce augusztus—szeptemberre 11.80—11.90 korona. Zárlatkor: Buza észre 8.06, rozs észre 6.86, zab május—júniusra 7.48 korona.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde irányzata lehaglott volt. A déli tőzsdéi irányzata kedvező volt. Árak tartottak. Később a forgalom valamivel élénkebb lett. Zárlat kedvetlen.

Bécs, június 26. (Magyar értékek zárlata.) 4% os aranyjáradék 120.70. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 162.75. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 99.80. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar leszámlító- és pénzállóbank —. Rimamurányi vasút részvény 510.50. Magyar koronajáradék 97.85. 4% os Magyar földtenger. kötvény 97.80. Magyar hitelbank részvény 695.—. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 207.—. Kassa-oderbergi vasúti részvény 375.50. Magyar csehek. bank —. Magyar koricurip 12.80

Bécs, június 26. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjáradék 101.00. 4% os osztr. aranyjáradék 120.80. 138% os sorsjegye 152.75. Osztrák hitelrészvény 439.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 454.—. Osztrák-osztrák bank 1380. Déli vasut 63.70. Dunagőzmozgási részvény 377.—. Dohányrészvény 293.—. Cézár és királyi arany 11.20. Német bankjegyek 117.35. 4% os ezüst járadék 101.50. Osztrák koronajáradék 97.85. 1864-iki sorsjegye 240.—. Osztrák hitelintézet részvény 675.—. Unionbank 539.50. Osztrák Länderbank 419.—. Osztrák-magyar államvasut 700.50. Elbavölgyi vasut 447.—. Alpezi bányarészvény 405.—. 20 irak arany 19.08. Londoni váltóár 240.—. Bécsi iramway váltó B.—. Bécsi iramway váltó A. 284.—. Lipót kőhő 385.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, június 26. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délivásdi magányforgalomban a zárlatkor a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 673.80. Magyar hitelrészvény 695.—. Angol-Osztrák bank 278.—. Bécsi bankjegyek 454.—. Union bank 540.—. Länderbank 419.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 700.—. Déli vasut 63.25. Elbavölgyi vasut 447.50. Eszacknyugati vasut részvény —. Dohányrészvény 293.50. Rimamurányi vasúti 511.—. Alpezi bányarészvény 409.—. Májusi járadék 101.60. Magyar korona járadék 97.85. Török sorsjegyek 107.25. Német birodalmi mária 117.32—33. Napoleon'or 19.08.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 26. (Visszes tudósítás.) A mai tőzsdéi irányzata gyöngye volt. A bányarészletek tetemesen gyűngtek a Kölnische Zeitungnak a ruhrvidéki szénipar helyzetéről szóló kedvezőtlen cikkére. Bankok kissé hanyatlottak. Záróedek renyhék. A forgalom csekély volt, mert a londoni tőzsde elmaradása bémítan hatott. A második órában az irányzat, kis forgalom mellett, változatlan maradt. Magánkamattal 21/8%.

Berlin, június 26. (Zárlat.) 4% os papírjáradék —. 4% os osztrák aranyjáradék 102.50. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák-magyar államvasut 150.60. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön 100.10. Alpezi bányarészvény —. Disconto-Commandit 184.30. Altalanos villamosági Edison 183.25. Gelsenkircheni 169.10. Laura-kőhő 204.20. 4% os ezüstjáradék 101.80. 4% os magyar aranyjáradék 101.60. Osztrák hitelrészvény 211.90. Déli vasut 18.25. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegyek 216.10. 4% os új orosz kölcsön 96.75. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 102.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trusi 173.75. Harpeni 175.40. Az irányzat csendes.

Berlin, június 26. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom: 4% os magyar aranyjáradék —. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 211.40. Osztrák-magyar államvasut 150.50. Déli vasut 18.25. Eszacknyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegyek 216.10. Buschthradai —. Orosz bankjegyek —. (Ultimo.) Lombard —.

Paris, június 26. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut 700.—. 4% os osztrák aranyjáradék 103.50. Osztrák Länderbank —. 3% os francia járadék 101.72. Ottomanbank 571.—. 3% os francia járadék 102.40. Alpezi bányarészvény —. Déli vasut 85.—. 4% os magyar aranyjáradék 104.50. Párizsi bankrészvény —. Olasz járadék 103.35. Francia törleszt. járadék 101.20. Osztrák földhitelezési részvény —. Török dohányrészvény 322.—. Az irányzat tartótt.

184.50. Berlini kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni 169.80. Harpeni —. Laura-kőhő —. Olasz járadék —. Az irányzat csendes.

Hamburg, június 26. (Zárlat.) 4% os ezüstjáradék 101.55. 1860. sorsjegye 153.25. Déli vasut 18.25. 4% os osztrák aranyjáradék 101.—. Osztrák hitelrészvény 211.75. Osztrák-magyar államvasut 150.50. Olasz járadék 102.00. 4% os magyar aranyjáradék 101.75. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 26. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar első oroszi: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 98—100 fillérig. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 100—103 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 104—106 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 200 kilogramm felüli súlyban) 107—108 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 105—106 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 104—105 fillérig.

Sertésleltetés: a.m. 1902. június 24. napján volt készlet 46 280 darab. — 1902. június 25. napján felhajtott 913 darab. 1902. június 26. napján elszállított 505 darab, 1902. június 26. napjára maradt készletben 46 680 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 26. — Kinevezés. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszterének dr. Szabó Orest jaddi járási főszolgabíró a m. kir. belügyminisztériumhoz fogalmazó kinevezte.

Áthelyezés. A vállás- és élektörténelmi m. kir. miniszter Filtsh Julia szászvárosi állami polgáriiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a brassói állami polgáriiskolához, Lengyel Klára magyar-óvári állami polgáriiskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a szászvárosi állami polgáriiskolához áthelyezte.

Névgyűjtemény. Kohn Alfréd nemzei lakos családijának nevének Vánaira, kisköri Heisler Vilmos sothi lakos Benkőre, Petroszán recte Szvetlósák Gyula érsekújvári lakos Sziklaire, Bauer Miksa iekete-puztoli lakos, valamint kisköri Gyurmekei Rózsa, Katalin, Sándor és Marika Bartára, Gutman Miklós budapesti lakos Gondára, Neumann Károly budapesti lakos Nádorra, kisköri Weisz László budapesti lakos Vajdára, kisköri Novák János urizéki lakos Németre, Hilsenkopf Adám hőméző-vásárlóhelyi lakos Abaira, Eibenschütz Géza (Gáspár) budapesti lakos Erdősre, Wagner Ferenc kolozsvári és Wagner Emília ergebeyi lakosok, valamint előnevezett kisköri fia Ferenc Keresekre, kisköri Madaras Gyula kishébi lakos Gecserre, kisköri Domány László erdőkövési lakos Hevesre, Hermann János belatincei lakos Siposra, Lichtschein Ödön budapesti lakos Lukácsra, kisköri Kohn Ignác budapesti lakos Kardosra, Stern Adó budapesti lakos, valamint kisköri gyermekei Árpád és Margit; Stern Simon budapesti lakos, valamint kisköri gyermekei Jenő és Anna-Mária Szócsre, Fink Sándor budapesti lakos Fenyezőre változtatják vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A csik-szeredai járásbírósnágnál imkoi állásra, a budapesti büntetőtörvényszéknél két aljegyzői állásra, a nagy-attai járásbírósnágnál hivataloszljai állásra pályázat hirdettek.

Table titled 'Viz állás.' with columns for 'Hely', 'Víz', 'Méter', 'Méter'. Rows include 'Tisza', 'Duna', 'Hervá', 'Vág', 'Dráva', 'Hura', 'Száva', 'Sramos', 'Kraszna', 'Labora', 'Ung'.

Napirend.

Napirend: Péntek, június 27. — Római katolikus: László kir. — Protestáns: László. — Görög-orsz.: (június 14.) Elizeus. — Zsidó: Sivan 22. — Nap ké: 3 óra 9 percek. — Nyugszik: 7 óra 44 percek. — Hold ké: 10 óra 53 percek este. — Nyugszik: 10 óra 18 percek reggel. A kereskedelmi miniszter fogad délután 4 óraker. Nemzeti Szalon állandó kiállítás (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 óratól 7-ig. Belépődíj 50 fillér. Nemzeti Múzeum. Ásványtár. Nyitva d. e. 9 óratól délután 1 óráig. Többi társi i korona belépődíjjal megtekinthető. Országos Képtár az Akadémiában délelőtt 9—1-ig. Technológiai sparmúzeum nyitva délelőtt 9—1-ig. Mezőgazdasági Múzeum (Kerepesi-út 72. sz.) délelőtt 9-10 l óráig. Költésügyi Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és délután 2—6 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9-1 óráig.
Az Akadémia Goethe-szobója nyitva délelőtt 10-12-ig. **Museum könyvtár** d. e. 9-1 óráig.
Akadémiai könyvtár nyitva délelőtt 3 óráig 7 óráig. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9 óráig 12-ig d. u. 3-5-ig.
A fűvészi könyvtár (Károly-körút 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9-2-ig, vasár- és ünnepnapokon 9-12-ig.
Iparművészeti Múzeum könyvtára délelőtt 10 óráig 12 óráig és este fél 7-től fél 9 óráig.
Menőgyógyászati helyiség a Markó- és Súlyom-utcák sarkán, reggel 8 óráig este 8-ig.
Egyetemi füvészkert az Üllői-úton délelőtt 7 óráig 12 óráig és d. u. 2 óráig 7 óráig.

Az új országos köznevelési rendszere és lépésháza, délelőtt 9-9-ig. Belépődíj 1 korona.
Statistikai hivatali könyvtára délelőtt 10-1 óráig.
Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztály és keleti mintár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az új letvetés az árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcsernoban nyitva: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletkezelője (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.
 — **Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.** —
 Budapest, június 25.
 Az északi magas levegőnyomás területe megváltozott, minek következtében Közép-Európában a barometrom emelkedett, nyugaton pedig új depresszió körvonalai mutatkoznak. Európában a hőmérsékleti viszonyok változtak, különben az idő túnyomában derült.
 Hazánkban az idő változóan és hűvös volt; eső az ország keleti felében esett, mennyiségben azonban, jóval kisebb volt, mint az előző napon.
Küldés: A hőmérséklet további emelkedésével változóan felhős idő várható, elvitré esővel.

Klotild-egylet Budapesten.

0 cs. és kir. fensége Klotild főhercegnő legmagasabb védnöksége alatt.

ALTALÁNOS KIÁLLÍTÁS

1903. BUDAPEST 1903.

március—május a városligeti iparcsernoban.

A kiállítás felöleli a háztartási és gazdasági élet összes ágait egybekötve főző-művészeti versenyekkel és különleges kiállításokkal.

Csoportok: Elméleti, élvezeti cikkek és italok.

Názigazdálkodás. — Egészségügy. — Gyermeknevelés.

Igazgatóság: Budapest, VI. Váci-körút 17.

Magyar kir. Államvasutak. Budapest-jobbparti üzletkezelőszékhely.

Pályázati hírdetmény.

A palánkai hajóállomás mellett levő ügynökségi épületet, továbbá árnyékszékét és rakodót eladni óhajtván, azok megvételére ezennel nyilvános ajánlati pályázatot hirdetünk.

A pályázati feltételek az alulírt üzletkezelőszékhely pályafenntartási és építési osztályának (Külös keresepati házcsoport) hivatalos helyiségében, nemkülönb az ottani osztálymunkásoknál és a palánkai állomási főnöknél díjtalanul megszereshetők. Írásbeli megkeresésre a pályázati feltételek posta útján is megküldhetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 16-án déli 12 óráig az üzletkezelőszékhely általános osztályán (titkárság) nyújthatók be eme felirattal: „Ajánlat a palánkai hajóállomás mellett levő épütmények megvételére.”

Bánatpénz fejében legkésőbb 1902. évi július hó 15-ig déli 12 óráig az ajánlati összeg 5 százalékáig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban (Külös keresepati uti házcsoport) lefizetendő. Az értékpapirok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 napnál nem régebb — utolsó árformája szerint, de névértékét meg nem haladó értékben fogadlatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzzel nem tehetőek le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek kétértelmű mellől adandók fel. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétlevél az ajánlatához nem csatolandó. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapestben, 1902. június 17-én.

A Budapest-jobbparti üzletkezelőszékhely.

Utányomás nem díjazatik.

A nekünk bemutatott árszámait megkérhőz, hitvány közönségét felhívjuk ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legelőlegesen ajánlatát.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-út 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőgyógyászati és sebészeti, az ártérszűkítéstől való mentést, az elgyengült férfiak, megfogyottak, a bajkórak előkezelését, nőknél fehérhagyókat, hámszékélyt, valamint mindazon női betegségeket melyeknek a megszűnéshez egyik főkövetkező és borbélyeségeket gyógyít új gyógymódszerrel, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész és szülésznő, volt osztályos, kir. orvosi főorvos.

RENDEL: aznap déli 3 óráig és este délután 4 óráig, és hétfő délután 2 óráig és este 6 óráig.

Délután levélre legnagyobb figyelemmel válaszolhat és gyógyszerrekről is gondoskodik.

Hónok általános váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerző: **Dr. GARAI ANTAL**, a megrögzött **NEPRŐZÉK ÜTEGZET** (mely a világ minden részén megjelent) a nem betegségeket és csak az utolsó gyökérkezeléshez utáni könyv, mely ára 3 forint 50 cent, most csak 90 k. A könyv új bőrcsizmába lett kötve, 1 forint beállítás mellett beszerezhető vagy 30 k. utánvéttel.

BLUZOK. Egyedüli kizárólag BLUZARUHAZ

A híres torontali blúz egyedüli raktára

Zoltán Dezső, Király-utca 30. sz.

Fehér ajkár batistából 1.50-40, selyemből 4 forintól.

Saját műhely! Szabott árak!

Vidkór csak utánvétellel, nyak, mellbőség és ujjahossza eleendő mérték. Mag nem felelő árakat vászonvaszonn. Június 2-ától, augusztusig vasár- és ünnepnapokon zárva.

Ki is gyógyíthatna

titkos betegséget

biztosabban és alaposabban, mint 25 évi kórházi és magángyakorlat alapján előnyösen ismert specialista

Dr. Fűredi

váci-utca 12. v. kórházi főorvos, katonai, megyei, ker. pénztári főorvos, a módjaidi rend lovagja stb. Feltűnő eredményt ért el bajkórak, elgyengült férfiak, ideg, bőr és női betegségekben. Görcsös és vegyi vizsgálat. Levél útján is biztos siker. Gyógy-szerrekről gondoskodik. Külön váróterem.

Rendel 9-4-ig és este 7-8-ig Váci-utca 12. II.

Magy. kir. Államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar-svájai kötélek IV. rész, 2. díj-számbái füzete, 1899. június 1-től).

A fenti kötélek IV. rész, 2. díj-számbái füzete (fa-díj-számba) 11. oldalán foglalt 3/c. pont (II. sorozat) következő szövegezt nyert:

(C) szegélyfák és szegélydeszkák padlók részére.

A 11. oldalán foglalt megjegyzés töröndő és ennek folytán a II. sorozat díjtetelei, szegélyfák és szegélydeszkák padlók részére" általánosságban alkalmazást nyernek.

Budapest, 1902. június 16.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részveszutasuk nevében is. (Utányomás nem díjaz.)

Titkos betegségek

gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyít legnépszerűbb idő alatt biztos sikerrel forráknál és nőknél: hugycsőgyógyászat, hólyagbajokat, bajkórak, sebeket, sziphilit, ennek következményeit, macskas borbajkát és az öntérszűkítő támadt ideg betegségeket.

Meglepi az eredmény férfúi gyengeségét (impotencia) úgy fiatal, mint öregbe egyéneknél. Lovelerek díjtalanul válassz; kívántra gyógy-szerrekr.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dohány-utca sarkán, I. emelet).

Dejárt a Upeadmét. Külön váróteremek
 Rendezés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Fürdő- és üdülőhelyek a déli vasút mentén.

Vasutösszeköttetések és menetárak Budapestről. (Déli vasuti pályaudvar.)

<p>Abbazia (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Abbazia-Mattuglie érk. 9:37 este, 9:17 d. e. Menetérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra: I. oszt. 104.16 k., II. oszt. 74.65 k., III. oszt. 47.78 k.</p> <p>Arco (Pragerhof-Marburg-Mori-n át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Arco érk. 9:50 d. e., 10:39 este. Menetérti jegyek Mori állomásig 30 napig érvényesek) gyorsvonatokra: I. oszt. 132.10 k., II. oszt. 94.92 k., III. oszt. 61.53 k.</p> <p>Auenhof (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Weiden érk. 7:42 este, 6:45 reggel, 2:04 d. u. 30 napig érvényes menetiérti jegyek) Velden állomásig, gyorsvonatokra: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.</p> <p>Balaton-Földvár Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 d. e., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Balaton-Földvár érk. 7:52 d. e., 11:02 d. e., 10:23 d. e., 8:10 d. u., 7:16 este, 10:32 este, 1:42 éjjel. Gyorsvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 8.70 k. Személyvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 15.40 k., II. oszt. 10.30 k., III. oszt. 6.50 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővadás végig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.</p> <p>Balaton-Füred Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 d. e., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Siófok érk. 7:25 d. e., 10:36 d. e., 10:09 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 19.00 k., II. oszt. 12.70 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 13.50 k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 5.60 k. (Siófokig és vissza). Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővadás végig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.</p> <p>Brennerbad (Pragerhof-Franzenfesten-át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Brennerbad érk. 5:15 regg., 2:59 d. u. 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Gyorsvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 117.30 k., II. oszt. 83.76 k., III. oszt. 53.63 k.</p> <p>Daruvár (N.-Kanizsa-Barosán át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Daruvár érk. 8:53 este, 12:09 d. u. Személyvonatu menetiérti jegyek: I. oszt. 23.80 k., II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barosról 30 napig érvényes menetiérti jegyek: I. oszt. 13.— k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 6.— k.</p> <p>Fonyód-fürdőtelep Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este. Fonyód-fürdőtelep érk. 7:38 d. e., 11:51 d. e., 10:56 d. e., 7:04 este, 7:04 este. Gyorsvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 27.00 k., II. oszt. 18.00 k., III. oszt. 10.90 k. Személyvonatu menetiérti jegyek: I. oszt. 19.20 k., II. oszt. 12.90 k., III. oszt. 8.— k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővadás végig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.</p> <p>Gleichenberg (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Gleichenberg érk. 8:00 este, 8:13 d. e., 9:00 d. u. 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Gyorsvonatokra: I. oszt. 59.20 k., II. oszt. 41.11 k., III. oszt. 25.50 k.</p> <p>Gossensass (Pragerhof-Franzenfesten-át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Gossensass érk. 4:38 regg., 2:30 d. u. 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 117.30 k., II. oszt. 83.76 k., III. oszt. 53.63 k.</p> <p>Görz (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Görz érk. 10:00 este, 10:07 d. e., 6:34 este, 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 111.58 k., II. oszt. 80.15 k., III. oszt. 51.51 k.</p> <p>Hévíz Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 8:00 este, 9:55 este, Keszthely érk. 1:00 d. u., 11:45 d. e., 8:10 este, 12:00 éjjel, 3:40 regg. Menetiérti jegyek: B.-Szt.-Györgyig; Gyorsvonati: I. oszt. 32.40 k., II. oszt. 21.60 k., III. oszt. 13.00 k. Személyvonati: I. oszt. 23.10 k., II. oszt. 15.40 k., III. oszt. 9.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára a furdővadás végig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.</p> <p>Lipik Nagykanizsa-Barosán át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Lipik érk. 10:23 este, 3:37 d. u. Személyvonatu menetiérti jegyek: I. oszt. 23.50 kor.</p>	<p>II. oszt. 15.80 k., III. oszt. 10.80 k. Barosról 30 napig érvényes menetiérti jegyek: I. oszt. 15.— k., II. oszt. 10.— k., III. oszt. 7.— k.</p> <p>Meran (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este. Meran érk. 7:51 regg., 2:45 d. u. Bismarck-Gries állomásig 30 napig érvényes) menetiérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 124.68 k., II. oszt. 89.32 k., III. oszt. 57.80 k.</p> <p>Pörschach a/S (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Pörschach a/S érk. 7:27 este, 6:35 regg., 1:50 d. u. 30 napig érvényes) menetiérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.</p> <p>Rohitsch (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Pörschach érk. 3:07 d. u., 8:33 este, 3:34 regg., 8:50 d. e., 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Pörschach állomásig. Gyorsvonati: I. oszt. 61.88 k., II. oszt. 42.88 k., III. oszt. 26.64 k.</p> <p>Römerbad Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Römerbad érk. 4:09 d. u., 10:03 este, 4:33 regg., 10:31 d. e., 30 napig érvényes menetiérti jegyek: Gyorsvonati: I. oszt. 70.04 k., II. oszt. 48.92 k., III. oszt. 30.72 k.</p> <p>Savanyukút (Kanizsa-át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Savanyukút érk. 7:19 este, 4:03 d. u., 6:14 regg., 11:7 d. e. Személyvonati jegyek: I. oszt. 23.20 k., II. oszt. 18.60 k., III. oszt. 12.20 k.</p> <p>Semmering (Kanizsa-Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Semmering érk. 6:45 este, 2:40 éjjel, 7:05 regg., 4:32 d. u. Gyorsvonati menetiérti jegyek 30 napig érvényesek: I. oszt. 77.44 k., II. oszt. 54.50 k., III. oszt. 34.44 k.</p> <p>Siófok Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 2:00 d. u., 5:25 d. u., 8:00 este, 9:55 este, érk. 7:25 d. e., 10:36 d. e., 10:09 d. e., 5:37 d. u., 7:48 este, 10:11 este, 1:17 éjjel. Gyorsvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 19.00 k., II. oszt. 12.70 k., III. oszt. 7.60 k. Személyvonati menetiérti jegyek: I. oszt. 13.50 k., II. oszt. 9.— k., III. oszt. 5.60 k. Tekintet nélkül a kiadás napjára, a furdővadás végig, azaz szeptember 30-ig bezárólag érvényesek.</p> <p>Tobelbad (Pragerhof-Grazon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Premstätten-Tobelbad érk. 6:12 este, 8:06 regg., 1:46 d. u. Graz állomásig 30 napig érvényes menetiérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 59.90 k., II. oszt. 41.11 k., III. oszt. 25.50 k.</p> <p>Toiach (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Toiach érk. 1:02 éjjel, 10:46 d. e., 7:16 este, 30 napig érvényes) menetiérti jegyek gyorsvonatokra: I. oszt. 105.14 k., II. oszt. 75.41 k., III. oszt. 48.55 k.</p> <p>Tüffer (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Markt-Tüffer érk. 4:00 d. u., 9:52 este, 4:25 regg., 10:21 d. e. 30 napig érvényes menetiérti jegyek Markt-Tüffer állomásig. Gyorsvonati: I. oszt. 68.54 k., II. oszt. 47.83 k., III. oszt. 29.99 k.</p> <p>Velden a. W. (Pragerhofon át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Velden érk. 7:45 este, 6:46 regg., 2:04 d. u. 30 napig érvényes) menetiérti jegyek, gyorsvonati: I. oszt. 80.12 k., II. oszt. 55.88 k., III. oszt. 35.52 k.</p> <p>Varasd-Teplitz (Csáktornya-át) Budapest d. v. ind. 8:00 regg., 8:00 este, 9:55 este. Varasd-Teplitz érk. 5:23 d. u., 5:27 regg., 7:06 regg. Személyvonati jegyek Csáktornya állomásig: I. oszt. 21.60 k., II. oszt. 14.40 k., III. oszt. 9.60 k.</p>
---	---

*) Június hó 1-től augusztus hó végéig eső időszakban váltott jegyek f. é. október hó végéig érvényesek.
 † Június hó 20-tól szeptember hó 10-ig közeledik.
 †† Július hó 1-től augusztus hó 31-ig csak vasár- és ünnepnap közeledik.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc.
Személyek:
Polacsék Vizváry Hortovay Latabár
Róza Paulány Kosmiczky Rózsahegyí
Liza T. Vizváry Latorka Gál
Ráky Dezső Bálint Szőke
Floris báró Náday B. Csernay Abonyi
Közdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

A postás fiú és a huga.

4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magy. színp. alkalmatizák Sziklai és Faragó.
Személyek:
Dr. Csipkés Hídvéghy Godroghi Géza Palásthy
Báró Szalánczi Boross Szinai Imre Borbély
Vankai Endre Szilágyi Felhő Mukí Sziklai
Almay Milka Margó Klári, a huga Sziklai Sz.
Bajkerti Lili Sziklainé Szőke H. Mátrai
Merényi Ákos Dellí Mankóczy S. Iványi
Közdeté 7 1/2 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

Az őrnagy ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Mars és Kéroul. Fordította Hellai Jenő.
Személyek:
Montgiron Fenyesi Nichu Győző
Labourdette Hegedűs Dingois Vendrei
Fréville Tanay Maloizel Szerémy
Champeaux Góth Paulette Varsányi
Mouliard Tapolczai Héloise Nikó
Bardinet Rónaszéki Dingoisné Haraszthy
Közdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

Kín-Fu

vagy: Egy kínai ember kalandjai.

Látványos színmű dalokkal és táncal 6 képben. Jules Verne „Egy kínai viszontagságai Kínában” című regénye után írta Faragó Jenő és Márkus Géza. Zenéjét szerzerzte Barna Izsó.
Személyek:
Kin-Fu Szirmai Ping Nagy M.
Wang Delí Pang Delliné
William John Nemeth Pitti-Sing Tallián
Le-u Dóri Csú Kaposi
Nan Kápolnai Kin-Fa-Lo Kovács K.
Szun Kovács Jin Kiss M.
Közdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

A kereszt jelében.

Történelmi korrajz Nero császár korából 5 felvonásban, 9 képben zenével, énekekkel. Irta Barret Wilson. Fordította Komor Gyula.
Közdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1902. június hó 27-én.

A demokrata.

(Kármec Lába Mór.)
Eredeti fővárosi életkép dalokkal és táncal 4 felvonásban. Irta Feid Mátyás. Zenéje Barna Izsótól.
Közdeté 7 óraker.

A 15517. számú

„Ujtások felső kötéllel vonó droiktól pályakon” című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesítése céljából magyar gyárosokkal összekötött keres, cseleget szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágosítás nyérhető: **KALMAR J. mérnök,** bites szabadalmi ügyvivő iradjában, Budapest, VII. Kerepesti-ut 44.

Delaingé Vervietois, Peltzer & Co. Verviersben 15495. számú
Eljárás egy vagy többszínű nyomásnak bőrön való előállítására című, 1899. márc. 17-ről kelt magyar szabadalmukra **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**
Szives ajánlatok „W. W. 4022” alatt Mosse Rudolphoz Bécs I., Seilerstráste 2. intézendők.

Színházak heti műsora.

	Nemzeti színház	Vig. színház	Népszínház	Magyar színház	Főv. nyári színház
Szombat	Bánk bán	Pillangó kisasszony	Az új földesur	A postás fiú és a huga	A kereszt jelében
d. n. Vasárnap este	Yvette	Az őrnagy ur	Kín-Fu	A postás fiú és a huga	A kereszt jelében

Ős-Budavára.

Nyitva estli 6 órától reggeli 4 óráig.

Elite-estély

Doloreilli zene négyes; a 10 kreol női szépség. The 4 Chilton's, remek eremutatványok; Troupe Wolkowsky, a jelenkor legjobb orosz táncosa; Hill & Hull tréfas jelenete; Farvallescu román táncosok és több előzenészeneszenés.

Ingyenes látványosság 8 és 12 órakor

a Binder-család világhírű toronykötélművészek (5 személy.) Fényes világítás. Külön zenekarok.

E. PRANDI mech. színháza.

Amerikai lovarda. Sok más szórakozás. **Belépődíj 1 korona.**
Kedvezményes jegyek minden tiszorában.

FŐVÁROSI ORFEUM

Nagymező-utca 17.

Ma, pénteken 1902. június 27-én

Schall und Rauch

zenei dráma

6 fennegényelt Szenesimuszal

Kindermann 6 exója művészeti vezetésével

A takácsok

zenei dráma, 6 fennegényelt Szenesimuszal

átoldozta Kindermann báró.

Tugend

Iria Max Virelet (a Jugend paródia), Irta Max Reinhardt és Friedrich Knysler.

Parasztkomédia

Iria Ferdinand Kronegg.

Vasárnap, június 29-én visszavonhatatlan utolsó előadás.

Porto rose

Pirano mellett (Austria). Triesztől az új vasúttal.
Tengeri-fürdő. Tengeri sós szőlő-fürdő. 2996 sós, nagyon magas bromszáttal, a mértékét hasonlítóval mind gyógyítás minden szervre, csont-, izület-, izombizonytalán seb. (különösen rheuma és az artériák kiűzése) bajjánál, altsági bajok, rheumatizmus, anaemia stb.

Prospectus küld és felvilágosítást ad: G. O. Fedriani, fürdővezető és igazgató.

Röptében világ körül

Díszes kiállítás, értékes ajándékmű. Egyesíti a szépet a hasznossal.
Kétszázötvenhat remek képben bemutatja a világ szépségeit.
A képek magyarázó szövegét írta:
TIMÁR SZANISZLÓ.
Ára díszalbumkötésben 20 kor.

Megrendelhető a **LAMPEL RÓBERT-féle** WODIANER F. ÉS FIAI cs. és kir. udv. kőnykereskedésben Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz.

Az „Athenaeum” irodalmi és nyomdai r-társulat kiadásában Budapest, VII., Kerepesti-ut 54., most jelent meg:

MÁTYÁS KIRÁLY
EMLÉKKÖNYV.

A nagy király kolozsvári emléksobrának leleplezése alkalmára szülővárosa, Kolozsvár szabad kir. város megújításából szerkesztette

Dr. MÁRKI SÁNDOR.

12 önálló képmelléklettel, 2 térképpel és 135 művészi kivitellű szövegrajzzal.

Ára pompás díszkötésben 24 korona.

Kapható a kiadóirodától és minden könyvkereskedésben.

A tanári könyvtárak részére való beszerzésre a vallás- és közeletügyi m. kir. miniszter ur által 4112/1901. sz. rendelettel melegen ajánlja.

Hadjárati jegyzék.

ADRIA
magy. kir. tengerhajózási részv. társ.

Vezérigynöksége Hoffmann S. és V.
1902. július havában a következő gőzcsők indulnak:

Honnan	Hová	a gőzös neve	1902. július
Pirano	Liverpool	Pavia (G. L.)	1-10
"	Hull, Newcastle o/T	Ducro	1-10
"	Hamburg	Venedia	1-10
"	Liverpool	Fabián	5-18
"	London	Maticovits	5-18
"	Lisabon, Antwerpen	Zichy	6-16
"	Rouen	Tibor	10-20
"	Rottterdam, Kopenhagen *)	Zrínyi	10-20
"	Liverpool I)	Algoria	15-25
"	Bordeaux *)	Kalmán király	15-25
"	Hamburg	Byzans	16-25
"	London I)	Austria	16-25
"	London	Orca	16-25
"	Rouen *)	Stefánia	21-31
"	Hull, Newcastle o/T	Kölnce	21-31
"	Liverpool	Cyri (G. L.)	21-31
"	Perambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	Báró-Fejérvári	I-VIII

1. Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, a kiállítás nem érinteni.
A *)-gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

Tiller Mór és Társa
cs. és kir. udv. szálléknál BUDAPEST, IV., Váci-ut 35.

Lefauchaux
7 m/m. 9 m/m. 12 m/m.
4 kor. 6 kor. 8 kor.

Angol buldog:
7 m/m. 9 m/m. 12 m/m.
6 kor. 8 kor. 10 kor.

Revolver börtársak:
2 kor. 3 kor. 4 kor.

Vidéki székhelyes naponta utazás mellett. Képes kézfegyverek, revolverek, fegyverek, löszerek és vadászfegyverekről kívánságra ingyen és bérmentve küldünk.

Közélszolgálati szolgálat. Píma-Malta-Stilla-Marselle-Spanyolország. Fiumé: Tizza 3-án, Mátyás király 10-én, Andrássy 17-én, Rakócy 24-én, Szent-László 18-én, Valentinából: Rakócy 3-án, Szent-László 9-én, Kassa 16-án, Tizza 28-án, Mátyás király 30-án, máti Píma-Beszkedeki vonal. Fiumé: Árpád 4-én, Adria 10-én, Mogadorból: Árpád 20-án, Adria 3-án indult Thyrial-vonal. Az első osztályú gőzcsők Szápary Almben szerdán délelőtt m. p. 10:30 óráig, 2. 3. 10. 23 és 30-án. Marselleből Genava minden osztályban este 8 órakor Genavából Napolyba minden szombat délután 4 órakor Napolyból direct Marsellebe indul.

AZANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., ker. Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottak 1858.

Összes vagyon 145 millió korona
Biztosítási állomány 511 millió korona
Eddigi kifizetések 242 millió korona

A nyereségnyereséssel biztosítottak **vegyes és haláleseti biztosításoknál** A osztályú szerint — úgy mint 26 év óta állandó — az évi biztosítási díj 25%-ot kaptak készpénzben kifizetve, míg a **vegyes és takarékpénztári biztosításoknál** B osztályú szerint (évenként emelkedő osztály) a biztosítás kezdete óta befizetett összes díjak 3%-a, ugyanint a biztosítást tartam

3 év. 4 év. 5 év. 6 év. 7 év. 8 év után
9%, 12%, 15%, 18%, 21%, 24%

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kihazasítási és vegyes biztosítások.
Prospektussal és felvilágosítással szolgálna a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynekedek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

